הארץ

75 אג' יום א' ה' באב תשמ"ו, 10 באוגוסט VOL. 68/20452 AUGUST 10 1986

דחפון
שרות מודעות מלפני של דחוף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

שר האוצר מציג הבוקר תכניתו לקיצוץ של 3.9% בתקציבי כל משרדי הממשלה

נסים מבקש מהממשלה לדחות הדיון בהצעה לקיצוץ אחיד

בתיאום עם ראש הממשלה ולנוכח התנגדותו של שר הביטחון לקצץ בתקציב משרדו ★ מוצע לקצץ 100 מיליון ד' מתקציב הביטחון ★ קצב יתנגד לקיצוץ נוסף ברווחה

מאת צבי זרחיה הראובן מרהבוני, סופרי "הארץ"

שר האוצר, משה נסים, יגיש הבוקר לממשלה הצעה לקיצוץ אחיד בגובה של 3.9 אחוזים בתקציביהם של כל משרדי הממשלה. ביצוע הצעה זו יביא להפחתה של 300 מיליון דולר בתקציב המדינה.

(סוף בעמוד 2 טור 5)

17 הרוגים ו־60 פצועים בהתפוצצות רכב ממולכד ברובע המוסלמי בביירות

כראמה קרא לשרים המוסלמים לשתף פעולה בהפסקת שפיכות הדמים

ביירות (ע"ר, עי"צ). התפוצצות מכונית תופת ברחובות הומים ברובע המערבי - מוסלמי בביירות גרמה ל־17 הרוגים ו־60 פצועים. נמסר כי בין ההרוגים היו לפחות שלושה ילדים. במקביל גברה התביעה למציאת פתרון פוליטי למשבר בלבנון.

היתה זו ההתפוצצות הגדולה השישית ב־10 הימים האחרונים בביירות לבנון.

אזרחים מפנים אשה הלום, שמשפחתה נהרגה בהתפוצצות המכונית התופת שלשום ברובע המוסלמי במערב־ביירות

(תצלום איפי)

שישה אסירים נפצעו בכלא ב"ש במהלך סכסוך על אוכל

מאת איתן רבין

במהלך קטטה שפרצה אתמול בכלא באר־שבע נפצעו שישה אסירים. שניים מהם הועברו לטיפול בביה"ח סורוקה בבאר־שבע וארבעת האחרים טופלו במרפאת בית־הכלא.

במסגרת הגברת ההשפעה הירדנית בגדה

ירדן החלה בשידור תכנית חדשה: "עם בני עמנו בשטחים הכבושים"

בזמן צפיית שיא בטלוויזיה הירדנית

מאת סופר "הארץ"

נעצר חשוד בחילול בית הכנסת בי"ם

מאת נדב שרגאי

סימון הגבול בתצלומי אוויר של טאבה אמור להתחיל הבוקר

אך יתכן שעבודת הצוות תידחה בשל המחלוקת בשיחות בקהיר בנושא המפה שתוצג בפני הבוררים

מאת עקיבא אלדר

(סוף בעמוד 2 טור 5)

אי שביעות רצון בצמרת העבודה מהופעת שמיר בפני המשמרת הצעירה

מאת אילן שחורי

זעם בקרב אנשי הכת בדימונה: גירוש ה־55 צפוי תוך ימים

ראש הכושים העבריים פנה לנשיא בבקשת חנינה לממתינים לגירושם

שגריר ארה"ב הבטיח לנסות לפעול למפגש בין מנהיגי הכת לבין נציגי הממשלה ★ רעב שורר בקהילייה בעקבות פיטורים מעבודה של כושים עבריים רבים

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

שגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, נפגש ביום רביעי האחרון לשיחה עם מנהיג כת הכושים העבריים בדימונה, בן עמי קרטר.

שרכה את העמוד: עזה ארשפין

מקורות ערביים בלונדון:

חוסיין מתנה שיחות שלום בשיתוף או בהסכמת סוריה

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

המלך חוסיין מתנה קיום שיחות שלום באיזור בשיתופה או לפחות בהסכמתה של סוריה, זאת על־פי התחייבות אמריקאית, כי שיחות אלה יכללו לא רק את הנושא הפלשתיני, אלא גם את רמת הגולן.

(סוף בעמוד 2 טור 4)

ההסתדרות תובעת לשמור רמת המחירים והמסים עד שנת '87

כתנאי להסכמתה לחתום על הסכם שכר במגזר הציבורי

מאת יהודית וינקלר, סופרת "הארץ"

ההסתדרות תובעת התחייבות מצד הממשלה לשמור על רמת מחירים והמסים עד מארס 1987 כתנאי להסכמתה לחתום על הסכם שכר במגזר הציבורי.

משבר במו"מ האחיות

רה"מ ו־3 שרים בכירים יבקרו בספטמבר בארה"ב

פרס מצפה עדיין להזמנה רשמית של רייגן לביקור פרידה ערב הרוטציה

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה ושלושת השרים הבכירים בממשלה יגיעו בחודש הבא לוושינגטון לשיחות עם הממשל האמריקאי.

משלחת נוער — מחר לפולין

מאת סופרת "הארץ"

משלחת נוער מטעם ההסתדרות העובדים הלאומית יוצאת מחר לפולין.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: ד"ר שלמה אבני, ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות
על: מכת היתושים במיהשתיה
(עמ' 2)

★

ראש ממשלת לסוטו יבוא לביקור (עמ' 3)

לא נמצא יסוד לצעדים משמעתיים נגד שמחוני (עמ' 3)

★

חשד לאבנים בשלפוחית של ריינאן: גורבאצ'וב הצטנן (עמ' 5)

★

אליפות עולם בשחמט הופסקה לשלושה ימים (עמ' 5)

★

משטר חירום במים בצפת (עמ' 5)

★

בעל מסעדה בירושלים נרצח בדקירות סכין (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 17—27, רמת־הגולן 17—29, נהריה 21—29, צפת 16—27, טבריה 22—35, נצרת 19—29, עפולה 20—32, השומרון 19—29, תל־אביב 22—30, עזה 22—29, באר־שבע 20—32, אילת 25—39. גובה הגלים יהיה מ־50 עד 100 ס"מ.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4895	—0.0065
העברות	1.7704	—0.0006
שוחר	1.5600	—0.0100

שער הסל

יציג	1.4982	— 0.0017

בגליון זה 12 עמודים

רשף מחשבים ממשיכים להדהים:

IBM-PC

מערכת עסקית מלאה

עד 12 תשלומים

המבצע עד 17.8.86 או עד גמר המלאי.

+ כרטיס טיסה לחו"ל חינם!

רח' דובנוב 28, ר"ג, טל: 03-733223-4-5.
אשדוד, טל: 055-32996, טל: ב"ש, 057-75201.

IBM יבנה
משווק מורשה למחשב האישי של יבמ

רשף מחשבים משווקי IBM-PC
מחשבים וציוד היקפי

ראיתי שמעתי

מסיבה נוסח אבא אבן

מסיבת פרידה ערך אמש בביתו בהרצליה חבר הכנסת אבא אבן, למנהל מחלקת צפון אמריקה במשרד החוץ, איתן בנצור. בנצור יוצא בימים אלה ללוס אנג'לס לתפקיד הקונסול הכללי. בימים בהם שימש אבן כשר החוץ, היה בנצור מנהל לשכתו ומאז עשה דרך ארוכה ובין השאר שימש יועץ מדיני לשגרירות בארה"ב.

במסיבה התקיימה הקרנה מיוחדת של פרק מתוך הסדרה "כן אדוני השר", בהזמנת בעלת הבית הדוד ליובה.

א. לם

קצר, אך מאריך ימים

בישראל מבלה עתה מי שהיה עד תחילת החודש השופט הוותיק ביותר בצרפת. השופט פול לוי, יהודי ממוצא אלזסי, יצא לגמלאות בגיל 71, שהוא גיל גבוה לפנסיה בצרפת, לאחר שכיהן עשרות שנים כשופט בבית המשפט של פאריס.

במסיבה שנערכה לכבוד השופט הוותיק וקטן הקומה בבית המשפט בפריס על-ידי ידידים ושופטים, הוענק לו עט ישעפי נכסי. למתנה צורפה ברכה: "העט כמוך, קצר — אך יאריך ימים."

שלומית קיסרי

ה"וטו" שהותיר את יעקבסן מחוץ לאו"ם

ב-21 לדצמבר 1971 הכשיל וטו סובייטי את בחירת המדינאי היהודי-פיני, מקס יעקובסן, למזכיר האו"ם. הסברים רבים ניתנו לשאלה מדוע החליטה בריה"מ לחסום את דרכו של יעקובסן אל הקומה ה-38 בבנין האו"ם בניו-יורק. העיתוי — המתיחות במזרח התיכון — עשוי לתת הסבר חלקי לאי רצונה של בריה"מ לבחור ביהודי לכהונה רמה, כמו גם החששות כי יעקובסן עשוי להיות אגוז קשה שיסרב לקבל תכתיבים ממוסקווה.

לפני כשנתיים, כשרם הודפסה פרשת עברו של ואלדהיים, פירסם יעקובסן ספר בשם "הקומה ה-38", בו הוא מביע דעה כי הוכשל ע"י בריה"מ בשל חששות כי בחירתו לכהונת מזכיר האו"ם תעניק לפינלנד יוקרה בינלאומית ובכך תפגע במעמדה של בריה"מ להכתיב לה הוראות. בספרו, אין יעקובסן מסתיר את דעתו השלילית על ואלדהיים, המוגדר בפיו "פקיד זוטר חסר אישיות וצבע, איש האומר 'כן' למצטים עליו וחסר חוט שדרה". את מוסד האו"ם מגדיר יעקובסן בציטוט של שקספיר: "כל העולם בימה." קופנהאגן

אליהו זהבי

עקשנות סודית ביותר.

משך קרוב לשנה ניסה סוכן נסיעות צרפתי ממוצא יהודי להוציא בשקט מדי של מזוודות ביטחוניות ביותר שפקדו — באמצעות הדואר — את הסוכנות האפריקאית שלה. דרך קבע היו מגיעים לתעודות מסמכים, תרשימים והודעות טלקס מסווגות שעניינן עיסקות נשק מעורפלות עם קנדה ועם מדינות בעולם השלישי, תוך מושות תת-ימיות לשימוש קר מבוך ואפילו בניית צוללות גרעיניות. הסוכן פנה פעמים אחדות למשרד ההגנה הצרפתי בבקשה להבהיר את המסתתר מאחורי הטעות במשלוחים. המופקדים על ביטחון האומה הודו בכל פעם מחדש לסוכן הנסיעות על עירנותו הברוכה, הבטיחו להסדיר את העניין, אבל המשלוחים לא נפסקו, להיפך: קצב המכתבים האיץ.

בייאושו החליט סוכן הנסיעות לפני ימים אחדים לתת פירסום לסיפורו. עתה, משנודעה הפרשה ברבים, הוא מקווה שיימצא סוף סוף הפקיד הנבון לתיקון הכתובת.

יואב מוקד
פאריס

הבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הטנגו האחרון בפאריס", "1900"), סיפר ביום שישי בבייג'ינג כי בכוונתו להפיק את סרטו הנוכחי, "הקיסר האחרון", בלא "להטים הוליוודיים" אך גם ללא צנזורה סינית. הסרט מספר על קיסרה האחרון של סין ואת הגיבור מגלם השחקן ג'ון לון (מימין). (תצלום רויטר איי. פי.)

בעריכת עידית רוזנבלום

המעלות של אל על

	מעמ' מינימום	מעמ' מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	22	מעונן	15	19
אתונה	24	32	בהיר	25	34
בוקרשט	20	30	בהיר	20	30
בריסל	12	23	מעונן	15	19
וינה	18	23	מעונן	16	27
ז'נבה	15	24	מעונן	16	24
לונדון	12	20	מעונן	15	22
ליסבון	18	25	מעונן	18	24
מדריד	15	30	בהיר	20	30
ניו-יורק	23	32	בהיר	21	29
פאריס	14	26	בהיר	18	26
פרנקפורט	13	25	מעונן	18	25
ציריך	15	24	מעונן	18	26
קהיר	24	34	בהיר	24	33
קופנהגן	14	18	מעונן	13	19
רומא	22	30	בהיר	21	30
שטוקהולם	13	20	מעונן	10	19

אלעל ELAL

נסים

(סוף מעמוד 1)

יהיו צמודים. שר שיגיש תוכנית מפורטת לקיצוץ במשרדו ישוחרר מהקפאת ההתקשרויות.

תגובות שרים

שר העבודה והרווחה, משה קצב, אמר אתמול בטלוויזיה, כי יתנגד לקיצוץ נוסף במערכת הרווחה. לדעתו, יש להפיק לקחים מהקיצוצים שבוצעו בשנה האחרונה. "המאמץ האדיר בקיצוץ השירותים החברתיים גבה מחיר גבוה ולא הצדיק את עצמו. האבטלה בחלק מערי הפיתוח הגיעה ל-15 אחוזים והיא ירדה הכפלה. מתן שירותים חברתיים הוא יעד חברתי וכלכלי לא פחות חשוב מבלימת האינפלציה ומשיפור מאזן התשלומים", אמר.

גם שרי החינוך והבריאות הביעו התנגדות לקיצוץ בתקציבי משרדיהם.

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, אמר, כי אין לדון בתקציב בנפרד מהמדיניות הכלכלית לתקופה הקרובה. לדעתו, היעד העיקרי חייב להיות צמיחה על ידי יצוא ותוך קיום היציבות במשק.

השר יגאל הורביץ אמר כי יתמוך בהצעת הקיצוץ שיגיש שר האוצר לממשלה.

כל משרד יחליט

סופר "הארץ" מציין כי האוצר מגיש בעצם לממשלה תוכנית כללית לקיצוץ במשרדיה ולא תוכנית שבה מוצע היכן לקצץ בכל משרד. באוצר אומרים כי על משרדי הממשלה להחליט בעצמם במה לקצץ. אם יתקשו לעשות כן מצויות באוצר תוכניות מגרה רבות הכוללות, בין היתר, שכר לימוד מדורג בבתי-הספר התיכוניים, אגרת חינוך, פיטורי עובדים ועוד.

בקריית-גת יש להרתיח את המים

נתגלו חיידקי קולי רבים מדי בבאר ממזרח העיר

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

עקב זיהום פנימי בצנרת המים העירונית, בקריית-גת, הוזהרו התושבים להרתיח מים לפני שתייתם. בסיור שערכו אנשי חברת מקורות ואנשי העירייה התברר, כי אין לזיהום קשר למערכת של מקורות והוא נתהווה במערכת אספקת המים העירונית.

(עו). ראש העיר ה"כ דוד מגן, מסר שבבדיקה שיגרתית, שנעשתה במים הנשאבים באחת הבארות באזור בית-גוברין שממזרח העיר, נתגלתה כמות חיידקי קולי מעל המקובל. באזור הבאר אין כמעט ישובים ומפעלי תעשיה. משרד הבריאות והעירייה ממשיכים בבדיקות.

מגדל מים ערוך לניקוי

"מגדל המים המספק את מי השתיה לשכונות קרית בנימין וקרית פרוסטיג בקרית אתא הוכן ביום שישי לצורך פעולת ניקוי וחיטוי, לאחר שמשרד הבריאות ומהנדסי תברואה של העירייה גילו, כי מקור זיהום המים הוא במגדל.

מ"מ הרופא המחוזי של משרד הבריאות בחיפה ד"ר שמואל רשפון מסר, כי בסוף השבוע החולף הוחל בעבודות ניקוי וחיטוי המגדל, וכן הוחדר כלורינטור אל הבאר, המספקת את מי השתיה לקרית בנימין וקרית פרוסטיג, על מנת להתגבר על הזיהום במי השתיה שנתגלה בשכונות אלה לפני כשבוע. במי השתיה נתגלו שני סוגים של חיידקי כלל, שגרמו כנראה לזיהום במי השתיה, אך אין בהם כדי לגרום לשחלות מעיים.

ד"ר רשפון קרא לתושבי השכונות להמשיך להרתיח את המים, עד להשלמת פעולת הניקוי והחיטוי של מגדל המים ועד לסיום פעולות ההכלרה והבדיקות המעבדתיות, שיוכיחו כי הזיהום במי השתיה חוסל.

תקלה בצינור בנמל הנפט באשקלון גרמה לזרימת נפט לים ולזיהום חלק מהחוף

(עו). תקלה בצינור המקשר את הנמל למעגן העגינה של המיכליות בנמל הנפט באשקלון גרמה לזרימת כמויות נפט לים ולזיהום חלק מהחוף.

התקלה אירעה ביום חמישי בשעות הבוקר. לדברי מנהל המיתקנים בנמל קצא"א נשפכה כמות של כשתי טונות נפט והעובדים שהבחינו מיד בדליפה, הפסיקו את הזרימה. נמסרה גם מיד הודעה למוקד לזיהום ים בשירות לאיכות הסביבה.

במקום נוצרו כתמי שמן, אשר החלו לנוע בכיוון זרמי הים מדרום לצפון. בשעות אחרי הצהרים של יום חמישי נתגלו סימני זיהום בחוף אשדוד וניצנים.

הממונה על המרכז לזיהום ים, יובל כהן, מסר כי בבוקר יום ו' הוחל בניקוי במוקדים בטיפול כתמי זפת שהחלו להגיע עם גלי הים אל החופים.

ייתכן שהנפט יגיע עם זרמי הים גם לחופי פלמ"חים וראשון לציון.

חוסיין מתנה שיחות שלום

(סוף מעמוד 1)

על רקע התניית שיחות שלום בהסכמתה של סוריה. חוסיין דרש, כי ארה"ב תגיע להבנה עם סוריה וכי מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, יבוא לדמשק בהקדם בעניין זה. עוד מוסרים המקורות, כי גם בשיחות מובארק-חוסיין, שנמשכו 30 שעות באלכסנדריה, לא הושגה הבנה ביחס "לדרכים ואלטרנטיבות" לקידום שיחות שלום באיזור. כן לא הושגה הבנה בין שני המנהיגים ביחס למציאת "גשר הבנה" בין מצרים לסוריה. חוסיין גרס באותן שיחות כי על מצרים לפעול לקיום דו-שיח עם סוריה, במטרה לנסות להגיע להבנה בין שתי המדינות.

במקביל התכנסה אתמול הנהגת אש"ף בראשות ערפאת בבגדד, כדי לדון בגיבוש "יוזמה חדשה" של אש"ף לדיון בבעיה הפלשתינית במועצת הביטחון במושב הקרוב של עצרת האו"ם. לדברי המקורות, שיגר ערפאת בשבוע שעבר איגרת לנשיא מובארק ובה פרטים על "יוזמת אש"ף". באיגרת זו דוחה ערפאת על הסף את מסמך ששת הסעיפים, שהציג בוש כמסמך הסכמה בין מצרים, ירדן וישראל ביחס לדרכים לקידום שיחות שלום במזרח התיכון.

איגרת חסן למובארק

קאהיר (ע"צ וע"ד). נשיא מצרים, חוסני מובארק, קיבל בשבת שני שרים מחסן, מלך מרוקו, שמסרו מכתב על הפגישה שקיים המלך בחודש שעבר עם ראש הממשלה, שמעון פרס. שליח מטעם המלך מסר את השדר למובארק השוהה עתה באלכסנדריה. פקידי משרד החוץ המצרי, שמסרו על כך, לא פירטו את תוכן השדר השני.

במסיבת עיתונאים שקיים ביום ה' בערב ביקש המלך חסן להרגיע את הפלשתינאים לקיים מגעים לא ישירים עם הישראלים, כדי לעמוד על כוונותיהם האמיתיות.

"אין כל ספק בכך שכמה מדינות ערב יפנו אלי בבקשה שאשמש כיוזר שלום לישראל. לא אומר לכם מה שמותיהן של מדינות אלה. אני מצפה לכך. אפילו אם לא אעביר איגרות, הן יפנו אלי לסייע בהסדרת פגישה," אמר חסן.

חסן אמר, כי הסכם האיחוד בין לוב למרוקו עדיין שריר וקיים והמוסדות שהוקמו בהקשר להסכם זה יתכנסו בקרוב. הוא קרא לכינוס ועידת פיסגה ערבית, כדי למנות יושב ראש אחר במקומו, לאחר שהתפטר מהוועדה שהוקמה.

לדעת המלך תוצאות המפגש באיפראן הן "שליליות" לגבי ישראל ו"חיוביות" לגבי מרוקו, מכיוון שמפגש זה השקיף את ישראל "כמעמדה", לאחר שסירבה להסכם לפתרון בדרכי שלום.

שיראק ל"ביקור פרטי" במרוקו

יואב מוקד סופר "הארץ" בפריס מוסר: ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, יצא ל"ביקור פרטי" במרוקו, והוא ייוועד, כפי הנראה, עם המלך חסן.

יהיה זה המפגש הראשון של מלך מרוקו עם מנהיג מערבי בכיר מאז פגישתו עם פרס באיפראן.

בחוגים רשמיים הוצג אמש בפאריס מסעו של שיראק למרוקו כ"חופשה פרטית בהחלט". אולם מקורות מדיניים בפאריס רמזו לכך שעל הפרק עומד מפגש עם המלך וכי "מטבע הדברים" צפוי דיון בהשלכותיה של הפיסגה הישראלית-מרוקאית.

ימי המוסיקה בגליל יערכו גם בשנה הבאה

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

ימי המוסיקה בגליל העליון ייערכו פעם נוספת באוגוסט 1987 — מסרו במסיבת עיתונאים ביום ו' רכז התרבות במועצה האזורית גליל עליון, יעקב שניידר, והמנהלת האמנותית של האירוע, עידית צבי. האירוע, שנמשך שבוע וכלל 7 קונצרטים קאמריים בהרכבים מגוונים, באולם "בית העם" בכפר בלום, הסתיים אמש.

(ראה "אמש בקונצרט").

במסיבת העיתונאים נמסר גם, כי בין הבאים לאירוע היו כמחצית מתושבי הסביבה, ומחצית אורחים מאזורים אחרים בארץ, בניגוד לשנה שעברה, בה 40 אחוז באו מבין תושבי הסביבה. ההכנסה ממכירת הכרטיסים נאמדת במחצית מתקציב האירוע, שהוא כ-60 אלף דולר.

לקראת השנה הבאה ייבנו סידורים כדי להקל על לינה באזור וסדרי תחבורה מבתי-האירוח שבסביבה לכפר בלום. כן ייעשה מאמץ להרחיב את אירוע "קפה אורח", שהוא מפגש בין האמנים ובין הקהל.

יעקב שניידר ציין, כי השנה היתה נוכחות מוגברת של קהל מתושבי המקום בחזרות לקראת הקונצרטים. כל הקונצרטים הועברו בשידור ישיר ב"קול המוסיקה".

אמש בקונצרט / נתן מישורי

הסתיימו הימים היפים

קונצרט שביעי ואחרון בימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1986. בתוכנית: מיצירות גלבוע, מוצארט, באך, גולד ובטהובן.

ארכיטקטוניות צלילית מוגדרת היטב במבנה מוסיקאלי שפרקיו בעלי שיא דרמטי, וקטעים מלודיים, המאופיינים על ידי מרווחים מסויימים, יצרה ב"פרקי עידית — אנתולוגיה קטנה מן הגליל" — יצירה שהוזמנה וחוברה במיוחד לפסטיבאל זה על ידי יעקב גלבוע (1920) — אווירה נוספת ליריות עם תחושת פרידה, סיום. קולה של מירה זכאי וצלילי כלי הנגינה של אורה שירן (כינור), יוסי גוטמן (ויולה), דן כהן (צ'לו), אורי שהם (חליל) ואלון בור (כלי נקישה) ומילות שלושת השירים של משוררי הגליל — מיכי ("עידית"), יצחק גבן ("צוף") ואורה ערמוני ("זכור אני מועטת בו טעם אורך") — נתמזגו יחדיו לתרכובות צלילים צבעוניות, סימפטיות ודומה גם, די-זמרות.

להתייחס אל המוסיקה כאל דבר מקודש, זה מה שעשו הפסנתרן יונתן זק ועמיתיו יגאל טונה (כינור), זאב שטיינברג (ויולה) ואלכסנדר כגנובסקי (צ'לו), בביצוע הקפדני של הרביעיה במי במול מז'ור ק.493 מאת מוצארט. קווים עדינים, סגנון נקי, אך גם אפשרויות מוחצנות של ביטויי התחושות וההשתנות שבמוזיקה. הלקח — לא המוסיקה היא המקודשת אלא החיים שאותם היא מייצגת.

וכמעט אותם הנגנים — טונה, שטיינברג, כגנובסקי וגם הכנר רפאל מרקוס ("הרביעיה הישראלית") ניגנו את הקונטרפונקטוס מספר 8 מתוך "אמנות הפוגה" בעיבוד שטיינברג ואמרו בנגינתם: "שיהיה, שיגיע ושיבוא". והוא בא. ביצוע עשיר, מלא ושופע חיים, כשבעקבותיו גם "הפוגה הקומית" (עצות להלחנת פוגה) שכתב גלן גולד לרביעיית זמרים ולרביעיית כלי קשת. הזמרים היו לילי טונה, מירה זכאי, ויגאל אבן ומייקל ריפן. כמה צליעות קלות, אך בסופו של דבר ביצוע מצויין מבחינה בימתית, שקרא כמובן "להדרן".

יפה ומהנה, רצינית וקלילה ואינה חסרה פה ושם רעיונות שאין להסס מלכנותם כגאוניים, היא המוסיקה שבשביעייה אופוס 20 של בטהובן. חבל שהוא לא היה כאן. וראוי הוא שהשראת הביצוע רב החזיונות, היה מחליט להמשיך ולהלחין יצירות קאמריות לא רק לקשתנים כמו גיל שרון, (כינור) יוסי גוטמן ואלאחדמאייר (צ'לו) אלא גם לנשפנים כמו הקלרניתן עלי אבן, הקרנן רוברט פייר ונגן הבסון עוזי שלו.

באלה נסתיימו הימים היפים של המוסיקה הקאמרית בגליל העליון. ולוואי, כדברי רכז התרבות שניידר, שהנסיה עם שאר השושבינים את שמם של "ימי עידית צבי" אלה גם בשנה הבאה, שהשקט יופר כאן רק בצלילי מוסיקה.

על קונצרט מס' 6 ראה מסכים ומסיכות.

אמש במופע / רפי קינן

שלמה ארצי סופרסטאר

עד כה היה שלום חנוך הסופרסטאר היחיד בישראל, שהצליח למלא אמפיתיאטרונים ופארקים באלפי אוהדים. עתה הצטרף אליו שלמה ארצי בצמרת הליגה והוא "נושף בעורפו" כמאמר כתבי הספורט. כארבעת אלפים או חמשת אלפים איש אוהדים נדחקו היו איתו אמש באמפיתיאטרון הרחוש במוזיאון הארץ. לא נותר לו אלא לקטוף את ההצלחה והוא עשה זאת בגינותות רבה.

אין מתווכחים עם הצלחה ולא נעשה זאת כאן אלא נרעיף שבחים קודם כל על המאמץ הרב שהושקע כדי לגייס אותה: עיבודים מבריקים ומלאי הפתעות של רביב גזית, הגברה מדוייקת והבנה של איתן גירזון, נגינה יוצאת מן הכלל של דני רובס (גיטרות אקוסטיות ובגרוליבנה), עמוס הרני (גיטרה חשמלית), עדי רנרט (קלידים), מיכה מיכאלי (באס) ומאיר ישראל (תופים והקשה); יותר מכל, אולי, הרהיט האיש שעל התאורה, המבוכה במבי שארצי הירבה לפנות אליו במהלך ההופעה. הוא ליווה את המופע באלומות אור שוינקו ממקומות בלתי צפויים, בעיקר בגוונים לבן וכחול; הוא ידע להוסיף את האימפקט בהוסיפו קצב ודראמטיות לשירים.

כוכב הערב היה אמש ניבוח מאוד קלט את הקהל, החזיר לו וניהל איתו רומן לאורך כל הערב. דילוגי הקרב נוסח רוד סטיוארט בתחילת המופע וכמה מעמדים דראמטיים במהלכו היו מיותרים וגם קולו איבד אז מן הצבע הצרוד קמעה, שהוא חלק בלתי נפרד מהקסם שלו.

הוא שר את שיריו הידועים ביותר (בעשר השנים האחרונות הוא צבר לא מעט להיטים) ועשה בהם כבתוך שלו — מה שהם אכן. נקודת התורפה של ארצי הן המילים הכתובות שהוא כותב ללחניו. אבל מה איכפת לו אם המילים שלו לא מוצאות חן בעיני המבקרים כשאלפי איש שרים אותן — איתו ובלעדיו — במקהלה.

סימון הגבול

(סוף מעמוד 1)

מצריים ונציג אמריקאי.

אמש נמשך בקהיר הוויכוח סביב אופייה של המפה, כאשר נציגי ישראל בשיחות מתנגדים לכך שיוצג בה רק קו הגבול המנדטורי הבינלאומי.

נודע כי עוזר שר החוץ האמריקאי, ריצ'רד מרפי, שהיה אמור לשוב לוואשינגטון ביום חמישי שעבר החליט להישאר בקהיר עד תום השיחות, בנסיון לנצל את התנופה שחלה עם ביקורו של סגן הנשיא ג'ורג' בוש באזור. על פי ידיעות שהגיעו לירושלים, הסכימו המצרים שנושא הפיצויים למשפחות הקורבנות של הרצח בראס בורקה יידון בין ממשלות ישראל ומצרים ולא בבתי-משפט, כפי שדרשו המצרים תחילה. משלחת ישראל אמורה לשוב היום מקהיר, אלא אם כן יוחלט להמשיך בשיחות שם, במקום לקיים סיבוב נוסף בהרצליה.

קהיר (ע"צ). במהלך סיבוב השיחות בשאלת טאבה ביום שישי אמר אחד מחברי המשלחת הישראלית, אברהם טמיר: "אנו שוברים את ראשינו בניסיון למצוא פתרון".

ראש המשלחת המצרית, נביל אלערבי, אמר כי השאלות שעדיין שנויות במחלוקת הן שמות המתחמים ונוסח המפרט את הגבול בטאבה, רצועת חוף באורך 700 מטר במפרץ עקבה המוחזקת על ידי ישראל.

הסכם לא נראה באופק

ראש המשלחת המצרית במשא ומתן על מחלוקת טאבה, נביל אל ערבי, הצהיר כי אין הוא מצפה, בשלב הנוכחי של המשא ומתן, לחתימת הסכם בעניין ניהול הבוררות הבינלאומית בין מצרים לישראל. בהצהרה בלעדית שמסר לעתון הרשמי למחצה "אל אהראם" הבהיר אל ערבי, כי מנהלי המו"מ טרם הגיעו להסכמה בקשר עם מינוי שלושת הבוררים הבינלאומיים מבין חמישה שישתתפו בבוררות בין שתי המדינות. השניים האחרים הם מצרי וישראלי.

שיחת היום / ירח טל

עם: ד"ר עלמה אבני, ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות
על: מכת הזיהומים במי-השתייה

מספר דגימות המים בכל הארץ הוכפל

יום לאחר ש"מקורות" בישרה לציבור בארץ שהמים שהוא שותה הוא מן המעולים בעולם, התבשרנו על זיהום מי-השתייה בקריית-גת, שבוע לאחר זיהום מים בקריית-אתא. האם יש סכנה במים שאנו שותים?

יותר מ-95 אחוזים מתושבי מדינת ישראל שותים במשך כל ימות השנה מים תקינים ואפילו טובים מאוד, אבל ישנם איזורים, בעיקר בישובים קטנים, שבהם קורות מדי פעם תקלות.

על-פי נתונים שהוזהו בעירונות בשנה האחרונה נתגלו זיהומים בכ-200 מקומות שונים.

חלק מהתחלואה שמייחסים למי-שתייה, נובע מזיהומי מזון, אכילת מזון במסעדות וכו'. אחוז מקרי הדיזנטריה שנובע משתיית מים אינו משמעותי.

מה הן הסיבות לזיהומי המים?

רובן קשורות לתקלות בצנרת המים העירונית. התקלות נגרמות בדרך-כלל בשל אחזקה לקויה לקוייה וירודה של רשתות המים על ידי הרשויות המקומיות. הצנרת אינה מוחלפת בזמן ועקב כך נוצרים נקבים בצנורות ודרכם מן החוץ חודר למים. לעתים הזיהום הוא תוצאה של הזרימת מי ביוב מצנרת סמוכה, שאף אוחזקה לקויה.

מה באשר לזיהומים במקורות המים — בבארות ובמאגרים, במגדלי מים ובמוביל הארצי?

מעל 90 אחוזים מהזיהומים נובעים מתקלות בצנרת המים. אבל יש גם זיהומים במקורות המים עצמם. הבעייה היא בעיקר עם מגדלי המים. גם אלה אינם מוחזקים כיאות בידי הרשויות המקומיות, חלקם אינם אטומים ואינם מתוחזקים כפי דרישות משרד הבריאות.

איך משרד הבריאות אוכף את הרשויות המקומיות לשמור את המצב?

אומרים לנו שזו בעייה תקציבית ולכן המופקדים על חלוקת העוגה התקציבית חייבים לדאוג להקצבת המשאבים הדרושים כדי להבטיח את האמצעים שיגרמו לכך שהמים שאנו שותים יהיו אכן ראויים לשתייה ולא יפגעו בבריאות הציבור. המחיר הכלכלי כתוצאה מפגיעה כזו עלול להיות גבוה הרבה יותר. בעקבות התפרצות הדיזנטריה בקריית הכפלנו את מספר דגימות המים בכל הארץ ובמיוחד בצפון, דרשנו חיטוי בכלור באיזורים שבהם נתגלה כבר בעבר זיהום ואנו דורשים להכניס מיתקני כלורינציה קבועים בכל רשתות המים. נפגשנו עם כל הגורמים הנוגעים בדבר וקבענו חלוקת תפקידים. אבל כל ההיערכות הזו דורשת משאבים, שלא את כולם קיבלנו. אנו זקוקים למי-כשור קבוע לכלורינציה של מים, הוספת תקני כוח-אדם, וזה כרוך בהשקעה של מיליוני דולרים. אולי במשך הזמן הכסף יינתן לנו. באחרונה אושר לנו להקים במשרד הבריאות יחידה מרכזית שתטפל בנושא איכות המים. עכשיו אנחנו מחפשים את כוח האדם המתאים.

באמצעי זהירות, האם מוטב שהציבור בארץ ירתיח באופן קבוע את מי-השתייה שלו?

לא, אין כל סיבה לכך.

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

אליהו יצחקי ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ולגילוי מצבה ביום שלישי ז' באב תשמ"ו 12.8.86 בשעה 17.30 בבית העלמין שבקרית שאול.

המשפחה

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל-פה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

פרנקה בורקס ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, ה' באב תשמ"ו 10/8/86 בשעה 14.00 בבית העלמין כפר סמיר חיפה
אוטובוס מיוחד יצא בשעה 13.30 מרחוב גאולה 26 חיפה

המתאבלים: בנה: מיכאל (מיקי)
כלתה: גבי
נכדיה: שרון, גלעד ואלירן
משפחת בן-צבי

למיכאל בורקס ובני-ביתו

תנחומינו הכנים עם פטירת האם היקרה

פרנקה ז"ל

חברים בהנהלה
ובציבור עובדי תלמה

מלאה שנה לפטירתה של יקירתנו האהובה

רחל בהט

נתייחד עם זכרה

מחר, יום ב', ו' באב תשמ"ו, 11.8.86, בשעה 17.00, בבית העלמין בכפר סמיר חיפה. (נפגשים ליד השער הראשי)

המשפחה

לדרורה והבנים

כואבים ומבכים מרה את מותו הפתאומי של

אברהם תדמור (בעבה)

חברנו ועובדנו הבכיר

מדטכניקה בע"מ
ההנהלה והעובדים

יקירינו

פרץ גורדון

עורך "ביטוח בישראל"

איננו

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון ה' באב תשמ"ו (10.8.86) בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין בחולון (שער חרש). הסעה תצא בשעה 3.45 אחה"צ, מבית גורדון.
יושבים שבעה בבית גורדון, רח' נת 7 רמת אביב.

יעל, מיכל, גילי וטל גורדון
זרח וזהבה גורדון
מרים ואבשלום ישעי
עמרה ויהושע ברנר

בצער רב מודיעים אל פטירתו של

זאב איבושיץ

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ה' אב תשמ"ו 10.8.86 בשעה 2.45 אחר הצהריים בבית העלמין בקריית שאול.
נפגשים ליד השער

המתאבלים: אשתו: מרים
בנותיו: אסתר ומשה איכילוב
דליה וברוך אופיר
חתנו: יונתן גבע
נכדיו: און, דפנה, אסף
נועה, נטע, עידו
יעל, נעמי, יריב

בכאב ובצער עמוק אנו מודיעים על פטירתה של אמנו וסבתנו היקרה

ברכה בת מנדל גלזר

שנפטרה ביום שישי ג' באב תשמ"ו 8.8.86

המתאבלים:
בתה: מימוני יהודית וב"ב
בנה: גל מנחם וב"ב
בנה: גלזר צבי וב"ב
נכדיה, נכדותיה ונינתה

בדבר פרטים על מועד ההלויה נא להתקשר לטלפונים 057-74799, 057-73213

הננו מודיעים בצער רב על מות אמנו היקרה

סימה (בת מנשה) שוחטמן ז"ל

ההלויה תצא מבית ההלויות בסנהדריה ביום א', ה' באב תשמ"ו 10.8.86 בשעה 11.00

מתאבלים:
בנה: יוסף שובל ואפרת
בתה: מנסיה
נכדיה: נועם, עידית, יעל ותמר

אולם תיאטרון "אל חכוואתי" במזרח י־ם נסגר ל־24 שעות

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

אולם תיאטרון "אל חכוואתי" נסגר אתמול בבוקר ל־24 שעות בהוראת אלוף פיקוד המרכז. האולם הושכר על ידי אנשי תיאטרון "אל חכוואתי" לקבוצה מרמאללה שהיתה אמורה לערוך במקום במוצאי שבת ערב של "פולקלור ומחול".

בהוראת הסגירה נאמר, כי זו נעשית על סמך סעיף 129 לתקנות שעת חירום משנת 1945 כדי להגן על ביטחון המדינה. לדברי מקורות עת"ם, האלוף ברק נימק את צעדו זה בטענה, כי בתיאטרון עתיד להתקיים כנס של החזית העממית, שמרכזה בדמשק. מן התיאטרון נמסר בתגובה, כי לא תוכנן שום כנס של החזית העממית במקום. אנשי התיאטרון אומרים, כי אמור היה להופיע שם להקת פולקלור מרמאללה.

לדברי מקורות עת"ם נתקבלו ידיעות, כי הכינוס אמור היה לצאת בגנות השיחות שניהל מלך מרוקו עם ראש הממשלה שמעון פרס.

אנשי תיאטרון "אל חכוואתי" אמרו לסופר "הארץ", כי בחוזה השכירה בינם לבין אנשי הקבוצה מרמאללה נאמר, כי במקום ייערך אירוע של מוסיקה ופולקלור. בחוזה נאמר במפורש כי על אנשי הקבוצה להשיג את הרשיונות המתאימים כדי שהפעולה תיערך במסגרת החוק.

סופר "הארץ" מציין, כי אין זו הפעם הראשונה בה נסגר אולם "אל חכוואתי" בהוראת אלוף פיקוד המרכז כדי למנוע פעילות של קבוצות שונות ששוכרות אותו. אחרי אחת הפעמים הקודמות פרסם שר החינוך והתרבות הודעה (בעקבות פניה אליו בעניין זה) ובה נאמר כי "העקרונות המנחים את משרד החינוך והתרבות והמועצה לתרבות הם חופש הביטוי וחופש היצירה לכל היוצרים ומוסדות האמנות והתרבות בישראל, הפועלים במסגרת החוק."

צעירה מעין גדי נפטרה ביום ו' מסיבה לא ברורה

המשטרה תבקש צו לנתיחת הגופה ★ הצעירה עברה ניתוח להקטנת החזה בבית החולים באילת

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משטרת מחוז הנגב תבקש מבית משפט השלום בבאר שבע צו אשר יורה על נתיחת גופתה של צעירה בת 21 שהתגוררה בשנים האחרונות בקיבוץ עין גדי ונפטרה מסיבה לא ברורה.

מזכיר קיבוץ עין גדי הודיע ביום שישי למשטרה, כי צעירה בת 21 בשם אסתר טרבלסקי, המתגוררת בקיבוץ אך לא חברה בו, חשה ברע בחדרה והתמוטטה. אנשי הקיבוץ הגיעו עם עזרה ממגן דוד אדום, אך כל הניסיונות להנשים את הצעירה לא הועילו. למקום הוזעק רופא אשר קבע את מותה אך לא את סיבת המוות.

למקום הגיעו קציני משטרה עם חוקרים אשר החלו לחקור את נסיבות מותה של הצעירה. מחקירת המשטרה התברר, כי הצעירה עברה ימים ספורים לפני כן, ניתוח להקטנת החזה בבית החולים יוספטל באילת. טרם ברור אם מותה נגרם כתוצאה מהניתוח שעברה.

מהקיבוץ נמסר, כי הצעירה יתומה. היא התחנכה בחברת הנוער של הקיבוץ. לאחר תום שירותה הצבאי שבה לעין גדי כמועמדת לחברות.

בעת מסירת הידיעה מחפשים את אחיה או קרובי משפחתה.

בית־החולים: היה לה מום בריאה

מנהל ביה"ח יוספטל באילת מסר ד"ר רישין, הרופא שניתח את אסתר טרבלסקי, כי הוא מכיר את הבחורה. היא עברה ניתוח קל. בתחילה נתגלה אצלה מום בריאה, ולאחר התלבטות הוחלט לנתח אותה.

עוד מסר ד"ר רישין, כי בביה"ח יוספטל באילת בוצעו בעשר השנים האחרונות מאות ניתוחים מהסוג הזה והכל עבר בשלום, והוא מתפלא כי הצעירה נפטרה.

"אלביט" העניקה לפצצות רגילות מערכת הנחיה "חכמה"

מאת יהודית טל
סופר "הארץ" בחיפה

בחברת "אלביט" נסתיימו בהצלחה ניסויים במערכת הנחיית הפצצות "עופר" שפותחה בחברה. "עופר" היא ערכה להפיכת פצצות ברזל פשוטות, המקנה להן "חוכמה" הדרושה לתיקון מסלול המעוף הבאליסטי על מנת לפגוע במטרה נקודתית.

בביטאון עובדי "אלביט" מדווח בגליונו האחרון, כי הערכה החדשה מיועדת לפגיעה במטרות המוסתרות בשדה הקרב, כגון טנקים או שריון, ויעילה גם נגד טילי קרקע־אוויר.

במסגרת הניסוי הוטלו שתי יחידות "עופר" ממטוס לעבר שתי מטרות קרקעיות — אחת מהן שלדת טנק והשניה דמויית טנק. בשתי ההטלות — מדווח בביטאון "אלביט" — הושגו פגיעות מדוייקות במטרה. כחלק מתוכנית הניסוי התבקש הטייס לכוון את שחרור הפצצות בהיסט ביחס למטרה, כדי להוכיח שמערכת "עופר" יודעת לביית את הפצצות באופן עצמאי אל המטרה.

מטעם "אלביט" נמסר, כי לאור התוצאות המעולות שהושגו בניסוי, הסתיים למעשה שלב פיתוח אב־הטיפוס וניתן עתה לעבור לשלב העברה לייצור ושיווק של המערכת.

הדרוזים מצפים להכרה בכפריהם כאזורי פיתוח

מאת נורית כתנא

ממברק של ח"כ זידן עטשי (שינוי) לראש הממשלה שמעון פרס, שיבקר היום בעדה הדרוזית בכפר ינוח מחרתיים, משתמעת ציפיה לצעד ממשלתי כלפי הכפרים הדרוזיים, ברוח ההחלטה לשחרור שטח 9 לכפרים המוסלמים.

כן מבקש עטשי, שיתממשו ארבע דרישות שהבליט בתזכיר שהגיש לראש הממשלה לפני שנה: להכיר בכפרים הדרוזיים בגליל כיישובי פיתוח, ולהעניק להם מעמד מקביל ליישובים יהודיים סמוכים; להביא לסיום המחלוקת על אדמות הכפר כיסרא, הנמשך מזה 35 שנים; להתיר לחיילים משוחררים דרוזיים לבנות את בתיהם על אדמת אבותיהם; וליישם את החלטת הממשלה לשילוב מלא של הדרוזים בכל מוסדות המדינה.

עטשי נהג עד כה לשלול ביקורי ראשי המדינה בקרב הדרוזים, העונים על צרכי הכבוד של נכבדיהם אך אינם מביאים תוצאות משמעותיות ביחס למעמדם.

ראש הוועד להכרה בעין חוד: חשש שהיום ייהרסו 3 המבנים

מאת נורית כתנא,
סופרת "הארץ"

תושבי הכפר עין חוד, הסמוך לעין הוד, התבצרו אתמול בערב בשלושת המבנים המיועדים להריסה, לאחר שפג תוקף ההסכמה שניתנה להם על ידי משרד הפנים להימנע מצעד זה במשך שבוע.

"אני חושש מפני עליית הבולדוזרים היום על המבנים", אמר אתמול יו"ר הועד להכרה בעין חוד, מוחמד אבולהג'א, "לאחר שאי־בהירות שוררת ביחס לגורל צוי ההריסה.

בתשובה לשאלה, האם ייהרסו היום שלושת המבנים בכפר עין חוד, ענה הממונה על מחוז חיפה מטעם משרד הפנים משה גלמבר, כי הוא שב זה עתה מחופשה, ולא ידוע לו דבר בנושא. את יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה בחוף הכרמל, מרדכי סלע, לא ניתן היה אתמול להשיג.

ההסכמה לגבי בנין אחד

מקור מהמשרד של עזר וייצמן מסר כי למשרד הפנים היתה כוונה לבצע צוי הריסה לגבי מבנים בעין חוד לפני כשבועיים. הודות להתערבות משרדו של השר וייצמן אצל שר הפנים הודיע שר הפנים שעד שוועדת מרקוביץ לא תחליט בעניין (תוך שבועיים היא אמורה לסכם את המלצותיה) לא ייהרסו המבנים בעין חוד.

בשלושת המבנים לא גרים כעת. התחלת הבניה של שני מבנים היתה לפני שלוש שנים. לגבי מבנה נוסף, שבהקמתו הוחל לפני שלושה חודשים, גם משרד השר עזר וייצמן תומך בהריסתו. בתשובה של השיב קיים ויכוח אם להרוס לבד או לא. מדובר במבנה שהקמתו נעצרה בגובה הריצפה.

כוונת ראש הממשלה להקים ועדה לבדיקת נושא עין חוד טרם יצאה לפועל ועתה ממתינים שועדת מרקוביץ תסיים את עבודתה.

כתבות ב"הארץ" גרמו לטיהור בקהילה היהודית בבריטניה

מאת שאול בריקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). טרוור צ'ין, מראשי הקהילה היהודית בבריטניה, גרם לפיטוריו של אילן סרי, מנכ"ל חברת העולים הבריטים בעקבות סדרה שפורסמה ב"הארץ" וחשפה תופעות של שחיתות ואי־סדרים כספיים בארגון.

יכאל לוין, שהיה ממונה על יחסי הציבור של החברה, הוצגה ל־מוסדות של העולים הבריטים בישראל, מונה במקומו.

בשל הסרה מינתה הנהגת הדדיית המאוחדת ועדה בראשות מייקל קואטאווי, אך מסקנותיה של זו לא פורסמו, לבד מציונה של העבירה ש"כמה הליכי ניהול היו זקוקים לשינוי".

מאז פורסמו הגילויים, הוליטו מנהלי החברה בלונדון לעקוב מקרוב אחר ההתרחשויות בגוף זה ולאחר פגישת מנהליה, שהודיע הוא טרוור צ'ין, הגיש סרי את התפטרותו.

לא נמצא יסוד לצעדים משמעתיים נגד שמחוני

נספח צה"ל היוצא בוואשינגטון דיבר בטלוויזיה נגד פרוייקט ה"לביא"

מאת ראובן פדהצור,
סופר הצבאי של "הארץ"

לאחר בדיקה מדוקדקת של נוסח הראיון שהעניק האלוף אורי שמחוני, נספח צה"ל היוצא בוואשינגטון, לטלוויזיה הישראלית, הוחלט כי אין כל יסוד לנקוט נגדו צעדים משמעתיים.

כזכור, פנה שר הביטחון, יצחק רבין, אל הרמטכ"ל והעיר לו על דברי שמחוני בגנות פרויקט הלביא. קודם לכן התבטא השר בפומבי, כי יש לדעתו לנקוט בצעדים משמעתיים נגד האלוף שמחוני. הרמטכ"ל ביקש לבחון את הנוסח המלא של הראיון והחליט כי אין בדברים שנאמרו בו כל עילה לפעול נגד הנספח הצבאי. הדברים הועברו גם לשר הביטחון הרואה כי הם מקובלים גם עליו.

לפני כמה ימים שיגר רבין לאלוף שמחוני מכתב פרידה, לרגל סיום תפקידו בארה"ב, ובו דברי הוקרה חמים על האופן בו מילא את התפקיד.

נבדקת פרשת החיילים שנטשו משימה כי המזון לא היה לטעמם

במשך חודשיים "טוייחה" הפרשה בצה"ל

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, הורה לסגנו, האלוף דן שומרון, לבדוק את פרשת החיילים שנטשו את משימתם המבצעית משום שהמזון שקיבלו לא היה כרמה אליה הורגלו.

הוראתו של הרמטכ"ל באה לאחר שהתשובות וההבהרות שניתנו על ידי החיל אליו משתייכת היחידה לא היו מפורשות במידה מספקת.

הפרשה ממשיכה לחולל סערה בצה"ל, ומפקדים בכירים מבקרים בחריפות את דרך הטיפול של הצבא באירוע.

הרמטכ"ל אמור לקבל היום את תוצאות הבדיקה שנערכה בנושא. אולם כבר עתה ברור, כי תגובותיו הרשמיות של צה"ל בפרשה זו סבלו מאי־דיוקים, שמקור חלק מהן בדיווח לא מדויק שהגיע אל דובר צה"ל מהיחידה אשר החיילים נוטשי המשימה נמנים על שורותיה.

קצינים בכירים במטכ"ל אמרו אתמול, כי אלמלא טייחו בצה"ל את הפרשה במשך חודשיים, לא היו העניינים מידרדרים לאן שהידרדרו. לדבריהם, תגובת צה"ל היתה הססנית והטיפול בפרשה היה לא יעיל.

הפנינג בגן־מאיר נגד תוכנית החניון התת־קרקעי

העירייה: אין כוונה לפגוע בגן

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

כ־1,500 איש השתתפו אמש בהפנינג בגן מאיר בתל אביב במחאה על התוכנית להקים מגרש חניה מתחת לחלק מהגן הנמצא במרכז תל אביב.

בהפנינג השתתפו כ־30 אמנים, ביניהם דודי בן זאב, קורין אלאל והדודאים. הבאים חתמו על עצומה הקוראת להימנע מביצוע התוכנית שתהרוס, לדברי המתנגדים, חלקים מהגן.

במהלך ההפנינג לא הושמעו נאומים, אולם נציג מטעם המוחים אמר כי עיריית תל אביב ניסתה להעביר את הקמת החניון במוסדות התכנון כגנבים בלילה והביע חשש כי ביצוע התוכנית עלול לפתוח פתח להרחבתו ולהרס הגן כולו.

רוני רימון, יועץ התקשורת של ראש עיריית תל אביב מסר בתגובה, כי אין כל כוונה לפגוע בגן מאיר בכל צורה שהיא וכי הקמת מגרש החניה לא תפגע בו.

אתה חבר בקופת־חולים? אתה בעונש!

★ אתה בעונש, כי אינך יכול להיות בקופת־חולים הכללית בלי להיות חבר הסתדרות.
★ אתה בעונש, כי רק חלק מהמס האחיד ששילמת מיועד לביטוח בריאות – השאר מוקדש למנגנונים מנופחים.
★ אתה בעונש, כי אינך יכול לבחור באורח חופשי, בכל עת, בקופה הרצויה לך.
★ אתה בעונש, כי שרותי הבריאות אינם בקו הבריאות.
★ אז תהיה בריא!

המרכז הליברלי

תל־אביב, בית אה־על בן־יהודה 32, טלפון: 280843, ת.ד. 2202, תל־אביב 61021

הכתובת הנכונה. במרכז.

עוזרו, שומרו וידידו של בן־גוריון נפטר בשדה־בוקר

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

יהושע כהן, בן 64, עוזרו, ידידו ושומרו האישי של דוד בן־גוריון, נפטר ביום שישי בשדה בוקר. הלווייה תיערך היום.

אתמול פירסמה מזכירות קיבוץ שדה בוקר הודעה, בה נאמר: "חברינו יהושע כהן ז"ל הצטרף לחוות הרועים שדה בוקר עם משפחתו ב־1952. בשנות חברותו בקיבוץ עבד במטע, בבינוי ובמפעל. קשר מיוחד יצר יהושע כהן עם משפחת בן־גוריון. כשבן־גוריון ופולה הצטרפו לקיבוץ. מהקיבוץ פעל יהושע כהן לשחזור העיר עבדת, לשיפור מעיין עין עבדת ולהקמת בית־הספר שדה בשדה בוקר. השתתף בצוות החופרים במצדה ופעל להנצחתם של נערי החיילים ברמת מצדה. הוא גם פעל לפענוחה של פרשת הל"ה. בשדה בוקר עצמו יצר קשר מיוחד עם משפחות בדואיות בסביבה.

הליכוד תובע לדון בהחלטה לשחרר את שטח 9 לבעליו הערבים

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

יושב ראש הנהלת הקואליציה, ח"כ חיים קופמן מהליכוד, נענה אתמול לפניית עמיתו ח"כ מאיר כהן־אבידב ופנה ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, לכנסה בדחיפות בפגרה.

הליכוד תובע לדון בהחלטת שרי הממשלה לשחרר את שטח 9 לבעליו הערביים. לדברי קופמן וכהן־אבידב, מדובר בשוחד פוליטי של המערך לבוחרים הערביים.

ראש ממשלת לסוטו יבקר בקרוב בארץ

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

ראש ממשלת לסוטו שבאפריקה יבקר בקרוב בישראל. מגעים כדבר הביקור מתנהלים באחרונה עם משרד החוץ בירושלים. אולם בגלל נסיעתו המתוכננת של ראש הממשלה שמעון פרס לארה"ב ותקופת החגים, יתכן שהביקור ייצא אל הפועל רק לאחר הרוטציה. האפשר שראש הממשלה האפריקאי יהיה אורחו הראשון של יצחק שמיר לאחר מינויו לראש ממשלה.

לסוטו נמנית עם המדינות האפריקאיות המעטות שלא ניתקו יחסים עם ישראל בעקבות מלחמת יום הכיפורים.

שר הבריאות פועל למען ד"ר ליפשיץ הכלוא בברה"מ

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

שר הבריאות מרדכי גור שיגר שלשום מברק לארגון הבריאות העולמי כדי שיפעלו למען ד"ר ולדימיר ליפשיץ על־מנת שיועבר למוסד בריאות מתאים.

ליפשיץ כלוא בקמצ'טקה בברית המועצות.

גור ציין במברק, כי מצב בריאותו של ליפשיץ, מדיווחים שהגיעו אליו, מחמיר והולך וכי הוא מחוסר הכרה וקיימת סכנה לחייו.

נציג סובייטי הבטיח לקנדים לעזור לשלושה מסורבי עליה

מאת גלעד הדרן
סופר "הארץ" בקנדה

טורונטו (מיוחד ל"הארץ"). בכד חוזה שתוארה "יוצרת תקדים", הבטיח פקיד סובייטי בכיר לנציגי ארגון יהודי, לטפל בעניינם של שלושה מסורבי עליה, מסר ה"גלוב אנד מייל" של טורונטו ביום שישי.

בוואנקובר, העיר הגדולה בחוף המערבי, קיים "ועד פעולה למען היהודים הסובייטיים", שהחליט לבצל את הירידה העולמי "אקספו 86" למטרותיו. הוא פנה לראש העיר, שהסדיר פגישה עם המשלחת הסובייטית בירידה. ואסילי ויטנברוזוב, ראש המשלחת, נפגש עם נציגי הועד, שביקשו היתרי יציאה עבור נטשה ודורה מרקובסקי, הרוצות להתאחד עם משפחתן בקנדה, ולמהנדס המכונות ואלרי פבזנר, שמ־1968 מנסה להגר לישראל. הנציג הסובייטי הבטיח לשגר במברק את הבקשות למוסקווה, ולתת תשובה עד סוף החודש.

נציג הועד אמר: "מוסקווה מעוניינת ביצירת יחסים טובים עם קנדה. נראה לנו שהסובייטים מוכנים לעשות מחווה במקרה זה".

לא מן הנמנע שזה איתות נוסף במסגרת הפשרת היחסים המסתמנת מצד הקרמלין כלפי ישראל.

ערך את העמוד: אריה משביה

זעקת עולי בריה"מ

לאור הפגישה המיועדת בין משלחות ישראל וברה"מ בנוגע לחידוש היחסים הקונסולריים בין שתי המדינות, אנו, החתומים מטה, ראשי הארגונים המייצגים את רוב יוצאי בריה"מ, התכנסנו לישיבת חרום ויוצאים בפניה לעם ישראל ובדרישה לממשלת ישראל:

1. אנו תומכים בחידוש היחסים הקונסולריים ובהמשך־היחסים הדיפלומטיים – בין ישראל לבריה"מ.
2. חידוש היחסים הרשמיים עם בריה"מ, חייב להיות מותנה ב:
א. שחרור מידי של אסירי ציון, מבתי הכלא וממחנות העבודה.
ב. מתן זכות לעליה מיידית לאסירי ציון לשעבר ולמסורבי העליה.
ג. אישור רשמי לרפטריאציה (עליה) חופשית של יהודי בריה"מ לישראל.
ד. הפסקת הרדיפות נגד פעילי העליה, מורי עברית ותורה, הפסקת התעמולה האנטי־ישראלית והאנטי־שמית באמצעי התקשורת בבריה"מ.
3. התפתחות ביחסי ישראל־בריה"מ ללא ההתניות הללו, תהיה בגידה בתנועה הציונית בבריה"מ ותהווה דחיפה להרס היסודות המוסריים והאידיאולוגיים של מדינת ישראל.

התאחדות עולי ויוצאי בריה"מ בישראל,
איגוד מרכזי של עולי ויוצאי בריה"מ,
מרכז למידע בעניני יהודות בריה"מ,
ארגון אסירי ציון מבריה"מ.

ביום ראשון 10.8.86 משעה 8.30 בבוקר בזמן ישיבת הממשלה נפגין מול משרד ראש הממשלה בקריית בן־גוריון בירושלים

המטה המאוחד צעדת 86
רח' אלקלעי 9 ירושלים
טל 02–636279,
02–630465

עיריית תל־אביב־יפו
אגף התנועה

עקב עבודות של חברת החשמל – שינויי תנועה ברח' קפלן

עקב עבודות של חברת החשמל יחולו שינויים זמניים בסדרי התנועה ברח' קפלן. העבודות יחלו ביום ב' 11.8.86 משעה 05.00 בבוקר למשך כחודש ימים.

★ התנועה ברח' ארניה בקטע בין רח' קפלן והקריה תזרום מצפון לדרום (ולא מדרום לצפון).
★ רח' ליאונרדו דה־וינצ'י בין רח' קפלן ורח' הפטמן יהפוך לחד סטרי מכיוון צפון לדרום.
★ לאורך רח' קפלן לא תהיה פניה שמאלה לרכב הבא מכיון מערב.
★ לא תהיה כניסה לרח' קפלן מרח' ארניה ועד דרך פ"ת.

صكذا من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

כדורגל
על כוכב אחר

מן היציע
מאת יחיאל ארזי

שישה שבועות אחרי המונדיאל המכסיקאי, כאשר העולם כולו מוסיף להפיק לקחים ולחפש יעד מקצועי חדש, מתווכחים בכל יום הדשא, כאילו הכדורגל הישראלי חי על כוכב אחר.

שישה שבועות לפני פתיחת הליגה הלאומית, כאשר צריך היה לכאורה לעסוק בשלב מתקדם של גיבוש הכושר וקידום איכותי, מוסיפים לטפל אצלנו כמעט בכל — חוץ מאשר בעיקר. יש, כמובן, גם יוצאים מהכלל, אבל אין זה משנה את התמונה הכללית. וכך אתה רואה, שומע וקורא כמעט בכל בוקר מי אמר מה למי; מה רוצה כדורגלן פלוני על מאמן או מנהל אלמוני; מה תובע שחקן מסויים מקבוצה מסויימת; מי משמיץ ומאיים להכנס להסגר; מי מסרב להתאמן ודורש העברה; למי עדיין חייבים כסף מלפני עונה או שתיים, ומי הוליכו לארוז את המזוודה ולצאת לחו"ל — גם אם לא יקבל שחרור.

עוד קיץ ארוך, מתיש ועליז, אבל כנראה מבוזבז מבחינה מקצועית. פגרה חיונית לשחקנים מסויימים, הזקוקים באמת למנוחה, אך לאחרים הנצרכים לאריכותם של כלי התקשורת. רבים מאלה האוהדים נזונים מאוד מהעובדה, שעיתונים מסויימים חייבים למלא 2—3 עמודים ביום, מחשש שקוראיהם יחמיצו משהו חשוב. וכך אפשר להכחיש מחר מה שנאמר אתמול, ולכתוב מחרתיים מה שלא קרה שלשום. וכמה סוכנים חרוצים, בעלי קשרים טובים במקומות הנכונים, מוסיפים להתרוצץ על פני שלוש יבשות — כדי לנסות למכור כדורגלנים או הרשות סותרות לאותם עיתונים, שהנייר שלהם סבלני מאוד.

ברגע מסויים, למראה כותרות מנקרות עיניים, המעוררות תגובה מאופקת וסלחנית — נדמה לך כי אפילו מאראדונה, זיקו, פלאטיני ולינקר אינם זוכים לכבוד כזה בארצותיהם. אבל אצלנו אין מדקדקים בקטנות והכל כשר. אם תרצה, הרי זו כל תמצית הכדורגל המסכן שלנו.

קצת קשה להאמין, שאת כל הרעש המלאכותי הזה עושים במדינה שיש בה רק 265 קבוצות, כלומר כ-6,000 כדורגלנים בוגרים, המחולקים לחמש ליגות (שתיים מהן מקצועניות ושלוש חובבניות, להלכה). מה התרומה המקצועית של הרעש, ואיזו תועלת מפיק ממנו הכדורגל הישראלי — זו כבר שאלה אחרת, המצריכה סקר מקיף. אבל מה שאינו מוטל בספק הוא, שעל גבי התשתית הרעועה הזו מגלגלים מיליונים ומתנהגים כאילו היינו, לפחות, ברזיל או מערב גרמניה.

והלוז שכל "מה המלא"ש כמעט כל קבוצה המכבדת את עצמה אינה יכולה לפתוח את העונה בלי איזה מוצא אישים או ביקור מרגש אישי כאורח, לפחות כאילו היתה פלאמנגו, באיירן, יובנטוס או ליברפול. נוסעות גם קבוצות השקועות בגרעונות כבדים; קבוצות שלא סיימו לפרוע חובות לשחקניהן; קבוצות המוכרות 500 או 800 כרטיסים למשחק בליגה הלאומית, ולפעמים רק 37, 92 או 134. ואין פוצה פה ומצפצף, ואין איש מוחה או זועק חמס, להוציא מקרה חריג פה ושם.

לולא היינו משתכנעים, לפחות, שכאשר ישובו התיירים ממסעות הקיץ תהיה לנו עונה מרתקת, תראה כדורגל מלהיב ויציעים מלאים — מילא. אבל הרי הכל יודעים, כי מה שהיה הוא שיהיה — מפני שאין שום כוח שבעולם, ושום מאמן, ושום מנהל ושום כדורגלן המסוגלים לשנות את העובדות ולחולל מפנה קיצוני, איכותי ומקצועי, בתנאים הקשים והמוגבלים, הי מיושבים הפרימיטיביים שבהם פועל הכדורגל שלנו כבר עשרות בשנים.

לא חסרים גם אצלנו אנשי מקצוע טובים וחרוצים; מצויים בתחום כמה כדורגלנים מוכשרים ויש מועדונים המנוהלים בצורה הראויה לשבח — אבל זה מעט מכדי לפרוץ את מעגל הקסמים הסוגר המעיק, הסובל יותר מכל מקצאות צרות-אופק ומהשפעות פוליטיות מזיקות. אפילו בעיה מקצועית מובהקת, כמו צמצום הדרגתי של הליגה הלאומית מ-16 ל-12 קבוצות, במהלך שתי עונות — נתקלת בסירוב אפסי. עכשיו רוצה בזה הפועל, אך מכבי וביתר מתנגדים; פעם רצו בזה מכבי וביתר, אך הפועל התנגד.

המבנה הכללי של הכדורגל הישראלי, במצבו הקיים, מנופח בצורה מופרזת. מדינה כה קטנה אינה זקוקה לקבוצות כה רבות ולליגות מיותרות, המכבידות על התקציב ואינן מסוגלות לשאת את עצמן. זה טוב לפוליטיקאים, המחפשים בה עוצמה וייצוג גדול — אבל רע מאוד לספורט.

ידיעה קטנה, שהתפרסמה באחד העיתונים, סיפרה בשבוע שעבר על ניסיון לאיחוד קבוצות הכדורגל של הפועל וביתר קרית שמונה — שנבעו מן המצוקה הכלכלית — כדי שישחקו בצוותא במחוז הצפוני של ליגה א'. יש ברחבי המדינה עוד עשרות ישובים, שבהם פועלות עשרות קבוצות של הפועל, מכבי וביתר שרישומן כמעט אינו ניכר — אבל הן מחזיקות שלושה מועדונים, שלושה מגרשים, שלושה צוותים ומשלמות משכורות ל-60 כדורגלנים, כאשר כל תקציבן אינו מספיק אפילו לקבוצה אחת.

זה אולי טוב וחשוב ומועיל למערך או לליכוד, אבל זה רע מאוד לכדורגל שלנו, ואין שום סיכוי שזה ישתנה כל עוד ישלטו פוליטיקאים גם בספורט.

במשחקו הראשון בליגה הסקוטית הסוערת

סונאס הורחק וריינג'רס נכנעה 1—2 להיברניאן

ליגה סקוטית

גלאזגו (שירות "ספורט הארץ" ואי.פי). גראהם סונאס, המנהל-שחקן החדש של גלאזגו ריינג'רס, לא סיים אתמול את המישחק הראשון בו הופיע אי-פעם בליגה הסקוטית. ביום פתיחת העונה בגדו בו עצביו של סונאס, שהורחק באדינבורו במישחק בו נוצחה קבוצתו 1—2 על ידי היברניאן.

סונאס, לאחר קריירה רבת-מוניטין בליברפול והופעה במדי סאמפדוריה בליגה האיטלקית, הורחק מהמגרש בדקה ה-36. הוא פגע בתיקול חריף בחלוץ היברניאן ג'ורג' מקלאסקי, בעיקבות קטטה במרכז המגרש בה היו מעורבים מרבית שחקני שתי הקבוצות. כיוון שהוזהר קודם לכן בגלל פגיעה בבילי קירקווד, הורחק סונאס על ידי השופט מייק דילייני, ששלף כרטיסים צהובים לתשעה שחקנים נוספים.

היברניאן השיגה יתרון בדקה ה-15 על ידי סטיוארט בירד. ריינג'רס השוותה כעבור ארבע דקות על ידי אלי מקויסט, מלך השערים הסקוטי בעונה שעברה, שהבקיע בבעיטת 11 מטר. שתי דקות לפני ההפסקה דחק סטיב קאוון את הכדור מטווח קצר לשערה של ריינג'רס.

סונאס קנה מגן נוסף

סונאס, קפטן נבחרת סקוטלנד לשעבר שהשתתף לא מכבר במונדיאל במכסיקו, השלים בסוף השבוע עסקה כוללת של שני מיליון ליש"ט (כ-3 מיליון דולאר), כאשר רכש את המגן ג'ימי ניקול, כדורגלן הסט בר ומייק אלכין מנבחרת צפון אירלנד (שיחק גם הוא בגביע העולמי במכסיקו). היה זה השחקן הרביעי שרכש באחרונה סונאס, לאחר השוער כריס וודס, והבלם טרי בוצ'ר והחלוץ קולין ווסט.

לא ברור איזו השפעה תהיה להרחקתו האחרונה של סונאס על סיכוייו של שותף העתיד הזה אשראי אבי בתוך להשתלב העונה בצורת של גלאזגו ריינג'רס.

השער המהיר ביותר של פתיחת העונה הובקע בדקה ה-4 על ידי מו ג'ונסטון, שהוליך את האלופה סלטיק לניצחון 1—0 על דאנדי. סגנית האלופה הארטס סיימה 0—0 בסנט מירן. דאנדי יונייטד ניצחה 2—1 את מחזיקת הגביע אברדין.

יתר התוצאות: פאלקירק — מאתרוואל 1—1, קלידבאנק — האמילטון 1—0.

מטח של 39 שערים בפתיחת הבונדסליגה

2—2 ביתי לבאיירן מינכן, ניצחון 5—3 לוורדר ברמן

ליגה גרמנית

פרנקפורט (שירות "ספורט הארץ"). האלופה היוצאת באיירן מינכן, בפתיחה מאכזבת של הבונדסליגה, סיימה בביתה רק בתיקו 2—2 עם בורוסיה דורטמונד, בעוד שסגניתה וורדר ברמן הביסה את נירנברג 5—3.

תקותיה של באיירן הרקיעו שחקים לאחר שרולאנד וולפארט הבקיע כבר בדקה הראשונה של המישחק נגד דורטמונד, ונתן לבאוארים עידוד חיוני. אבל יורגן סימס השווה בדקה ה-30. במחצית שניה מרתקת, שבה התנהל מאבק בלתי פוסק, העלה לותר מתיאוס פעם נוספת את תקות באיירן כאשר קבע 2—1 בדקה ה-50 לעיני 31 אלף צופים רעשניים. אבל דורטמונד השוותה פעם נוספת, הפעם על ידי מיכאל זורק בדקה ה-69.

וורדר ברמן פיגרה 0—2 במחצית, כדי לנצח 5—3 את נירנברג בזכות שלושער של חלוצה הותיק מאנפרד בורגסמילר בדקות ה-47, 59, 80. רודי פלר כבש שני שערים נוספים לברמן בדקות ה-84 וה-90 כדי לאפשר לאוהדי הקבוצה (24,559) לחגוג את ניצחונה הביתי ה-35 ברציפות. אבל קודם לכן היה מצבם של המארחים בכי רע, לאחר שריטר ליברוויות קבע 0—1 לנירנברג בדקה ה-20 ויורן אנדרסן העלה את האורחים ל-0—2 בדקה ה-34.

39 שערים הובקעו אתמול במחזור הפתיחה, שיא חדש בבונדסליגה, למרות שהמישחק בין בורוסיה מנשנגלדבאך להאמבורג יהיה רק ב-19 בחודש.

איינטראכט פראנקפורט הביסה את פורטונה דיסלדורף 5—0, כדי ליטול בשלב זה את הבכורה בליגה. זו הפעם השניה ברציפות שפראנקפורט מובילה את הטבלה לאחר מחזור הפתיחה. העולה החדשה הומבורג נחלה הפסד ביתי 0—2 לבאייר אירדינגן.

יתר התוצאות: לוורקוזן — שאלקה 4—2, קייזרסלאוטרן — בלאו וייס ברלין 4—1, בוכום — ס.ב. קלן 1—3, מאנהיים — שטוטגארט 3—2.

אוהדי כדורגל אנגלים נדקרו והתפרעו בתיגרות טרום-עונה

לונדון (ע"ד ואי.פי). יותר מ-100 אוהדי כדורגל אנגלים התפרעו ביום שישי על סיפון ספינת מעבורת מפוארת בים הצפוני שעשתה דרכה להולנד, ואילצוה לחזור לנמל. חמישה אוהדים שהשתתפו בתיגרה אושפזו, שלושה מהם בגלל דקירות סכינים, ורבים אחרים נפצעו. נמסר גם על 14 עצורים.

היתה זו התקרית האלימה השניה בה היו מעורבים אוהדי כדורגל בריטיים, 24 שעות אחרי התפרעות בפלימות.

"רצפת המדרגות בין הסיפון השישי והשמיני של המעבורת היה שטוף דם", סיפר לכתבים אוהד מנצ'סטר יונייטד, טוני קאוון, בעצמו שותת דם, לאחר שמישהו היכה בכוס בפניו.

אוהדי קבוצות ליוורפול, אוורטון ומנצ'סטר יונייטד היו בדרכם למישחקים ידידותיים שלפני העונה במערב גרמניה ובהולנד. אולם, כאשר הפליגה אניית המעבורת "המלכה ביאטריקס" לדרכה, פרצו בה תיגרות אלימות בין האוהדים.

אוהד מנצ'סטר יונייטד ראסל מקווייד (19) אמר, כי הקטטות החלו כאשר תומכי המועדון הוליכו לנקום על דקירת אוהד מחבריהם במארס שעבר, על ידי אנשי ווסטהאם. חברת האניות המפעילה את המעבורת מסרה, כי איש מבין 2,050 הנוסעים האחרים לא נפגע. כן אמר הדובר, כי הנזק לאניה, הנחשבת למובילת כלי הרכב המודרנית בעולם, שטחי בלבד. "מרבית הקרבות התנהלו בתוך המדרגות ונופצו כמה שמשות", אמר הדובר. כן נגרם נזק לאחר שצוות האניה יצא לפזר את המתפרעים בסילוני מים. המשטרה מסרה, כי רב החובל ההולנדי הורה לצוות להכניס את כל האוהדים באולם הבר ולהחזיר את המעבורת להאריץ'. שם חיכו לה 70 שוטרים.

תקרית אלימה בפלימות

כמה מאות אוהדי כדורגל צעירים התפרעו בליל שבת והתנגשו עם המשטרה בעיר פלימות, בדרום-מערב החוף האנגלי, כאשר הקבוצה המקומית מהליגה השניה ניצחה במישחק ידידותי את צ'לסי מלונדון 1—0. המתפרעים, ככל הנראה משני המחנות, הפכו מכונית משטרה, השליכו בקבוקים וידו אבנים בשוטרים, וחסמו דרכים. לא נמסר על פגיעות בנפש.

שר הספורט הבריטי ריצ'ארד טרייסי אמר, כי ההתפרעות שאירעה על המעבורת בדרך להולנד עלולה לדחות בכמה שנים נוספות את שובן של הקבוצות האנגליות לפעילות סדירה באירופה. גם עיתוני בריטניה הגיבו בזעם ובחומרה על התקריות האלימות. ה"דיילי מייל" הלונדוני ציטט אתמול את מזכיר איגוד הכדורגל האירופי האנס באנגרטר, שאמר כי זהו "מצב מאד" מההתפרצות ההוליגאניות הגרועה של אוהדי הכדורגל האנגליים.

ניצחון 114 ברציפות למוזס ב-400 מטר משוכות בלונדון

אתלטיקה

לונדון (אי.פי). גם לאחר 114 ניצחונות רצופים, בריצת 400 מטרים משוכות, ממשיך אדווין מוזס לטעון שאין לו נוסחת קסמים, שבאמצעותה ניתן להגיע להישג שאין לו תקדים בספורט העולמי. "לא היה לי סוד כלשהו הייתי מוכן לגלות אותו לשותפי, אבל האמת היא שאין סוד כזה", אמר השיאן העולמי והאלוף האולימפי מארצות הברית, לאחר הניצחון ה-114 שלו ברציפות, שהושג כאן בליל שבת בתחרות הפרס הגדול.

מוזס פתח את הריצה בקצב מתוכנן, שהיה מאפשר לו לשפר את שיאו (47.02 שניות, שהושג בקובלנץ לפני 3 שנים), אולם התעייף וניצח בזמן בינוני לגביו: 48.21 שניות.

התחרות כולה אופיינה במפח נפש לרצים המפורסמים. סעיד אוויטה ממארוקו, השיאן העולמי בריצת 1,500 ו-5,000 מטר, פרש מן התחרות, בלי להסביר מדוע. רינאלדו נהמיה, השיאן העולמי בריצת 110 מטר משוכות, לא התחרה בגלל פציעה בגיד אכילס וסיפר כי בדעתו לשוב לארצות הברית, כדי לקבל טיפול.

כדוריד

תיקו והפסד לנבחרת ישראל בנורווגיה

אוסלו (שירות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדוריד של ישראל נוצחה בסוף השבוע, 17—21 (9—11), על ידי נבחרת נורווגיה במישחקן השני של שתי הנבחרות. ביום חמישי הסתיים המיפגש בתיקו 25—25.

במישחק ההפסד לנורווגים הירבו להבקיע לישראל: אביר גרא 6 שערים ויואב דרוקר 3 שערים.

כדי למנוע מישראל לשחק בראש השנה

שוייץ הסכימה להקדים את מיפגש הטניס ל-1 באוקטובר

אבל תובעת פיצוי של כ-15 אלף דולאר בגלל אבדן הכנסות וביטול שידור הטלוויזיה

גביע דיוויס

מאת יהושע שגיא

איגוד הטניס השווייצי הודיע ביום שישי לישראל, כי הוא מוכן להקדים את המיפגש בין שתי הארצות בגמר גביע דייויס האירופי, כך שהמישחק יסתיים ערב ראש השנה, ולא יחול באותו יום (3 באוקטובר), כפי שנקבע בתכנית המקורית. השווייצים העבירו ביום שישי מברק מפורט לישראל, בכלל הצעה כספית המוצגת, כי בשל השינוי יצטרכו הישראלים לשאת בהוצאה כספית של כ-15 אלף דולאר, והם דורשים תשובה מיידית מישראל. יו"ר איגוד הטניס דוד הרניק השיב לשווייצים ביום שישי, כי ישראל מסכימה לשינוי מלבד הצד הכספי, שיהיה טעון דיון נוסף.

ההיענות השווייצית נעשתה אחרי שהאיגוד הישראלי הפעיל לחצים רבים להקדמת המישחק, כדי שלא ייערך בראש השנה. העניין אף הגיע ללשכת ראש הממשלה בעיקבות פניית הרב הראשי ליהודי שווייץ, הרב מרדכי פירון, וגם שגריר שווייץ בישראל פייר איב סימונה הפעיל את השפעתו והסביר לאיגוד הטניס השווייצי את משמעותו וחשיבותו של ראש השנה.

כפילות בטלוויזיה

המישחק בין ישראל לשווייץ נועד מלכתחילה בין ה-3 באוקטובר ל-5 בו, שבום חל השנה ראש השנה. לפיכך, ביקשה ישראל להקדים את המיפגש, כדי למנוע חילול החג ופגיעה ברגשות יהודים ותושבים רבים.

להלן תשובת השווייצים, שהגיעה לישראל עם העתק להתאחדות הטניס הבין-לאומית שמושבה בלונדון ולשגריר שווייץ בישראל שהיה מעורב אישית בפרשה: "תשומת לבכם לעובדה שביום 1 באוקטובר יתקיים מישחק הגומלין על גביע אירופה לאלופות בכדורגל בין ריאל מאדריד ליאנג-בויס ברן, שיועבר בשידור טלוויזיה, ולכן שידור שני מישחקי היחידים בטניס ביום הראשון בלתי אפשרי. למרות ששינוי התאריכים מאד בלתי נוח לנו, ולמרות העובדה שאנו מתכוננים באבדן הכנסות ממכירת כרטיסים, מתמיכות ומשידורי טלוויזיה, אנחנו מציעים לקיים את המישחק בין ישראל לשווייץ מ-1 עד 3 באוקטובר על מישטח סינתטי מהיר בסט. גאלן. ב-3 באוקטובר יוחלו משחקי היחידים ב-11 בבקר, כדי לאפשר את סיומם עד 6 בערב, לפני כניסת ראש השנה. איגוד הטניס הישראלי יעביר לאיגוד השווייצי כך של 10,000 דולאר עד 30 בספטמבר. התאחדות הטניס השווייצית לא תשא את הוצאות של ישראל על ארבעת כרטיסי הטיסה ועל תשלום הוצאות השהיה של הצוות הישראלי בשווייץ בעת התחרויות".

בהמשך ההודעה מפרטים השווייצים את התנאים, שבהם יעמוד המיגרש לרשות הישראלים לצורך אימונים לפני תחילת התחרות.

מייד עם קבלת ההודעה קיים הרניק התייעצויות והודיע לשווייצים, כי שינוי התאריך מקובל על ישראל, ואילו על הפרטים הכספיים יהיה צורך בדיון נוסף. העתק הודעה זו הועבר גם להתאחדות הבין-לאומית. יצויין, כי השווייצים מבקשים לנצל את הבקשה הישראלית ולהוסיף לעצמם את מימון ארבעת כרטיסי הטיסה וסכום נוסף של כ-1,800 דולאר דמי אירוח, כפי שקובע תקנון ההתאחדות הבין-לאומית. בסך הכל מבקשים השווייצים להחזיר כי 5,000 דולארים נוספים, מלבד 10,000 הדולארים שהם דורשים כפיצוי.

בין מומחי הטניס בארץ עדיין אין תמימות דעים, אם השינוי טוב או רע לנו מבחינה ספורטיבית. על פי גירסה אחת, מיגרש סינתטי מהיר טוב לשלמה גליקשטיין, אך יש הסבורים, כי גליקשטיין מעדיף מישטח איטי יותר. כך או כך, הכל תמימי דעים, כי הסיכויים שלנו במיפגש זה תלויים בעיקר בכושרו של גליקשטיין, אם כי באיגוד הישראלי קיימת קורת רוח גם מן השיפור הרב שחל באחרונה בכושרם של עמוס מנסדורף וגם של שחר פרקיס, שהוכיח בשבוע שעבר באוסטריה, כי הוא חוזר לעצמו.

גם הידיעה הסנסציונית של ג'ק ליאנג, שפורסמה ביום ה' של השבוע שעבר ב"ג'רוזלם פוסט" על פרישתו הצפויה של פרקיס מתחרויות הטניס המקצועניות מסיבות בריאות, אינה מטרידה בשלב זה את ראשי הנבחרת הישראלית. גם אם תתממש פרישתו של פרקיס, דבר שעדיין אינו בטוח, הרי בכל מיקרה לא יפרוש לפני המיפגש עם שווייץ, אלא רק לקראת סוף אוקטובר, עם תחילת שנת הלימודים האוניברסיטאית.

מקנרו שוב בכושר: לפני בקר חיסל שניים ביום אחד

לנדל ניצח את קונורס ועלה לגמר בוורמונט

טניס

סטראטון מאונטן, ורמונט (אי.פי). ג'ון מקנרו מארה"ב הוכיח כאן ביום שישי, כי על אף היעדרות ממושכת מפעילות הוא מצוי במלוא התנופה, כאשר ניצח בזה אחר זה שני יריבים בטורניר הגראנד-פרי המקומי מסוגם וללבו. הוא פילס דרכו עד חצי הגמר, כן עבר להתמודד הלילה עם אלוף וימבלדון בוריס בקר. בחצי הגמר האחר, שחל אתמול באיחור רב בגלל סופת גשם, ניצח הצ'כי איוואן לנדל, המדורג הבכיר, את יריבו האמריקאי הוותיק בן ה-33 ג'ימי קונורס 4—6, 6—3, 6—2.

במישחקי רבע הגמר, שהיו בהפסקות רבות "בין הטיפות" ובהפוגות מגשם, הביס לנדל את הטניסאי היהודי מארה"ב בראד גילברט 6—2, 6—3, 6—2. יריבו הבא קונורס הפסיד 3—6 במערכה הראשונה נגד המדורג 12, האמריקאי רוברט סגוסו, אך ניצח אחרי כן 6—2, 6—1. לפני כן היה על קונורס להשלים ניצחון 4—6, 6—4, 6—0, על הפרואני פאבלו אראיה, שהופסק קודם לכן במצב 4—0 במערכה השלישית.

הקנדי מארטין לורנדו, שניצח בשמינית הגמר את האמריקאי ג'ונתן קאנטר 4—6, 6—4, 6—3, נכנע ברבע הגמר 5—7, 2—6, לבוריס בקר הגרמני, שאינו שש במיוחד לפגוש עתה במקנרו.

מקנרו עצמו, שנעדר מהזירה שבעה חודשים, חיסל תחילה את האוסטרלי וואלי מאסור 6—2, 7—6 (5—7 בשובר השיוויון). בטרם התייצב כעבור זמן לא רב מול הפתעת הטורניר, האמריקאי אנדרה אגאסי בן ה-16, שהבטיח את השתתפותו רק אחרי סידרת מיבחנים מוקדמים. אגאסי היה בשמינית הגמר את האמריקאי סקוט דייויס 6—3, 3—6, 6—2, לפני שנכנע 6—3, 6—3 למקנרו.

הדמה במונטריאול

בטורניר הנשים במונטריאול נזקקה הצ'כית הלנה סוקובה, המדורגת 2, לשובר שיויון כדי לנצח בסיבוב השלישי את הקנדית בת ה-16 הלן קלסי, המדורגת רק 29 בעולם. סוקובה ניצחה 4—6, 6—4, 7—6 (4—7 בשובר השיוויון).

ישראלי וגרמניה מנצחי טורניר הירשפלד בטניס

אוהד וינברג מחיפה וסטפאני רנקר ממערב גרמניה הוכתרו אתמול כאלופי טורניר הירשפלד בטניס. אוהד וינברג מחיפה ניצח בגמר את אילן אריליך 6—3, 6—2. סטפאני רנקר ניצחה בגמר את מרי רדשו ממישו 6—1 6—0.

ניר ריכליס נכנס להסגר • קיבל מילגה לאוניברסיטה בניו יורק

כדורסל

מאת גיא צוקר, סופר "ספורט הארץ"

הכדורסלן הבין-לאומי של מכבי רמת גן, ניר ריכליס, נכנס בסוף השבוע להסגר. ריכליס ילמד וישחק כדורסל בארצות הברית, באוניברסיטה בניו-יורק. הכדורסלן הצעיר (23), שגובהו 2.04 מטרים, זכה במילגה מן האוניברסיטה, שקבוצת הכדורסל שלה משחקת בליגת המיכללות השניה.

המגעים עם אנשי האוניברסיטה נעשו בחודשים האחרונים ואלה העניקו לריכליס מילגה, למרות שלא ראו אותו משחק.

• ביום ג'ונסטון והגרג גידינס, שני המועמדים לחזק את קבוצת אליצור נתניה, הגיעו בסוף השבוע לישראל. ג'ונסטון (2.11 מ') שיחק בעבר באו.בי.אי. ואחר כך הופיע באיטליה ובצרפת. גידינס (1.88 מ') שיחק בעונה האחרונה בשווייץ. בסוף השבוע נחת גם סטיב מאלוניק, שעבר לנתניה כשחקן ישראלי.

• תומר שטיינהאואר, הכדורסלן הבין לאומי הצעיר של קבוצת מכבי חיפה, ישחק העונה בשוודיה, לאחר שבסוף השבוע הוחלט לא להשאילו לקבוצת הפועל גליל עליון/גבע. שטיינהאואר, בן 21, 2.08 מ', שיחק בעבר בנבחרת הנוער אשיה ביקש לשאול אותו, כדי לחזק את קבוצתם, שתיאבק קרוב

ברמלה מחכים לוויליאמס

נפגש בארה"ב עם המאמן יעקובסון

מאת גיא צוקר, סופר "ספורט הארץ"

הכדורסלן איל וויליאמס אמור להשיב היום על הצעתה של קבוצת בנה הדר/רמלה, מן המחוז הדרומי של הליגה הארצית, להצטרף לשורותיה.

וויליאמס נפגש בסוף השבוע, בארצות הברית, עם מאמן הקבוצה, שמואל יעקובסון. הכדורסלן בן ה-35 ממתין לקבלת הצעתה של קבוצת סראגוסה מספרד ואז יתן את תשובתו לאנשי רמלה. בקבוצה הרמלאית החתום כבר שחקנה של הפועל רמת גן, קית' בנס. וויליאמס הופיע בעונה שעברה בקבוצת הפועל תל אביב ואנשי סראגוסה התרשמו ממנו במשחק שקיימה קבוצתם עם הפועל ת"א, בגביע קוראץ'.

חולון רוצה את ג'יימס טרי

בהפועל חולון מתעניינים בכדורסלן שחור העור, ג'יימס טרי, שהופיע בעבר במכבי חיפה. אנשי חולון שיגרו מברק לראשי קבוצת קאסה דה אלווה מספרד, וביקשו מהם לשחרר את טרי, ששיחק בקבוצה זו. על פי תקנון איגוד הכדורסל רשאי טרי (בן 26, 2.07 מטרים) לשחק בליגה, כשחקן ישראלי ואף יוכל להצטרף לדוי בארמור ואלגס בראזילי, שני זרים של חולון.

שנהר: לא אצא למחנה בגרמניה בלי סגל מתאים

מאת משה הורנשט, סופר "ספורט הארץ"

מאמן מכבי תל-אביב, שמעון שנהר, הודיע אתמול אחרי האימון לראשי הקבוצה כי לא יצא עמה למחנה האימונים במערב גרמניה אם לא ישלים סגל השחקנים.

שנהר מסר כי אמנם שיחרר את משה גריאני מסיבות אישיות, אך עדיין לא ברור אם אבי כהן ואלי דריקס יסעו למחנה האימונים. שנהר אמר כי נעשו כל הסידורים כדי שאבי כהן יצא, אך הלה לא שינה את דעתו לשחק בחו"ל. המאמן התלונן על כך כי עד עתה לא נקבעה הרכבת הרבנים, וביקש להחליט זאת עד למועד היציאה.

שנהר סירב לנקוב בשמות המועמדים, אך נודע כי מדובר כנראה בחלוץ עודד מכנס והבלם דוד אוולאי.

מאמן סלטיק ומאמן מבראזיל בין המועמדים לאמן הנבחרת

כדורגל

מאת משה הורנשט, סופר "ספורט הארץ"

דיוויד היי שהיה מאמן המועדון המפורסם הסקוטי סלטיק ומאמן מבראזיל נכללים ברשימה הורשה של המאמנים המועמדים לאמן את נבחרת ישראל בכדורגל.

רב שוף, חבר ועדת שישה שמינתה ההתאחדות לבחירת מאמן זה, סיפר כי בשהותו באירופה נמסר לו, כי היי מוכן להיענות עקרונית לתפקיד. שלשום בערב נמסר לו ע"י איש קשר, כי מאמן מברזיל שהיה כוכב כדורגל גדול בנבחרת ארצו הציע גם כן את מועמדותו. שוף ביקש לא לגלות את שמו של המאמן מברזיל, לפני שידווח על כך למזכירות ההתאחדות. לדבריו מסר פרטים מלאים רק ליו"ר שאול סודרי.

ועדת השישה קיימה ביום ו' ישיבה נוספת. יעקב אראל, מנהל ההתאחדות, מסר שמות של שני מועמדים נוספים שהוצעו ע"י התאחדויות הכדורגל של ארצם: אקהרד קראוצון ממערב גרמניה, בן 45, אימן בין היתר את נבחרת דרום קוריאה, רנה טאלמן מבלגיה, בן 40, שאימן קבוצות צמרת בארצו. ועדת השישה עשויה לקיים השבוע ישיבה נוספת.

אוסמו הקטן עבר מחיפה ליבנה

זאהי ארמלי לא התייצב אתמול לאימון מכבי

חיפה

מאת יוסף גלזר, סופר "ספורט הארץ" בחיפה

כדורגלן מכבי חיפה רפי אוסמו (הקטן) ישחק בעונה הבאה בקבוצת מכבי יבנה. תמורתו תקבל מכבי חיפה כ-10,000 דולאר שישולמו על ידי פרנס מכבי. אוסמו הקטן כבר סיכם את תנאיו בקבוצתו החדשה עם יו"ר ההנהלה שלמה סוויסה בפגישה שבה השתתף גם דודו רפי אוסמו הגדול. אגב, שני הדודים שיחקו יחד במכבי חיפה מגיל 9 ועתה נפרדו דרכיהם.

• ביוראו אבטסטמן יצא ביום שישי עם הפועל תל אביב לרומניה. יציאתו התאפשרה לאחר שמרכז הפועל העביר להפועל חיפה סך 22.500 דולאר, כחלק מביצוע עיסקת העברתו מהפועל חיפה להפועל ת"א.

• יצחק בזוזרצ', המגן, שוחרר בסוף השבוע מהפועל חיפה להפועל עכו.

• ביום שישי נחתם הסכם כינון עמותות הכדורגל בהפועל חיפה, לאחר שבכירי מועצת פועלי חיפה חתמו על ההסכם הראשון מסוגו בארץ, המטיל התחייבות אישית על חברי ההנהלה בכיסוי תקציב הפעילות.

• רפי אוסמו (הגדול), הבלם הבין-לאומי של מכבי חיפה, עלול להיעדר מהמשחקים לתקופה ארוכה בגלל פגיעה בגיד אכילס בגלילה נעדר אתמול מאימון קבוצתו. הרופא יבדוק אוסמו על ידי אורתופד ויחבורי אם יהיה צורך לנתחו. לנוכח אפשרות היעדרו של אוסמו גברו הסיכויים שהבלם יחון פרסלני יישאר בסגל הקבוצה.

• זאהי ארמלי טרם החליט אם ילבש בעונה הבאה את המדים הירוקים של מכבי חיפה או את האדומים של הפועל ת"א. ארמלי לא התייצב אתמול, למרות שהוזמן, לאימון מכבי חיפה והוא שומר על כושרו באימוני נבחרת המיגזר הערבי בצפון המתקיימים בנצרת. נבחרת זו מתכוננת למשחק נגד נבחרת המיגזר הערבי בדרום שיהיה בשבוע הבא בכפר טירה.

בעיטה חופשית

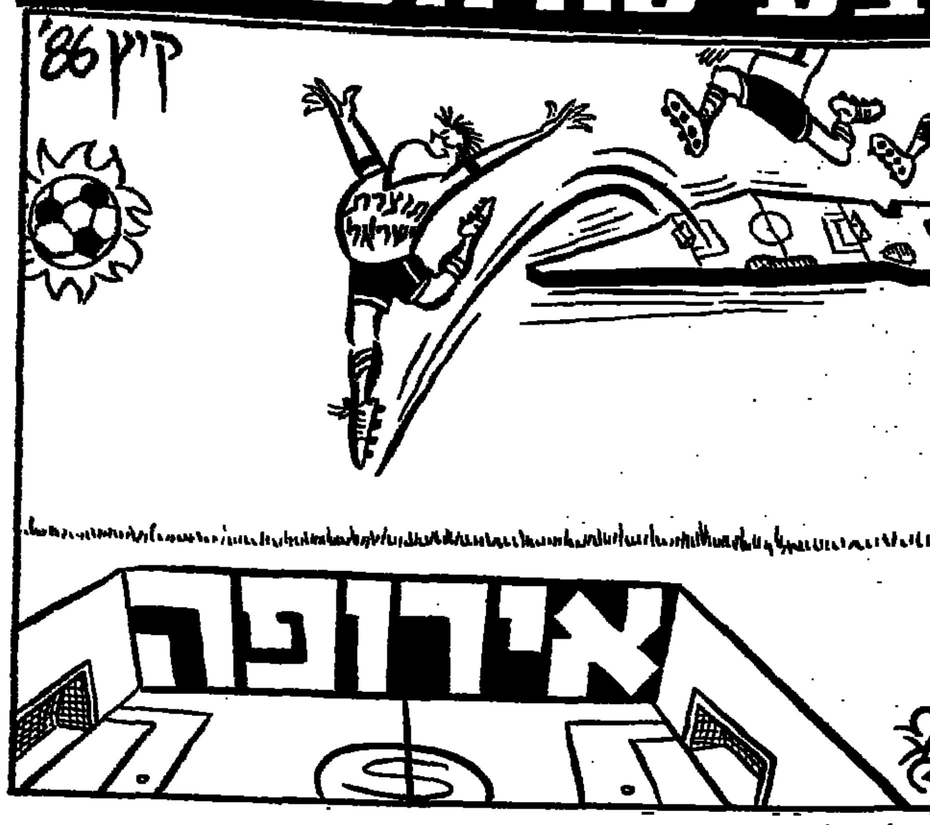

גלילי הפסיק את הבצורת בשיא יחיד ב-100 מטר גב — 1:00.75

שחיה

מאת משה הורנשט, סופר "ספורט הארץ"

כל חקלאי מתחיל יודע, כי אחרי תקופה ממושכת של בצורת — גם המבול הגדול ביותר אינו יכול להציל עוד את התבואה, שלא לדבר על מטר שיגרתי שבקושי מספיק להשקיית השדה. זו היתה אמש התחושה במכון וינגייט, ביום הרביעי והאחרון של אליפות ישראל בשחיה.

אחרי שלושה וחצי ימים של יובש עצוב ואפילו אף מרמא, בתחום השיאים, איפשר לצופים חייל בן 20 — זוהר גלילי מהפועל עמק חפר — לעזוב את יציעי הבריכה עם מעט טעם מתוק. הוא היה היחיד ששיפר שיא ישראלי, במישחה ל-100 מטר גב, בו קבע 1:00.75 ד'. זה שיפור לשיאו (1:01.93) של עידן ברזמי ממכבי ירושלים, שסיים שני ב-1:01.91 ד'.

"התחלתי מהר מאד. ידעתי שאם לא אפגר ברבע האחרון, כמו שקורה לי לעיתים קרובות, יהיה שיא", סיפר זוהר נמוך הקומה. "המטרה שלי היא לרדת מתחום הדקה". מאמנו גרשון שפע לא היה מופתע. "גלילי תמיד מצטיין בתחרויות החשובות. הוא התחיל לשחות בגיל מאוחר, 15 וחצי. יש לו כשרון רב, אך עליו להתגבר על עצלותו".

במישחה 100 מטר גב לנשים ניצחה דורית משלר מהפועל יוקנ"א בזמן 1:11.61 דקה.

פרישה עצובה

יוחאי ליפשיץ הוותיק נבחר לשחיין המצטיין של האליפות, לאו דווקא בזכות שתי מדליות הזהב האישיות שצבר בסוף השבוע — ב-400 מ' מעורב אישי קבע 4:40.20 ד' וב-1,500 מ' חופשי 16:31.73 ד', בנוסף לשתיים שצבר קודם לכן — אלא בזכות הישגו המצויין ב-200 מ' מעורב אישי, שהקנה לו את הניקוד הגבוה ביותר (784) בדירוג הבין לאומי. "זו היתה מתנת פרישה נאה", אמר יוחאי בן ה-22 אחרי המישחה האחרון. "אמנם קצת עצוב בלב, אך בסך הכל אני מרוצה וחש הקלה גדולה, אחרי שש וחצי שנים בנבחרת. אני מתכוון לחזור לקיבוץ דליה ואולי לאמן מעט".

רויאל רימר מהפועל עמק חפר הוכתר בצוותא עם ענת ישראל ממכבי תל-אביב כשחיינים המהירים של האליפות. רימר ניצח ב-100 מ' חופשי ב-54.02 שנ' והשיג את זוהר וייס הותיק מהפועל ברישמנון שסיים שני ב-54.13 וב-50 מ' חופשי ב-24:61 שנ'. ענת ישראל קבעה ב-100 מ' חופשי 1:02.12 ד' ובחצי הנוחק 28.62 שנ'.

שגיא שטיינמן מהפועל עמק חפר ניצח כצפוי במישחה ל-200 מ' חזה ב-2:31.55 ד'. במישחה המקביל לנשים ניצחה עידית אפרתי ממכבי תל-אביב ב-2:49.33 ד'. הדר קליינמן צברה מדלית זהב רביעית, כשניצחה ב-400 מ' מעורב אישי — 5:22.56 ד'. מיכל אמין בת ה-15 וחצי מהפועל הדר השרון-בית ברל ניצחה ב-800 מ' חופשי ב-9:45.73 ד'. במישחי השליחות השתתפה אחרות ותיקה, ליאור בירקאי, שהיתה זיקה בשיאים ישראלים רבים. "חזרתי אחרי הפוגה של שנתיים, כי המאמן גרשון שפע ביקש ממני להשתתף, ואני מרגשת ממוטבות. אני בכושר, אך היה נמנה לחזור בשיקגו, בגלל הבגרויות, לי השנתיים הנערות בשנה הבאה אולי אשוב לפעילות", אמרה ליאור בת ה-22 וחצי, שתסיים בשנה הבאה את לימודיה באוניברסיטה העברית בריפוי בעיסוק.

כוכב אחר מתקופתה של בירקאי, אמיר גביאל, צפה במישחים מהיציע ולא שבע נחת. "כואב הלב לראות מה קורה, אך אינני מעורה ביום די בענף כדי להסביר".

הפועל הדר השרון-בית ברל ניצח במישחה השליחים 4×200 מ' ב-8:14.34 ד'. שליחות מכבי ת"א ניצחו במישחה המקביל ב-9:21.59 ד'. הפועל ג.ש.מ. ניצח במישחה השליחים 4×100 מ' מעורב ב-4:08.56 ד', ומכבי ת"א במישחה הנשים — 4:47.10 ד'.

שגב פורת ויוחאי ליפשיץ, היוצאים מחר לאליפות העולם במדריד, לא השתתפו באליפות (הראשון נטל חלק רק בשליחים).

נערי הפועל הדר השרון-בית ברל קבעו שיא לגילאי 18 ב-4×200 חופשי בזמן 8:14.34 ד'. מכבי ת"א קבע באותו מישחה שיא לגילאי 16 ב-8:25.65 ד'.

תיקו לאיוניר הפסד לרוזנטל

הקבוצה ההולנדית רודה, שרכשה באחרונה את מוטי איוניר, סיימה אתמול בתיקו 1—1 עם אוורטון, סגנית אלופת אנגליה. המישחק היה במאסטריכט. איוניר שיחק כחצי שעה.

הקבוצה הבלגית פ.ס. ברוג', שרכשה את רוני רוזנטל, נוצחה 0—3 על ידי ספורטינג ליסבון בטורניר בפורטוגל.

שני השחיינים המהירים ביותר באליפות ישראל שהסתיימה אמש: רויאל רימר (מימין) שניצח במישחה 100 מטר חופשי, וענת ישראל שזכתה את מדליית הזהב במישחה המקביל לנשים. (צילומים: עוזי קרן)

מלכת המים 1986

מטעם השלם הזה

בחסות משרד התיירות

בתכנית האמנותית:

גדי יגיל ★ עופרה חזה ★

טוביה צפיר ★ יגאל בשן ★

עוזי חיטמן ★ יונתן מילר — "כמו צועני"

12 מועמדות יפהפיות ★ תצוגת אופנה מפוארת

אופנת - איב דה מרדיקס' נעלי - אליס' בגדי-ים רוג'לי תכשיטי דיאמנט

תל-אביב

מוזיאון הארץ מוצ"ש 16.8.86 בשעה 21.00

כרטיסים להשיג: המצה ראשית "לאך" דיזנגוף 101 (מסב הוד) טל' 03-231189-247373-230898 וביתר המשרדים.

■חדשות חוץ

כוננות בבריטניה בעקבות מידע שהגיע ל"סקוטלנד יארד" בדבר כוונה ערבית לבצע חבלה בלונדון

נוסעים מ־10 ארצות ערביות יחוייבו לעבור חיפוש בטחוני בנמלי האוויר של בריטניה

הכוננות החלה לאחר שהצטברו נתונים, על פיהם התכוונה חוליית טרור ערבית לחבל בפיסגת הוועידה של חבר העמים הבריטי

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מידע שהגיע ל"סקוטלנד יארד" מעמיד בימים אלה את כוחות הביטחון הבריטיים במצב הכן, מחשש להתקפה ערבית בלונדון.

הכוננות, עליה לא הוכרז בפומבי, החלה לאחר שהצטברו נתונים, עלפיהם מתכוונת חוליית טירור ערבית, על פי הוראה מטריפולי, לחבל בפיסגת הוועידה של חבר העמים הבריטי. במקביל, נקטו רשויות שדות התעופה הבריטיים צעד חסר תקדים והכינו רשימה שחורה המכילה עשר ארצות ערביות. נוסעים של ארצות אלה, הנוחתים בבריטניה או ממריאים ממנה, יחויבו בחיפוש מיוחד בנמלי האוויר. המדינות הן: לוב, לבנון, ירדן, מרוקו, תימן, סוריה, איראן, עיראק, טוניסיה, אלג'יריה וירדן.

מקורות מודיעין בלונדון טוענים, כי מאז הנסיון להחדיר פצצה למטוס "אל על" בנמל "הית'רו" ב־18 באפריל, השתררה "דממה חשודה" אשר הצביעה על כך, שארגוני חבלה ערבים ממתינים לשעת כושר ומתכננים פעולה בקנה מידה נרחב נגד מטרה בריטית, או נגד מטרה ישראלית או אמריקאית בשטח בריטניה. ההתקפה על בסיס האוויר הבריטי המלכותי אקרוטירי בקפריסין הינה חלק ממסע טירור מתוכנן זה וגם לאחר כשלונו לא הפחיתו כוחות הביטחון מדרגת כוננותם.

עיקר תשומת הלב ניתנת לנמלי האוויר שאמצעי הביטחון האלקטרוניים המותקנים בהם הכיחו כבר את חוסר יעילותם באפשרם לחומרי נפץ פלסטיים לעבור את בדיקתם ללא גילוי. על פי פירסומים אחרונים בלונדון, מדובר בחומר מיוחד בשם "סיקלוניאל" שכמות קטנה ממנו יכולה לפוצץ באוויר מטוס נוסעים גדול. לפני שנים אחדות מכר סוכן לשעבר של הסי־אי־איי 22 טון חומר זה לקדאפי. הוא עשוי, לדעת מומחים, להשתמש בו עתה, לפני שהחומר יאבד את כושר הפעולה שלו.

תאצ'ר עם צאתה מבית החולים: אוכל לחתום על מסמכים חשובים ב־2 אצבעות

ראש ממשלת בריטניה יצאה ביום ו' מבית החולים לאחר ניתוח בידה הימנית

לונדון (ע"ר). ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, עזבה את בית החולים ביום שישי, כאשר ידה נשענת על תלי, ואמרה, שהיא מרגישה טוב, לאחר ניתוח שנעשה בידה הימנית ועבר בהצלחה.

תאצ'ר יצאה עם שתי אצבעות חבושות. היא אמרה, כי יעבור זמן מה עד שתוכל ללחוץ ידיים, אולם יש לה שתי אצבעות חופשיות, כך שתוכל לחתום על מסמכים חשובים.

ראש הממשלה עברה ניתוח של שעה ביום רביעי כדי לתקן מצב הידוע בשם תיסמונת דה פירטרן הגורמת עיוותים בגידים ועשויה לסבך את היד כולה, ללא טיפול רפואי.

בתמונה: תאצ'ר עם צאתה מבית החולים. (צילום: איי פי)

עצבנות בממשל בעקבות בדיקות שערך רייגן בחשד לאבנים בשלפוחית השתן

דובר הבית הלבן: לנשיא היסטוריה של אבנים בשלפוחית • מנהיג ברית המועצות דחה פגישה עם משלחת יפאנית בשל הצטננות

וואשינגטון (ע"צ, ע"ר). נשיא ארצות הברית, רונלד רייגן, דחה סוף שבוע של נופש, כדי לעבור בדיקות בבית־החולים בשבת, בחשד לאבנים בשלפוחית השתן וליקויים במערכת האורולוגית — על כך מסר דובר הבית הלבן.

לארי ספיקס אמר, כי לבדיקה אין כל קשר לניתוח הסרטני, שנעשה לנשיא רייגן בשנה שעברה. משך הבדיקה הוא, כך נמסר, שעות מספר.

הנשיא יצא למרכז הרפואי של הצי האמריקאי בבתסדה לאחר נאום הרדיו השבועי שלו.

ההשערות כי הנשיא, בן 75, סובל מליקוי בריאותי נוסף, עוררה עצבנות מסויימת בחוגי הממשל וגרמה לירידת שערי המניות בוול־סטריט.

ספיקס אמר, כי לנשיא רייגן יש היסטוריה של אבנים בשלפוחית השתן, והוא החליט לבצע את הבדיקה עכשיו, נוכח התוכנית העמוסה הצפויה לו בסתיו.

הנשיא ביטל סוף שבוע של נופש בקמפ דייויד, אולם ספיקס אמר, כי איננו יודע אם הנשיא סובל ממכאוב כלשהו, דימום או סימפטומים אחרים של שיבושים במערכת האורולוגית.

גורבאצ'וב הצטנן

מוסקווה (ע"ר). פקידים סובייטיים אמרו לחברי משלחת מטעם המפלגה הקומוניסטית היפאנית, המבקרת בבריה"מ, כי מיכאיל גורבאצ'וב לקה בהצטננות.

מקורות יפאניים ציטטו את דובר המפלגה שאמר, כי גורבאצ'וב שלח למשלחת איגרת, בה התנצל על כך שאינו יכול להיפגש עם חבריה.

גורבאצ'וב היה אמור להיפגש עם חברי המשלחת ביום ד' בשבוע שעבר, אך היפאנים נתבקשו להסכים לדחייה של ימים עד שלושה ימים.

ביום ו' נמסר לחברי המשלחת, כי המנהיג הסובייטי לא יוכל לראות אותם גם בסוף השבוע.

בניגוד לעמדת הממשל אישר הקונגרס בארה"ב איסור זמני על ניסויים גרעיניים

וואשינגטון (ע"ר). הקונגרס האמריקאי אישר ביום שישי איסור זמני על ניסויים, בניגוד לעמדת הממשל.

ממשל הנשיא רייגן מתנגד בתוקף רב למורטוריום זה, שקיבל רוב של 234 מול 165 בקונגרס. המורטוריום צריך להתחיל ב־1 בינואר של השנה הבאה, אם יאושר גם בסינאט.

על פי החלטת הקונגרס ייאסרו ניסויים של נשק גרעיני בעל עוצמה של יותר מקילוטון (אלף טון של ט.נ.ט). המורטוריום הוא לשנה אחת והוא יתבטל במקרה שהסובייטים יבצעו ניסויים או לא יאפשרו פיקוח על ניסויים בטריטוריה שלהם.

משקיפים מדיניים בוואשינגטון אומרים, כי ההצעה תיתקל ככל הנראה בקשיים בסינאט, שם יש רוב לרפובליקאים.

230 איש נספו מיוני בגשמי המונסון בהודו

ניו דלהי (ע"צ). 230 אנשים מתו בעקבות המונסון הפוקד את הודו — נאמר בהודעה שפורסמה על ידי סוכנות הידיעות ההודית.

הסוכנות מציינת, כי במדינה המזרחית ביהאר נפגעו כ־5 מיליון הודים על ידי המונסון, שהחל בחודש יוני. עם זאת מציינת סוכנות הידיעות, כי עתה מסתמנת ירידה בגיאות המים באיזור זה.

בראשונה: בארה"ב פיתחו מדענים חום הגבוה פי עשרה מהחום במרכז השמש

פרינסטון (ע"ר). מדענים בארה"ב דיווחו אתמול, כי עלה בידם לפתח במעבדה חום גבוה פי 10 מהחום במרכז השמש. חום כזה לא הושג עד כה במעבדה.

ההודעה עשתה רושם רב בקהילה המדעית ותוארה כצעד ענק לקראת פיתוח אנרגיית ההיתוך.

בהודעת משרד האנרגיה צויין, כי באמצע חודש יולי הושגה טמפרטורה של 200 מיליון מעלות צלזיוס ע"י מדענים ומהנדסים המתמחים בהיתוך, שניצלו לצורך זה את כור ההיתוך הנסיוני טוקאמאק בפרינסטון שבניו ג'רסי. השיא הקודם נרשם ב־1980, אך הפעם הגיעו המדענים לטמפרטורה כפולה מזו שהושגה לפני 6 שנים.

אליפות העולם בשחמט הופסקה לשלושה ימים

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אליפות העולם בשחמט הנערכת בלונדון הופסקה למשך 3 ימים לאחר שהאלוף, גארי קספרוב, ניצל את זכותו הקבועה בתקנון ונטל פסק זמן. הוא עשה זאת לאחר שיריבו, אנאטולי קארפוב, ניצח אותו ביום רביעי במה שהוגדר על ידי מומחים כ"ניצחון קל", אשר נבע משתי טעויות שעשה קספרוב.

שני אזרחי גרמניה המערבית הואשמו בריגול באתונה

אתונה (ע"צ וע"ר). שני אזרחי גרמניה המערבית, שצילמו מתקנים צבאיים בצפון יוון, נעצרו והואשמו בריגול — מסרה אתמול המשטרה באתונה.

העצורים הם פועל בניין ולנר מיכרים (30), והמורה הייקה שרדר (26). עימם מגיע מספר המערבים שנעצרו באשמת ריגול ביוון לחמישה.

רכבת נוסעים הודית התנגשה בקרונות משא, שעמדו על המסילה על גשר מסילת ברזל בצפון הודו ביום רביעי. לפחות 46 איש נהרגו ויותר מ־50 נפצעו. חמישה קרונות הועפו אל תוך הנהר הגואה כתוצאה מגשמי המונסון. (תצלום איי־פי)

דנמרק, שוודיה ונורווגיה יחרימו את אולימפיאדת השח בנובמבר בדובאי

הולנד נקטה עמדה דומה • איסלנד עשויה להצטרף לחרם • צירי קונגרס בארה"ב קראו לפדרציה לשחמט להחרים האולימפיאדה בשל החרמת ישראל בתחרות

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). לרגל אליפות העולם לנוער המתקיימת בנורווגיה שבו הכריזו ראשי אגודות השח בדנמרק, בשוודיה ובנורווגיה, כי יחרימו את אולימפיאדת השחמט שתתקיים בחודש נובמבר בדובאי. גם הולנד נקטה עמדה דומה. קרוב להודאי תחליט גם איסלנד להצטרף לחרם.

ראש איגוד השח הדני אמר, כי מדינות סקנדינביה ישתתפו בקונגרס "פידה", פדרציית השחמט הבינלאומית, בדובאי, כדי למנוע את בחירתו מחדש של הנשיא, פלורנסיו קאמפומאנס.

האיגוד הישראלי לשחמט מסר, כי נציג ישראל, ידעאל סטפק, המשתתף בקונגרס האיגוד האירופי לשחמט בלונדון שנפתח אתמול, יפעל לשינוי תקנון פיד"א, שימנע בעתיד החרמת מדינות המשתתפות באולימפיאדה.

40 צירי קונגרס אמריקאים קוראים להחרים האולימפיאדה

(ע"ד). ארבעים צירי קונגרס אמריקאים קראו ביום שישי לפדרציה האמריקאית לשחמט להחרים את אולימפיאדת השחמט הבין־לאומית שתתקיים בסתיו הקרוב בדובאי, בגלל החרמת ישראל בתחרות זו.

"זהו עניין של הפליה גסה ובולטת", אמר ציר הקונגרס תום לאנטוס, דמוקרט מקליפורניה.

"אם אנו ניכשל ולא נעמוד על עקרונותינו הפעם, ייתכן מאוד שמדינה אחרת תוחרם בשנה הבאה", אמר לנטוס בהודעתו. "ובמיוחד מגוחך הדבר שמלך כמו זה העומד בראש הנסיכויות הערביות המאוחדות, שאין בהם בכלל דמוקרטיה, מחרים את אחת הדמוקרטיות האמיתיות המעטות על פני כדור הארץ".

40 צירי הקונגרס, מהמפלגה הדמוקרטית והמפלגה הרפובליקנית קראו לשחמטאים האמריקאים להחרים את התחרות הזאת במברק ששלחו לפדרציה.

נמסר כי הפדרציה האמריקאית לשחמט שוקלת עתה את תגובתה להחלטת הנסיכויות האמירויות בדבר החרמת ישראל. ההחלטה בעניין זה תתקבל בישיבה השנתית שתתקיים בסומרסט, ניו ג'רסי.

דרמה של 12 שעות הסתיימה בהלסינקי בהריגת שודד בנק ואחד מבני הערובה

השודד, שקיבל את מבוקשו לאחר משא ומתן ארוך, נעצר במחסום משטרה • שוטר שירה למכונית גרם להתפוצצות חומר נפץ ולמות השודד ובן ערובה

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). שתים עשרה שעות של דרמה, במרכזן עמד שודד בנק חמוש ברובה ציד קצוץ קנה וחגורה עמוסה עשרה ק"ג דינמיט, באו לסיומן במותו של השודד ושל בן ערובה, ששימש כנהג בהתפוצצות המכונית בה ניסה השודד להימלט. 11 שוטרים נפצעו בפיצוץ.

השודד נכנס לבנק בהלסינקי בשעות הצהרים, לכד 11 בני ערובה ותבע סכום כסף גדול ומכונית. לאחר משא ומתן שנמשך 5 שעות, קיבל השודד את מבוקשו. השודד נטל עמו כבני ערובה את אחד מלקוחות הבנק כנהג ועוד שתי נשים מעובדות הבנק. מלווה עשרות מכוניות משטרה נסע השודד לאורך שלוש מאות ק"מ צפונית להלסינקי. בשוק העיר מיקלי נעצר השודד במחסום משטרה בשעה אחת אחר חצות.

במו"מ שהתנהל עם השודד באמצעות בני הערובה, התקרב שוטר לבוש אזרחית למכונית וירה ארבע יריות, מיד לאחריהן התפוצץ חומר הנפץ וגרם למות השודד ובן הערובה. שתי הנשים נמלטו מן המכונית שניות לפני שהיא התרסקה, אחת מהן נפצעה.

כתבים פיניים שהיו במקום טוענים, כי היריות גרמו להתפוצצות, ושואלים מי נתן את ההוראה לפתוח באש. אולם שרת הפנים, קייסה ראאטיקאינן, הגנה על המשטרה ואמרה כי השוטרים פעלו כהלכה. למרות זאת הודיע קצין משטרה בכיר, כי תתקיים חקירה מלאה לגבי תקרית זו ולגבי הצורה בה פעלה המשטרה.

■חדשות המשק

הסכם השכר בשירות הציבורי לא יחול על 6 מתוך 7 קרנות הפנסיה של ההסת'

תשלומי קרן נתיב צמודים לשכר הממוצע במשק ולא להסכמי תוספת היוקר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הסכם השכר בשירות הציבורי, שנחתם בשבוע שעבר, במסגרתו יהיה עדכון דרגות ל־400 אלף עובדי השירות הציבורי, ול־60 אלף גימלאי השירות, לא יחול על גימלאי שש מתוך שבע קרנות הפנסיה ההסתדרותיות.

תשלומי הפנסיות בקרנות ההסתדרותיות מתעדכנים בשיעור עליית המדד, בכל פעם שמשולמת תוספת יוקר לשכירים במשק. כך, למשל, עודכנו לפני חצי שנה כל תשלומי הפנסיות בקרנות ההסתדרותיות ב־4.3 אחוז, בהתאם לעליית המדד.

בהסכם השכר בין הממשלה להסתדרות לגבי עובדי השירות הציבורי, לא סוכם, כידוע, על תוספת יוקר, וגם לא על תוספת שכר, אלא על קידום העובדים בדרגות בלבד. עקב כך לא יקבלו גימלאי קרנות ההסתדרות את התוספת החדשה.

יוצאת מכלל זה היא קרן הפנסיה נתיב, שם צמודים תשלומי הפנסיה לשכר הממוצע במשק ולא להסכמי תוספת היוקר.

על־פי ההסכם האחרון, יקבלו כל מקבלי הפנסיה התקציבית שבשירות הציבורי תוספת של 7 אחוזים בממוצע.

"המזרחי" מעלה מהיום שיעור הריבית המשולמת למפקידים קטנים

הבנק מנסה לגייס כספים בעיקר ממפקידים אלה

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק המזרחי מנסה לגייס כספים בעיקר ממפקידים קטנים.

הבנק מעלה מהיום את שיעור הריבית המשולמת למפקידים קטנים. עם זאת נמנע הבנק מלהעלות את שיעור הריבית למפקידים גדולים בפקדונות גמישה, שהוא כיום עד 18.5 אחוז.

בפקדונות הרגילים מעלה בנק המזרחי את שיעור הריבית ברבע אחוז והריבית תגיע מהיום לריבית הבסיסית בתוספת חצי אחוז, לעומת הריבית הבסיסית בתוספת רבע אחוז ששולמה עד עכשיו.

עלייה של 20% במספר הפונים לביטוח לאומי ביולי לעומת יוני

מאת נורית בהגאו
סופרת "הארץ" בחיפה

ביולי 1986 חלה עלייה של 20 אחוז במספר הפונים להבטחת הכנסה מביטוח לאומי, והמספר הגיע ל־591 איש, לעומת 467 ביוני — פרטים אלה מסר מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, בפגישה שנערכה השבוע עם עובדי המועצה.

על פי הנתונים, חלה ירידה במספר ההזמנות שהגיעו ביולי לשירות התעסוקה הכללי — 1,119 לעומת 1,258 הזמנות ביוני, ירידה של כ־11%. לעומת זאת גדל מספר דורשי העבודה ביותר משני אחוזים והגיע ל־4,860 דורשים ביולי לעומת 4,750 ביוני.

בתגובה לפרסומים של שירות התעסוקה

התעשיינים: מפעלי התעשייה מבקשים לקלוט עובדים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התעשיינים טוענים, כי מפעלי התעשייה בארץ עדיין מבקשים לקלוט עובדים. בכך הם מגיבים על הפרסומים האחרונים של שירות התעסוקה, כי שיעורי האבטלה גדלים והמספר המשוטרים בחודש האחרון כמעט הוכפל.

בסקר של המחלקה לכלכלה של התאחדות התעשיינים, שנערך ביולי נמצא, כי 66 אחוז מכלל 175 מפעלים שנסקרו, זקוקים לעובדים.

מדובר בבקשות ל־959 עובדים, מהם מקצועיים, ומתוכם לא מקצועיים. מתוך הלא מקצועיים, רק 110 עובדים דרושים לעבודות קבלניות והשאר דרושים לעבודה קבועה.

עובדי הפלסטיקה תובעים לפתוח במו"מ על הסכם שכר ענפי ורמת שכר תחילית

חטיבת עובדי הפלסטיקה הפועלת במסגרת הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה תובעת מהתאחדות התעשיינים לפתוח במו"מ על הסכם שכר ענפי ועל רמת שכר תחילית שלא תהיה נמוכה מ־50 אחוז מהשכר הממוצע במשק — כך נמסר בהודעת דוברי ההסתדרות.

התביעות הועלו בפגישה של המזכירים הפעילים בענף זה במפעלים בהשתתפות ראשי ועדי עובדים וראשי הסתדרות עובדי המתכת.

עורכת את העמוד: רחל דנה

במברק תלונה של מנכ"ל משרד התיירות ליו"ר מועצת רשות שדות התעופה

תקלות בשל שביתת הסבלים בנתב"ג: 40 מזוודות של נוסעים לא נמצאו

רפאל פרבר דורש לכנס מועצת רשות שדות התעופה לדיון בנקיטת אמצעים נגד הישנות השבתות פתע

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תעופה

40 מזוודות של נוסעים שהגיעו לישראל אחר ליום חמישי (הלילה בו השביתו עובדי רשות שדות התעופה את נמל התעופה בן־גוריון) בטיסה של חברת השכר "דן איר", לא נמצאו בידי בעליהם — כך עולה ממברק תלונה ששיגר שלשום רפאל פרבר, מנכ"ל משרד התיירות וחבר מליאת מועצת רשות שדות התעופה, לאריה גרוסבורד יו"ר המועצה.

פרבר דרש במברק לכנס בדחיפות את מליאת המועצה, כדי לדון במצב שנוצר בשדה התעופה ובנקיטת אמצעים נגד הישנות השבתות פתע. בשל השבתת הפתע האחרונה, לא נפרקו מזוודותיהם של נוסעי חמש טיסות הנוסעים והם נצרכו לחזור למחרת לנתב"ג, כדי ליטול את מזוודותיהם. מאות מהם גדשו למחרת את אולם הנוסעים הנכנסים והקשו על תנועת הנוסעים הסדירה.

גרוסבורד אמר בתגובה, כי יפעל לכנס את המועצה ברגע שיגיע אליו מברקו של מנכ"ל משרד התיירות.

תקלת מזוודות נוספת אירעה שלשום בנתב"ג: עומס יתר ותקלה שכבית במערכת השינוע והמיון של המזוודות, גרמה שיבושים ואיחורים בהמראות אחדות. לאחר תיקון התקלה בשרשרת המיתקן שנקרעה, נוצרו תורים ארוכים של נוסעים בקומה השנייה של המסוף לפני דלפקי ביקורת הגבולות. בגלל עומס זה חלו איחורים בהמראות.

דרישה מהפיקוח על הבנקים להסביר את הכוונה להעלות האשראי ל"סולל בונה"

ח"כ מיכאל איתן מאשים הפיקוח בכניעה ללחצים של ראשי חברת העובדים ובנק הפועלים

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

ח"כ מיכאל איתן דורש מהפיקוח על הבנקים להסביר את הכוונה להעלות פעם נוספת את תקרת האשראי שאושר לסולל בונה במסגרת תקנות לווה בודד. איתן מאשים את הפיקוח בכניעה ללחצים כבדים מצד ראשי חברת העובדים ובנק הפועלים.

לדבריו, סולל בונה כבר נהנית מתקרה גבוהה של אשראי, מעבר למה שהותר בתקנות לווה בודד, וזאת במצב שהקונצרן מסובך בחובות של מאות מיליוני דולרים ונזקק לסיוע ממשלתי. ח"כ איתן דורש מהפיקוח מידע על מצבת החובות של סולל בונה למערכת הבנקאית ומה הערבויות והבטחונות שניתנו במסגרת הגדלת האשראי.

הוא דורש זאת, לדבריו, כדי למנוע הישנות מקרים כבעבר, עלפיהם קיבל סולל בונה מבנק הפועלים אשראי בהנחה, כי בכל מקרה של הסתבכות, תחלץ הממשלה לעזרת הלווה בכיסוי הכספים.

בפיקוח דוחים טענות איתן

בפיקוח על הבנקים דוחים את טענותיו של ח"כ מיכאל איתן ומדגישים, כי ההחלטות מתקבלות על פי שיקולים מקצועיים בלבד. המגבלות המוטלות על הבנקים, במסגרת תקנות לווה בודד, מטרתן להקטין את חשיפתו של הבנק לחובות של לקוח בודד ולשפר בכך את איתנות האשראי של הבנק. אולם, קובעים בפיקוח, אם ישתכנע הפיקוח, כי חריגה זמנית מהמגבלה עלולה להקטין את קשייו העסקיים של הלווה ולהקטין את הנזק לבנק, רשאית המפקחת על הבנקים להפעיל את סמכויותיה ולאשר חריגה מהמגבלות. הגדלת האשראי תוכל להיעשות בהסתמך על תוכנית הבראה מקפת, המוסכמת בין הבנק והלווה ואישור דירקטוריון של הבנק, כי בתוכנית ההבראה שהגיש הלקוח יש סיכוי סביר להצלחה.

כוונה להגיש הצעת חוק

בוועדת הכספים יש כוונה להגיש עם חידוש מושב החורף הצעת חוק להגבלת מתן הלוואות חריגות על ידי מוסד בנקאי אחד לגופים כלכליים וציבוריים. יצויין, כי זרוז החקיקה נעשה לאחר מימדי האשראי הענק שנתן בנק הפועלים לסולל בונה ולקופת חולים, דבר שסיכן את יציבותו.

אושרו הקלות לחברות המבקשות לגייס בראשונה הון מהציבור

ההקלות גובשו על פי המלצות ועדת מישנה של הבורסה ויהיו באמות המידה לרישום ניירות הערך למסחר

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

דירקטוריון הבורסה אישר בסוף השבוע שורה של הקלות לחברות, המבקשות לגייס בראשונה הון מהציבור.

ההקלות יהיו באמות המידה לרישום ניירות הערך למסחר, והן גובשו על פי המלצות של ועדת מישנה של הבורסה, בראשות פרופ' אמיר ברנע.

סכום המינימום המותר לגיוס הון בידי חברה המגייסת הון בראשונה, יהיה 750 אלף דולר, במקום מליון דולר. השיעור המינימאלי של זכויות ההצבעה שיוצעו לציבור יהיה 12.5 אחוז, במקום 25 אחוז כיום. חברה המגייסת לפחות 2.5 מיליון דולר, תוכל להציע לציבור זכויות הצבעה שלא תפחתנה מ־7.5 אחוזים, במקום 25 אחוז כיום. ובאישור הבורסה, יוכלו חברות להציע לציבור 5 אחוזים מזכויות ההצבעה.

חברה המבקשת ליהנות מההקלות החדשות, חייבת להיות בעלת ותק של שנתיים לפחות כחברה, שיש לה קיום עיסקי עצמאי. המניות בחברה כזו חייבות להיות מסוג אחד. תקנות החברה יאפשרו גם למיעוט מבין בעלי המניות לבחור דירקטורים, ולפחות שלושה מהדירקטורים יהיו נציגי ציבור. חברה כזו חייבת לגייס הון באמצעות תשקיף, שלא יהיה לו בחברה הצבעה אחזקות העולות על 25 אחוז מהונה.

בבורסה מקווים, כי ההקלות יאפשרו גיוס הון לקונצרנים גדולים, שעל פי התקנות הקודמות יכלו לצאת רק בהנפקות גדולות ועתה יוכלו להנפיק גם בסכומים קטנים יותר.

השר משה נסים: הריבית במשק לא תופחת כל עוד תישאר רמת האינפלציה הנוכחית

בביטאון "יחד" אמר שר האוצר, כי הורדת הריבית עלולה להאיץ הפעילות הכלכלית במשק

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

הריבית במשק לא תופחת כל עוד רמת האינפלציה נותרת ברמתה הנוכחית, של 1.5 עד 2 אחוזים בחודש — דברים אלה אמר שר האוצר, משה נסים, בראיון המתפרסם ב"יחד", ביטאון תק"ם.

לדברי נסים, הורדת הריבית עלולה להאיץ את הפעילות הכלכלית במשק. לדבריו, היו הצעות להעלות את שער הריבית, כדי להתמודד עם עליית הצריכה, אבל הוחלט לא לנקוט במדיניות זו.

נסים ציין, כי ירידת שער הריבית וביטול הפיקוח על המחירים יתאפשרו רק כאשר יוברר, כי מסגרת השכר נשמרת והתקציב יקוצץ.

עוד אמר נסים, כי בכוונתו לערוך רפורמה במסים, בגלל רמת המיסוי הגבוהה בארץ והיא תכלול נושאים כמו הרחבת בסיס המיסוי, מציאת תחליפי מיסוי ועדכון מדרגות המס.

משטר חרום במים הונהג בצפת; מקורות המים לעיר מדלדלים

מ־15 באוגוסט תצמצם מקורות את אספקת המים ליישובים שחרגו מהמכסות המאושרות להם

(ע). בעיר צפת הונהג בסוף השבוע משטר חרום במים לאחר שהתברר, כי מקורות המים לעיר הולכים ומתדלדלים והתושבים חורגים ב־50 אחוז מהמיכסות המותרות.

מעיין עין תינא, המספק כ־70 אחוזים מתצרוכת המים של העיר מגלה באחרונה סימנים של אי שפיעה ומקורות צימצמה את השאיבה ממנו ל־11 שעות בלבד. דבר זה מורגש בעיקר באזורים הגבוהים של צפת.

ראש עיריית צפת מינה יועץ מיוחד לחיסכון במים והורה על פעילות חרום שנועדה לחיסכון במים. הוא גם המליץ לתושבים להכשיר את מיתקני החרום לאגירת מים.

מה־15 באוגוסט תצמצם מקורות את אספקת המים לישובים שחרגו מהמכסות המאושרות להם. אותם ישובים גם ישלמו דולר אחד לכל מטר־מעוקב חריג.

(עש"ת). דובר מרכז השלטון המקומי הגיב על דבריו של מנכ"ל מקורות, יחזקאל וכאי, שאמר כי לראשי הישובים אין מודעות לחסכון במים, בציינו כי אלה הם דברים בוטים שאינם במקומם.

לדבריו, הרשויות המקומיות נתנו דעתן באופן בסיסי ומצבה על החיסכון במים והן הוסכמת בצריכה הציבורית יותר מכל גוף אחר, וכן הן מוציאות כספי רב על הסברה לחיסכון ביתי.

מצרים מעלה מחיר חבית נפט ב־3.40 דולר

קהיר (ע"ר וע"צ). מצרים הודיעה בשבת על העלאת מחיר הנפט ב־3.40 דולר לחבית, כך שהוא נמכר עתה ב־10.75 דולר.

מקורות המקורבים לתעשיית הנפט המצרית מסרו בקהיר, כי כנראה שמצרים תעלה פעם נוספת את מחיר הנפט בסוף החודש.

ההמראות והנחיתות בנתב"ג

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון היום:

המראות

ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק. ב־0450 אל־על (5323) לפאריס. ב־0630 בריטיש איירווייס (577) ללונדון. ב־0635 ארקיע (821) לאילת. ב־0645 פאן אמריקן (119) לפאריס, ניו־יורק ומיאמי. ב־0715 אל־על (555) למינכן ובון.

ב־0720 לופטהאנזה (607) למינכן. ב־0745 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס איר (333) לציריך. ב־0805 אייר פראנס (139) לפאריס. ב־0815 אל־על (331) לבזל. ב־0830 אל־על (323) לפאריס. ב־0900 אל־על (385) לרומא. ב־0950 אל־על (015) ללונדון וניו יורק. ב־1000 אל־על (345) לרומא. ב־1005 אייר סיני (055) לקאהיר. ב־1015 טי־דבליו־איי (885) לציריך. ב־1030 אל־על (347) לפרנקפורט. ב־1100 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1130 אל־על (315) ללונדון.

ב־1150 אל־על (377) לקופנהאגן. ב־1215 אל־על (337) לאמסטרדם. ב־1220 ארקיע (741) לפאריס. ב־1315 אל־על (363) לוינה. ב־1420 אוסטריין איירליינס (712) לוינה. ב־1430 אייר פראנס צ'ארטר (7951) לפאריס. ב־1500 אל־על (321) למארסיי.

ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט. ב־1635 דן־אייר (4323) ללונדון. ב־1655 קל"ם (522) לאמסטרדם. ב־1705 אל־על (5051) לשטוטגארט. ב־1725 סאבנה (246) לבריסל. ב־1730 סאבנה (204) לבריסל. ב־1815 אליטליה (747) לרומא.

ב־1855 איבריה (889) לברצלונה ומדריד. ב־2000 אל־על (317) ללונדון. ב־2110 אל־על (443) לקאהיר. ב־2145 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה. ב־2330 טאוור אייר (031) לבריסל וניו־יורק.

נחיתות

ב־0015 אל־על (5540) מרומא. ב־0435 אל־על (318) מלונדון. ב־0455 אל־על (1556) מניו־יורק. ב־0500 בריטיש איירווייס (576) מלונדון. ב־0635 אל־על (1316) מלונדון. ב־0640 אל־על (512) מיוהנסבורג וניירובי. ב־0820 אל־על (2318) מלונדון. ב־0835 ארקיע (802) מאילת. ב־0920 אייר סיני (054) מקאהיר. ב־1250 אל־על (542) מאתונה. ב־1310 אייר פראנס צ'ארטר (7950) מפאריס.

ב־1330 אוסטריין איירווייס (711) מוינה. ב־1500 קל"ם (521) מאמסטרדם. ב־1510 אל־על (5324) מפאריס. ב־1520 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט. ב־1530 דן־אייר (4322) מלונדון. ב־1555 סאבנה (245) מבוקארסט. ב־1600 טי־דבליו־איי (800) מסן־פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס. ב־1600 טי־דבליו־איי (812) משיקאגו, בוסטון ופאריס. ב־1615 סאבנה (203) מבריסל. ב־1625 אל־על (354) ממינכן. ב־1700 אל־על (008) מניו־יורק. ב־1705 אליטליה (746) מרומא. ב־1710 פאן אמריקן (134) ממיאמי, ניו־יורק ופאריס. ב־1730 אל־על (586) מרומא. ב־1740 איבריה (888) ממדריד וברצלונה. ב־1800 טאוור אייר (030) מניו־יורק. ב־1820 אל־על (334) מבריסל. ב־1850 אייר פראנס (136) מפאריס. ב־1905 סוויס איר (332) מציריך. ב־1925 אל־על (324) מפאריס. ב־1940 אל־על (346) מרומא. ב־2010 אל־על (348) מציריך. ב־2055 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־2100 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2110 אולימפיק (301) מאתונה. ב־2125 אל־על (364) מוינה. ב־2225 ארקיע (742) מפאריס. ב־2245 אל־על (338) מאמסטרדם. ב־2250 אל־על (316) מלונדון. ב־2315 אל־על (378) מקופנהאגן.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את הבירור הסופי יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצויין לעיל.

מפעלי תיירות יקבלו מענקים בסך כולל של כ־110 אלף ד'

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

כ־110 אלף דולר אושרו כמענקים למפעלי תיירות, בהנהלת קרן המענקים וההלוואות לקידום התיירות, בראשות רפאל פרבר, מנכ"ל משרד התיירות.

חברת "הרץ" להשכרת רכב קיבלה מענק של 27,780 דולר בעבור פרסומים באירופה ובארה"ב. רשת מלונות "שרתון" קיבלה מענק של 25 אלף דולר בעבור פרסומים בכתבי עת באירופה. רשת מלונות "דן" קיבלה מענק של 19 אלף דולר בעבור תוכנית פרסום בעיתונות היהודית, המקצועית והכללית באנגליה. כפר הנופש "רמות" קיבל 20 אלף דולר כמענק שיכסה מחצית ממסע פרסום שיערך בגרמניה, אוסטריה ושווייץ.

מענקים בסכומים קטנים יותר ניתנו לחברות הסעה, לתיירים ולרשת המלונות בול.

בספטמבר — הנחות למבוגרים בטיסות ליעדים נוספים בארצות־הברית

עד עתה יכלו מבוגרים לרכוש כרטיס הנחה לניו־יורק בלבד

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

מלחמת המחירים בקו התעופה לארה"ב הורחבה עם הודעת "פאן אם" בסוף השבוע, כי היא מרחיבה את רשימת היעדים, עליהם ינתנו הנחות על כרטיסי טיסה לאוכלוסיה שמעל גיל 60 בטיסותיה הטרנסאטלנטיות מישראל.

אמש נמסר, כי החל מה־2 בספטמבר יוזלו ההנחות על יעדים מרכזיים נוספים בארה"ב מלבד ניו־יורק, שמחיר טיסה הוא 722 דולר. ללוס אנג'לס וסאן פרנציסקו — יעלה כרטיס טיסה למבוגרים 877 דולר, לשיקאגו — 798 דולר, למיאמי, אורלנדו וטאמפה — 878 דולר ולנאסאו — 951 דולר. כרטיסי טיסה אלה יש לרכוש לפחות שבוע ימים לפני היציאה. השהות בארה"ב חייבת להיות לפחות 21 יום עד 90 יום.

סיכויים להפעלת מפעל הצביעה של תשלובת "אתא" באזור כורדני

ז'אק נאסר מתעניין בהפעלת המפעל

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מסתמנים סיכויים להפעלת מפעל האשפרה והצביעה של תשלובת "אתא" באיזור כורדני.

הסיכויים צפויים בעקבות פגישה שנערכה בסוף השבוע בין שר האנרגיה, משה שחל, שר החקלאות, אריה נחמקין, ויוסף ברוש מבנק לאומי, לבין ז'אק נאסר.

נאסר, שרצה בעבר לרכוש את המפעל, מתעניין עתה בהפעלת מפעל האשפרה והצביעה של "אתא". הכוונה היא גם להחזיר לעבודה במפעל חלק מהעובדים שפוטרו.

בימים הקרובים ינהל נאסר מו"מ בעניין עם בנק לאומי, שהוא הנושה העיקרי של "אתא".

הסתיים סכסוך העבודה במפעל "אורלייט"

עובדי הייצור יקבלו תוספת של 23% לשכר המשולב

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

סכסוך העבודה שהוכרז לפני כמה שבועות במפעל "אורלייט" בנס ציונה הסתיים, לאחר שהסכימה הנהלת המפעל להעניק לעובדי הייצור תוספת של 23 אחוז לשכר המשולב. כן יקבלו עובדי הייצור תוספת של 50 שקל להוצאות הבלות.

העובדים האחרים ועובדי הייצור בדרגות הגבוהות, יקבלו תוספת שכר של 12 אחוז.

صكدا من الاهل

להיט בראש

אם כל בוקר אתה מוצא יותר ויותר שערות על המסרק שלך, זה הזמן להתחיל עם "מור הייר"
"מור-הייר" - תכשיר מדעי מוגן בפטנט למניעת והאטת קצב נשירת השיער וטיפול בקשקשים ובשיער בעייתי.
מיוצר ע"י פרמאיס.
בבעלות חברת התרופות "אגיש"
להשיג בבתי המרקחת ובתמרוקיות.

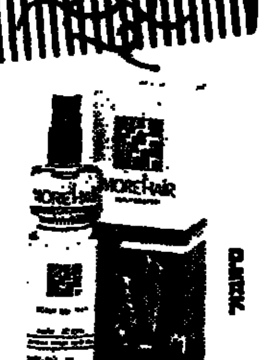

MORE HAIR
למניעת נשירת שיער
מיוצר באישור וברשיון משרד הבריאות

3 ממשפחת מזרחי ניספו בתאונת־דרכים בתל־חנן

חוקרי משטרה במקום התאונה בתל־חנן בה נספו משפחת מזרחי. (תצלום: "הרשות")

מאת ידין מל
סופר "הארץ" בחיפה

שלושה בני משפחה — אב, בנו ובתו — ועמם ידידת המשפחה, ניספו ביום ו' בצהריים בעת שהרכב הפרטי שבו נסעו בתל־חנן התנגש חזיתית באוטובוס שנסע ממול.

התאונה אירעה בכביש הישן המחבר את צומת המפרץ ("צ'ק פוסט") עם צומת יגור. ההרוגים: אהרון מזרחי (50), טובה מזרחי (23), מרדכי מזרחי (25), שלושתם מתל־חנן, ושרית הרשקוביץ (27) מראשון־לציון.

בני משפחת מזרחי, להוציא את האם, אהובה, היו בדרך לחוף הרחצה של חיפה. הם צירפו אליהם את בת השכנים, שרית, שהגיעה עם שני ילדיה לחופשה אצל הוריה. מפאת חוסר־מקום ברכב, נותרו ילדיה של שרית — מור (3) ואליעד (4) — בבית הסבתא.

ברכב, "אופל קאדט", השייך למשפחת מזרחי, נהגה טובה מזרחי, שקיבלה רישיון נהיגה רק לפני 3 חודשים.

ההתנגשות אירעה בשעה 13.45. אוטובוס, שהוביל פועלים ערביים העובדים באזור חיפה לבתיהם בשכם והסביבה ושנסע מזרחה, התנגש, ביציאה המערבית מתל־חנן במכונית הפרטית, בצידה הימני, מחץ אותה וגררה כ־50 מטרים עד שנעצר.

נוסעי האוטובוס נבהלו ונמלטו לכל עבר. למקום הוזעקו אמבולנסים לטיפול בנפגעים של מד"א, וכוחות משטרה. שניים מההרוגים, שנהרגו כנראה בו במקום, הולצו מהאוטובוס ע"י מכבי האש שריתכו את חלקי המכונית כדי שאפשר יהיה להוציא את הגופות. שני האחרים טופלו ע"י צוותים של מד"א, שניסו להחיותם במשך כחצי שעה, אך לשווא.

איש מנוסעי האוטובוס לא נפגע. נהג האוטובוס, תושב טובאס, נעצר לחקירה ויובא הבוקר לבית משפט השלום בחיפה להארכת מעצרו.

באשר לנסיבות התאונה הועלו שתי גירסות: האחת התבססה על עדות שרוקות ספורות לפני התאונה, פקדה המכונית שנפגעה מוסך לתיקון תקרים, וכי התאונה אירעה כאשר יצאה מכביש השירות הפנימי לכביש הראשי בלי שהנהגת הבחינה באוטובוס המתקרב מצד ימין. מהעובדה שהרכב נפגע בצידו הימני הועלתה סברה, שהנהגת נבלמה ברגעה התנבוכה לחזור לביתה, אולי מפאת תקלה כלשהי ברכב.

גירסה שניה היא, שהרכב הפרטי סטה, מסיבה לא־ברורה, בצורה חדה לנתיב הנגדי ונפגע ע"י האוטובוס שבא ממול. לא נקבעה בוודאות סיבת התאונה. המשטרה ממשיכה בבדיקה שרידי המכונית והאוטובוס ולחקור את הנהג העצור. עדי ראיה מתבקשים למסור עדות במשטרה.

מפקח המרחב, תת־ניצב יעקב חביב שהגיע למקום אמר, כי המשטרה רואה בחומרה את התנהגות הנהגים, שעל אף האזהרות החוזרות מוסיפים לנהוג בחוסר זהירות משווע. הוא סיפר, כי בעוד התאונה הקשה ליד תל־חנן נחקרת, אירעה תאונה דומה עם מכונית שביצעה עקיפה גדולה והתנגשה במכונית אחרת. רק בדרך נס נמנעה תאונה זו בפציעתו של אדם אחד.

משפחת מזרחי מנתה עד שלשום ארבע נפשות. משלושם נותרה רק האם. אבי המשפחה, אהרון מזרחי, עבד כפועל אצל קבלן בניין בבסיס של חע"ש. הבן, מרדכי, עבד כחשמלאי אצל קבלן החשמל בבתי־הזיקוק. הבת, טובה, היתה פקידת מכירות במחסן האזורי של חברת "תנובה". הבן והבת היו רווקים והתגוררו אצל הוריהם. בני המשפחה התגוררו בדירה צנועה בדרך בר יהודה שבתל־חנן.

בקומה מעל דירת מזרחי מתגוררת משפחת זילברמן, שבתם, שרית שנספתה היתה ידידה טובה של טובה מזרחי. השתיים גדלו יחד והמשיכו לשמור על קשרי ידידות ביניהן גם לאחר ששרית נישאה ועברה לגור בראשון־לציון.

הלוויות — היום

הלוויותיהם של ארבעת הנוספים שניספו בתל חנן ייערכו היום בבית הקברות בכפר סמיר בחיפה ובבית הקברות בתל חנן.

הלווייתה של שרית הרשקוביץ תצא בשעה 3 אחר הצהריים מבית הוריה בדרך בר יהודה 96 בתל חנן ותיערך בשעה 3.30 בבית הקברות המקומי בתל חנן. הלוויית שלושת בני משפחת מזרחי תצא בשעה 4.30 מביתם בדרך בר יהודה 96 (ליד בנק הפועלים), ותיערך בשעה 5 בבית הקברות שבכפר סמיר בחיפה.

4 נפגעו בשער הגיא

(עו). 4 אנשים נפצעו ביום ו' סמוך לשעה 9 בבוקר בתאונת דרכים בכביש תל אביב־ירושלים, כ־3 ק"מ לפני שער הגיא. בתאונה היתה מעורבת ניידת משטרה של משטרת התנועה.

4 בנות משפחת אוחיון הובאו למנוחות ביום ו'

גופת הדודנית תוטס לקבורה בקנדה ★ בדרך חזרה מההלוויה נודע על המשפחה שניספתה בתל־חנן

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

ראשונה נקברה שני בת החמש וחצי. אחריה נטמנה אריאלה בת ה־12. הבולקנה־קבר השלישית, שגית בת ה־14. אחר כך הובאה למנוחות האם איטה אוחיון. הארבע נהרגו בתאונת הדרכים המחרידה שאירעה בכביש הערבה ביום רביעי. גופת ההרוגה החמישית, הדודנית מקנדה, תוטס לקבורה בקנדה.

מסע ההלוויה יצא מבית הוריה של איטה, בשכונת בית־יצחק בחודרה לבית־העלמין הישן בעיר. מסע הלוויה קשה. בשמש הקופחת צעדו מאות רבות של אנשים ללוות בדרכן האחרונה את ארבעת ההרוגות. האב, אלברט מחלים מפצעיו בבית־החולים. האם של איטה, והסבתא של שלוש הילדות שנהרגו, מרים ויינרב, נתמכה לאורך כל הדרך עד לחלקת הקבר. היא מיררה בבכי. האב־הסב, מאיר ויינרב, שתק. הורים, ניצולי שואה, הובילו את בתם היחידה ושלוש נכדותיהם למנוחת עולמים.

לא יודעים את מי להספיד

שלושה אוטובוסים הגיעו מבאר־שבע עמוסי משתתפים להלוויה. 16 גברים הובילו את האלונקות. דרך קשה, בחום להט. צהריים. ההלוויה קשה ביותר. יהודה, אחיו של האב ששיכל את משפחתו אמר קדיש. הסב — שותק. קולו של האח יהודה נשבר. ארבעת הקברים מכוסים בר־גבי עפר. בכי. בכי קורע־לב. תמונות מזעזעות של אנשים תומכים ונתמכים. ראש עיריית באר שבע נושא דברים לזכר ההרוגות. "איטה הקימה משפחה לתפארת. עבדה בחינוך. גידלה מאשה צעירה וילדות שלא הלכו את הייתה". הוא אמר. בן משפחה מוסיף, כי הנכדות כל כך אהבו לבקר אצל הסבא והסבתא. "לא יודעים את מי להספיד. את המתים או אלו הצריכים להתמודד עם השכול".

"שגית, הפרח של החברים", אמרו עליה חברותיה.

אמו של אלברט אבי המשפחה סירבה לעזוב את ארבע חלקות הקבר המכוסות בעשרות זרים. בדרך חזרה מהלוויה הרוגי תאונת כביש הערבה, נודע על משפחה נוספת שנהרגה סמוך לתל־חנן.

המשטרה: גורם אנושי

איתן רבין, כתב "הארץ" באילת מוסר:

משטרת אילת הגיעה למסקנה סופית, כי הגורם לתאונת הדרכים בכביש הערבה, שבה ניספו חמש מבנות משפחת אוחיון, הוא הגורם האנושי ולא תקלה מכאנית ברכב מדגם "פורד קורטינה".

מקורות משטרתיים מסרו, כי מבדיקת המשטרה התיק נמסר לאחר שהבוחן הגיע למסקנה זו. לסופר "הארץ" נודע, כי משטרת מרחב הנגב תגביר את הסיורים בכביש הערבה ותציב ניידת בכבישים האזורים, המועדים לפורענות, בערבה.

במצבו של אלברט אוחיון, האב שנפצע בתאונה בכביש הערבה, חל שיפור קל והוא הועבר שלשום למחלקה הכירורגית בבית־החולים יוספטל באילת. מבית־החולים נמסר, כי האב יישאר מאושפז לפחות שבועיים.

נהרג נהג מרקמור

(ע) נהג מרקמור מכפר קרע נהרג בסוף השבוע כאשר הרכב התהפך והוא נמחץ תחתיו.

הנהג, השוויי מחמוד אבו בקר, בן 50, יצא מתחנת הדלק "סונול" בכפר. לפתע התהפך, כנראה בשל נהיגה לא־זהירה.

המונים, לפני ביום ו' למנוחות את בנות משפחת אוחיון שנספו בתאונה בכביש הערבה. (תצלום: "הרשות")

הנשיא: התאונות הקטלניות אינן גזירה משמים

הרבנים הראשיים קוראים לציבור לרסן את המוות הדרכים

(עו). נשיא המדינה חיים הרצוג הרבנים הראשיים אברהם שפירא ומרדכי אליהו קראו לציבור למלא חובת פיקוח הנפש לנוכח ריבוי תאונות הדרכים שהפילו קורבנות כה רבים באחרונה.

נשיא המדינה קרא ביום ו' בבוקר לציבור: לעשות חשבון נפש לנוכח הקטל הנורא בדרכים, שהגיע לשיא. הנשיא אמר, כי תאונות הדרכים, תאונות האימונים או תאונות העבודה אינן גזירה משמים אלא מעשי ידי אדם. גורמיהן הם רשלנות, "הברוגזיות" כביכול, פזיזות וזלזול בחוק ובכללי הזהירות.

הרבנים הראשיים פנו בקריאה מיוחדת לרבני הקהילות ובתי הכנסת ברחבי המדינה, להתפלל לשלומם של פצועי תאונות הדרכים ולהעלות את זכר הקורבנות.

ערב התייחדות עם הניספים בקיבוץ חפציבה

(ע). ערב התייחדות עם זכרם של עשרת הניספים בני חפציבה בתאונת הדרכים הקטלנית שהיתה לפני 10 ימים על כביש התענכים, התקיים אמש שבת בקיבוץ. זה היה ערב פנימי ולקחו בו חלק רק בני הקיבוץ וקרוביהם.

קיבוץ חפציבה הוצף מאז האסון בגילויי הזדהות והצעות סיוע מרגשות ללב, באו גם מתנדבים רבים, שביקשו לסייע בעבודה במשק. הצבא הסכים לשחרר 30 מחיילי הסדיר חברי הקיבוץ לעבודה במשק, עד שהדברים בו יחזרו למסלולם.

הראל
מתקני שתיה בע"מ
ניתנת בזה הודעה על כינוס האסיפה הכללית, השנתית, הרגילה ביום שני ה־1.9.86 בשעה 12.00 ברחוב יצחק אלחנן 24 ת"א
על סדר היום:
★ אישור הדוחות הכספיים ודו"ח ההנהלה לשנת 1985.
★ מינוי מנהלים
★ מינוי רואה חשבון
★ שונות
בפקודת מועצת המנהלים
יוסף אורן
מזכיר החברה

הרבנות הראשית ברמת־גן והנהלת מלון כפר המכביה
מודיעות לציבור הרחב, כי הגיעו להסכם בדבר סדרי ההשגחה על הכשרות של מלון כפר המכביה, לפיו המלון כשר ונמצא בפקוח והשגחת הרבנות הראשית לרמת־גן.

עיתון הארץ חינם לנוסעי צידור בוס לאילת של טיולי הגליל

בעל מסעדה בירושלים נרצח בדקירות סכין

עובד המטבח, תושב שעיר ליד חברון, נעצר לחקירה

(עו). דוד נחמיה (52), בעל המסעדה "הודה" ברחוב ירמיהו 64 בשכונת רוממה בירושלים, נרצח בדקירות סכין ביום ו' אחה"צ. תושב שעיר שליד חברון נעצר בשבת בכפרו כחשוד ברצח. העצור עבד במטבח המסעדה, והמשטרה סבורה שהרקע היה סכסוך כספי.

ביום ו' ב־4 אחה"צ שמעה שכנה צעקות מהמסעדה. היא ניגשה למקום וראתה את העובד נמלט על נפשו. מייד הזעיקה את המשטרה. שוטרים שהגיעו למקום הבחינו בבעל המסעדה מוטל מתבוסס בדמו, לאחר שנדקר בכל חלקי גופו.

מהמשטרה נמסר, כי החשוד הודה ברצח ושיחזר את המעשה. לטענתו, היה זה מעשה של הגנה עצמית. מאחר שהמנוח ניסה לתקוף אותו אך הוא הצליח להוציא מידו את הסכין ודקר את בעל המסעדה.

המנוח הותיר אחריו אשה וילדה. את מסעדת "הודה", הממוקמת בקרבת מערכת "ג'רוזלם פוסט", נוהגים לפקוד עיתונאים ואנשי הטלוויזיה.

שנת מאסר לפורץ לבתי־כנסת

נהג לגנוב כסף מקופות־הצדקה

מאת נורית אמיתי

שנת מאסר בפועל הטיל ביום שישי שופט בית משפט השלום בפתח תקוה, שלי טימן, על חיים רוזנפלד (28) מתל אביב אשר הורשע על פי הודאתו בפריצה לבתי כנסת.

רוזנפלד הודה ב־7 מעשי פריצה לבתי כנסת וגניבת כסף מקופות הצדקה בהם. כשנתפס נמצאו ברשותו 26 שקל ו־60 אגורות. השופט טימן גזר על הנידון גם שנתיים מאסר על תנאי.

התובע המשטרתי, פקד אבי מנצור, ביקש מהשופט להטיל על הנאשם 35 שנות מאסר וכן מאסר על תנאי לתקופה ממושכת כדי להרתיעו ממעשים דומים בעתיד. מנצור נימק בקשתו בכך, שעל כל פריצה יידון לחמש שנות מאסר.

צו למניעת אטימת בתים בקלנדיה

(עו). שופט בית המשפט העליון גבריאל בך הוציא ביום ו' בצהריים צו האוסר להרוס או לאטום את בתיהם של 5 מתושבי קלנדיה.

החמישה נעצרו כחשודים בהצתת רימון יד על אוטובוס וכן הם חשודים בשורה של עבירות אחרות.

מעצרו של לאופר לא יפגע בתיירות־השכר הזרה לישראל

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

מעצרו של [illegible] לאופר (58), בעל חברת "לאופר", ויו"ר חברות התעופה "כאייקל", "התקבל" [illegible] במגזר הנסיעות והתיירות. הוא חשוד בכך, שבסוף 1985 החזיק כ־750 אלף דולר בבנק בשווייץ, וב־סוף השבוע שעבר הוארך מעצרו ב־7 ימים ע"י בית משפט השלום בתל־אביב.

גורמים מוסמכים בענף הנסיעות התיירות העריכו אמש באוזני סופר "הארץ", כי מעצרו של לאופר לא יפגע, בשלב זה, בפעילותה הה מסחרית של החברה ובתנועת תיירות השכר הזרה לישראל.

לאופר הוא דמות מרכזית בענפי התעופה והתיירות. לחברתו, בה שותף גם האלוף במילואים "גאנדי" ברגל, זיכיון למתן שירותי קרקע בנמל התעופה בן־גוריון בלוד. חברתו מתמחה במתן שירותי קרקע לשורה ארוכה של חברות־שכר מחו"ל, ובאחרונה העניקה גם שירותי כרטוס לחברת־התעופה מארה"ב "טאוור אייר". חברתו היא גם זו המעניקה את שירותי הקרקע לחברות תעופת־השכר הזרות המגיעות ישירות לנמל התעופה באילת.

לאחר התמוטטותה של חברת תעופת־השכר הישראלית "מטוף", נשארה חברת לאופר היחידה בנמל התעופה בן־גוריון, המעניקה שירותי קרקע ושאינה חברת־תעופה.

גורם בכיר מוסמך בנמל התעופה העריך אמש באוזני סופר "הארץ", כי אין לצפות שפעילותה הסדירה של החברה תיפגע בשלב זה, כתוצאה ממעצרו של מנכ"ל החברה ובעל מניות בה. לדברי גורם אחר במגזר הנסיעות, לא היתה החברה דומיננטית בתחום סוכני הנסיעות והתיירות. גורם בכיר במגזר המלונות אמר אמש, כי לא ידוע לו בשלב זה על קשיים או התחייבויות כספיות הקשורות לחברה ולבתי המלון.

ליטף אחות ונשלח להסתכלות

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בפתח תקוה

עשרה ימים לצורך הסתכלות הוטלו אתמול על אדם אשר עשה תנועות מגונות וליטף רגלה של אחות שעה שאושפז בחדר המיון במרכז הרפואי בילינסון בפתח תקוה.

האיש הגיע לחדר המיון לאחר שנפצע בעבודתו. כאשר נתבקש לעבור מאלונקה למיטה, עשה תנועות מגונות וליטף את רגלה של האחות.

השופט שלי טימן מבית־משפט השלום בפתח תקוה שלח אותו לעשרה ימי הסתכלות פסיכיאטרית. אם יימצא כשיר לעמוד לדין, הוא יובא לבית המשפט בתום חקירה.

מומחי חקלאות ממצרים ביקרו בדרום רמת הגולן ובגליל

(ע).מומחי חקלאות ממצרים ביקרו בסוף השבוע בדרום רמת הגולן ובגליל, וסיירו במשקים ובאתרים שונים.

זו הפעם הראשונה מאז חתימת הסכם השלום עם מצרים, שאנשי חקלאות ממצרים מבקרים בגולן.

המומחים, נציגי משרד החקלאות המצרי ואוניברסיטאות שונות, ביקרו בחמת גדר, במבוא חמה, בגבעת יואב ובלהבה גל, שבצפון הכינרת. הם שמעו הסברים על התעשייה והחקלאות הרבו בשאלות. כן שמעו סקירה על מצב הבטחון בגולן, וצפו ממצפה מבוא חמה על עמק הירדן והגולן.

חברי המשלחת ביקרו גם בחוות הנסיונות מתתיהו שבמרום הגליל, ובמפעל לקוצבי מים שבקיבוץ עברון בגליל המערבי.

ערך את העמוד: אריה השבה

לאוסטין - רובר יש שרות "פז" בשבילך!

יותר ויותר שרות...
כאשר יותר ויותר מכוניות אוסטין נעות בכבישים דואגת "חברת המזרח לשיווק מכוניות" ליותר ויותר שרות.
מעכשיו, שרות חדש ללקוחות אוסטין בתחנות הסיכה של "פז".

הכנס לאחת התחנות המופיעות ברשימה (בשלב הראשון באזור גוש דן), ותהנה משרות מקצועי ומהיר של מכונאים שהוכשרו במיוחד לטיפול במכוניות אוסטין.

תחנות סיכה של "פז" לשרותך!
- פז אבן גבירול ת"א
- פז גשר הירקון ת"א
- פז פלורנטין ת"א
- פז הקריה ת"א
- פז השלום (רווחן) ת"א
- פז יריד המזרח ת"א
- פז אלוף שדה - גבעתיים
- פז סביון
- פז אשל הרצליה
- פז געש פ"ת
- חרמש - שרותי סיכה הרצליה פיתוח
- פז צומת חולון

בנוסף עומדים לשרותכם 22 מוסכים מורשים בכל רחבי הארץ מקרית שמונה ועד אילת

✓ סעו לשלום.

AUSTIN ROVER
חברת המזרח לשיווק מכוניות (1984) בע"מ
תל־אביב דרך פ"ת 76, טל. 03-335235 ● חיפה 04-523086

חבילת נופש מדהימה באילת במחירי מבצע

★ נסיעה באוטובוס ממוזג ומפואר עם ארוחות בוקר ועתונים
★ שייט ביאכטה עם ארוחות צהריים
★ רכב שכור באילת (לפי הזמנה - לא כולל ק"מ וביטוח)
★ פנקס הנחות למסעדות ולמתקני נופש באילת
★ 3 או 4 לינות בבתי המלון באילת

פרטים והרשמה: טיולי הגליל:
תל־אביב, רח' הירקון 142 טל': 221372, 225817, 230651, 222819
רח' בן־יהודה 42
ירושלים, רח' בן סירא 3 טל': 02-246858
טבריה, רח' הירדן 10 טל': 067-22660, 067-20550, 067-20330

זה לא באויר - זה צ'רטרבוס ★ טיולי הגליל

לסבא הצעיר
הולצר ידידיה
הרבה מזל טוב לרגל הולדת
הנכד הרביעי
יובל
(בן ירבו...)

מאחלים:
מלשטיין תשלובות בע"מ
עמי מלשטיין
חני מלשטיין
חיים בקישי

מכון היצוא הישראלי
משרד התעשיה והמסחר
מטה סחר חוץ

מודיעים לציבור היצואנים כי
מר עמוס ברעם
יועץ כלכלי בשגרירות ישראל סינגפור

נמצא בארץ וישמח לקבל יצואנים ביום ד' וה' 13–14.8.86 בשעות 9.00–15.00

הפגישות תתקיימנה במכון היצוא הישראלי, בית התעשיה, רח' המרד 29, קומה 6 תל אביב.
לקביעת פגישה, נא להתקשר [illegible] 03-630969 [illegible]

אליאנס
מפעלי צמיגים וגומי בערבון מוגבל

הודעה על קיום אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות רגילות א' ו־ב' שתתקיים ביום ג', 2 בספטמבר 1986

ניתנת בזה הודעה, כי האסיפה הכללית השנתית של בעלי מניות רגילות א' ובעלי מניות רגילות ב' של החברה תתקיים ביום ג' 2 בספטמבר 1986. באולם הישיבות (חדר 1506) בקומה 15 במשרדי כור תעשיות בע"מ, שדרות שאול המלך 8, תל־אביב, בשעה 10.00 על סדר היום:

1. לקבל את דוחות הכספיים של החברה, דו"ח הדירקטוריון ודו"ח רואי החשבון לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1985, לדון בהם ולאשרם.
2. לבחור בחברי הדירקטוריון (6 נציגי בעלי מניות רגילות א' ו־7 נציגי בעלי מניות רגילות ב').
3. למנות רואי חשבון.
4. לדון בכל העניינים אשר אפשר להביאם חוקית לדיון באסיפה הכללית השנתית, או בכל אסיפה נדחית.

בעלי המניות הרשומים בספרי החברה ביום 6 באוגוסט 1986 יהיו זכאים להצביע באסיפה הנ"ל.

בפקודת הדירקטוריון
צ. רייס
מזכיר החברה

חדרה 8 באוגוסט 1986

בעלי המניות של החברה רשאים להשתתף ולהצביע באסיפה בעצמם, או ע"י בא־כוח, ובמקרה של תאגיד, ע"י נציג שהורשה לכך כדין. בהתאם לתקנה 75 לתקנות ההתאגדות של החברה, יופקד כתב מינוי בא־כוח במשרד החברה לא פחות מ־48 שעות לפני מועד האסיפה. בא־כוח או נציג אינו חייב להיות בעל מניות בחברה.

הדו"ח השנתי (כולל מאזן, חשבון רווח והפסד, דו"ח המנהלים והמבקרים) לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 1985 פורסם ועומד לעיון הציבור במשרד הרשום של החברה בחדרה ובמשרדי הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

עירית כרמיאל
מכרז מס. 7/86
[illegible]

עירית כרמיאל מכריזה על קבלת הצעות מקבלנים רשומים [illegible] לביצוע העבודה הנ"ל.
[illegible] 350 [illegible]
[illegible]
7/86
[illegible] 16.8.86 [illegible] 10.00 [illegible]
[illegible]

הארץ

יום א', ה' באב, תשמ"ו
10 באוגוסט 1986

ירושלים: רחוב הבצלאל 2 טל' 6-224245. ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב מרדד 20 טל' 04-661106. ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים: רחוב זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel 824261

הכדור בידי ניסים

שר האוצר יביא היום — או לכל המאוחר בשבוע הבא הצעת קיצוץ של 450 מיליון שקל חדש בתקציב. סכום זה הוא בערך סכום החריגות שהיו עד כה בתקציב.

כל המשרדים יתבקשו לקצץ בתקציבם 3.9 אחוזים והשרים יוכלו להחליט איך ובמה לקצץ. ברור שהדרך הנכונה ביותר לבצע את הקיצוץ היא על ידי ביטול יחידות שלמות במשרדים השונים, כמו הנציבות האחידה, הגופים הממשלתיים ומע"צ. אמנם, המלצה ברוח זו יגישו לממשלה השרים ארנס והורביץ, אך כנראה שהשרים לא יבחרו בדרך קשה זו, וגם סביר להניח שהם לא ימחאו כפיים להצעת הקיצוץ עצמה.

טבעי הדבר שכל שר שואף לתקציב גדול ככל האפשר עבור משרדו. מול גישה זו, צריך לעמוד שר האוצר, ואין זו משימה קלה. משה ניסים יודע שאין סיכוי רב להצעתם של ארנס־הורביץ, ולכן הוא יציע קיצוץ שווה לאורך כל הקו. כדי שקיצוץ זה יורגש מיד הוא יציע גם להקפיא 75 אחוז בהתקשרויות הממשלה, ולאסור על קבלת עובדים חדשים למנגנון הציבורי. כוונת שר האוצר שהפעם לא יהפכו את תוכנית הקיצוצים לתוכנית של העלאת מיסים ואגרות, כי גם במצב הנוכחי, רמת המיסוי בארץ גבוהה מדי, והיא פוגעת ברצון להשקיע וליזום.

ליציבות היחסית בה אנו מצויים כיום הגענו לאחר קיצוץ משמעותי בגרעון הממשלתי. מרמת גרעון של 10—15 אחוז מהתקציב, הגענו כיום לרמה של כ־3 אחוזים בלבד, וזה הישג נכבד. אם רוצים שהאינפלציה תמשיך ותרד עד כדי רמה אירופית, צריך להמשיך ולדאוג לצמצום הגרעון, או לפחות לכך שלא יגדל.

אבן הנגף העיקרית העומדת כמכשול לביצוע התוכנית היא עמדתו של שר הביטחון, שאינו מסכים לקצץ 150 מיליון שקל מתקציבו. כאן תהיה דרושה התערבותו של ראש הממשלה, התומך בתוכנית הקיצוצים של ניסים.

שר האוצר הנוכחי קיבל את המשק במצב בו האינפלציה ירדה לקצב של 20 אחוז לשנה, ובמאזן התשלומים נרשם אפילו עודף. זוהי ירושה כבדה ביותר, כי מנקודת פתיחה שכזו, לא קל להמשיך ולהצליח. אך לשר ניסים אין ברירה. הוא ייבחן לפי התוצאות. כלומר, אם יצליח להוריד את האינפלציה לרמה של 5 אחוזים לשנה ויצליח גם לשמור על הישגי מאזן התשלומים ייחשב כשר אוצר מצליח ויקצור כמובן גם דיווידנדות פוליטיות. לשם כך הוא יהיה חייב להעביר בממשלה את תוכנית הקיצוצים שלו.

ייהרג (כשאין ברירה) ובל יעבור

גוש אמונים תובע חסינות מפני החוק והממשלה חייבת להשיב את פניו ריקם

מאת דן מרגלית

תחילה נסעו אנשי גוש אמונים במהירות מופרזת בדרך התלולה היורדת ליריחו, וסיכנו את חיי ילדיהם בסרבם לעצור כחוק לפני מחסום של צה"ל, שפתח לעברם ביריות באוויר ואל הקרקע — ואחר כך השמיעו המתנחלים תביעה זעומה ואמורה: שיהיה אשר יהיה — לעולם אסור לכוחות הביטחון לשמור על החוק במחיר של פתיחה באש לעבר יהודים. זה מתוך לתהום. פעמים נאמרו הדברים בתקיפות ופעמים לא נשמעה להם תגובה הולמת.

שכן מה שעומד על הפרק הוא קודם כל שלטון החוק. צה"ל מחזיק ביהודה ושומרון וברצועת עזה כיום. אפילו בעיני המשפטנים הביקורתיים הוא נושא באחריות הביטחונית לשלטון החוק עד שיימצא הסדר מדיני. על אחת כמה וכמה בעיני גוש־אמונים, הסבור כי אחיזת צה"ל ביהודה ושומרון נצחית ומעוגנת בחוק המוסר, ובוודאי בהבטחה האלוהית.

אותו לילה חשוך של ערב המולד, בדרך היורדת מן המצוק שבגלגל הגר אל בית הכנסת ביריחו, בהתמודדות העצבנית בין מכונית שנוסעיה מסכנים את חייהם לבין חיילים נבוכים המחזיקים בנשק — עמד שלטון החוק למבחן גדול וכבד. חשוב יותר מעמדה של בג"צים, כבודם במקומם מונח, והצער החיוור אשר ירה באוויר ואל האספלט בדרך שבינתו לעבר שמשת מכוניתם של מפירי החוק הגן על ערך חשוב זה לא פחות משופטי בית המשפט העליון.

על גוש אמונים לדעת, שאין אבחנה בין יהודים שאסור לפתוח לעברם באש בשום מצב ובשום מקום לבין אחרים, גויים בכלל וערבים בפרט. האבחנה היחידה היא בין אזרחים שומרי־חוק לבין עבריינים. מי שמבקש לפרוץ מחסום של צה"ל הוא עבריין, ובהתאם לכללים יש להזהיר ולהתריע ולאיים עליו, ולבסוף גם לירות בזהירות.

יתירה מזו, כוחות הביטחון לא יוכלו לירות במתפרעים מטעם אש"ף, וצה"ל לא יצליח לשמור על הסדר במכללת אל־נג'אח, וגם המשטרה לא תשכיל ללחום בעבריינים יהודים אלימים בהתקוממויות הערביות של תל־אביב — אם יוכר גוש־אמונים כבורג חוקי, כהסדר־אשרו רבים, צריכה החוק מתווילים מבית. הם כללי הפתיחה־באש על ידי כוחות הביטחון לא יהיו אחידים לכל אזרחי המדינה ותושבי הארץ — יהודים וערבים כאחד, ולא יהיו כללים כאלה בכלל. הם יהיו או ל"מערב פרוע" או לשיתוק גמור, אף שאיש לא יירה או שכולם יירו ללא אבחנה. פטריוטים כמו אנשי גוש אמונים צריכים להבין זאת מהר ועוד מרבים אחרים.

האפלייה נגד ערבים לא תצלח במקרה זה. היא בלתי נסבלת. אבל הדברים לא יגיעו אפילו למבחן כזה. התיזה של גוש אמונים תתנפץ בסדר הפלילי של המשטרה. היא לא תוכל לירות בעבריינים וגנבי רכב המסרבים לעצור לפקודתה אם יאסר עליה לנהוג בלי משוא פנים גם בפורצי המחסומים.

נכון שאסור לצה"ל לירות ללא אבחנה. יש כללים לפתיחה באש. אחד החיילים הנא בידי הרי"ג והטיל עליו עונש משמעתי מתאים. כוחות הביטחון צריכים לגלות איפוק מירבי, אבל לא במחיר של אי־מימוש משימתם, שהיא בעיקרה שמירת החוק והכיבוד והביצוע.

שר הביטחון יצחק רבין ושר המשטרה חיים בר־לב צריכים להבהיר כללים אלה בלשון חד־משמעית למתנחלים, שנפשם חשקה לפתע להתפלל בבית הכנסת הנוח ביריחו. לא הפטריוטיזם של הרב משה לוינגר ודניאלה וייס, ולא שיטפ־הטות הערבית של אליקים העצני, צריכים להתריע את הצמרת הפוליטית של ישראל. מה גם שמשמעות הישובים ביהודה, שומרון ועזה עלה קול של תבונה, שהסתייג מן התפילה הפרובוקטיבית. אם גוש אמונים אינו מוכן לבכר בנושא זה אפילו את דעתו של נציג היישובים עתניאל שגלה, כי אז יתכן שלקבוצה אשר ירדה ליריחו אין אפילו מניין של קבע לקיים את תפילתה.

אך העיקר צריך לבוא מן המערכת הפוליטית. מאנשי הליכוד שמבינים עד כמה הנטיה לפרוץ את המחסום הצה"לי. מישהו מהם צריך לשאוף אומץ מלוא ריאותיו ולהבהיר להעצני וחבריו כי בהתנגשות בין צה"ל לגוש־אמונים, בין מכונית הדוהרת בטירוף לבין חיילים הניצבים ליד מחסום חוקי — יפעל, אם חלילה יהיה צורך בכך, הכלל היהודי השמור לעיתות מצוקה בגזירה כלבר: ייהרג, ובל יעבור.

והשם בראשם של מפירי החוק, שבכניסתם קלת־הדעת מסכנים את חייהם של חיילי צה"ל.

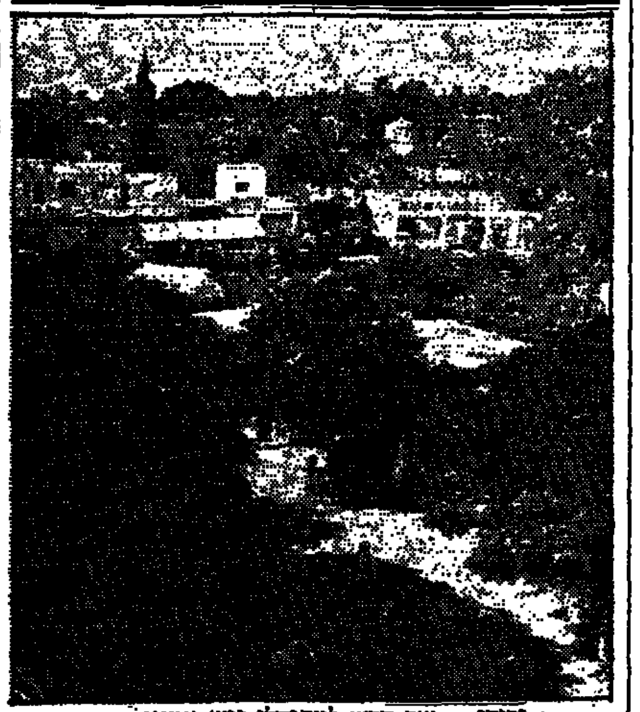

יריחו — יעד חדש למתנחלי גוש אמונים

ליקויים בצה"ל

הפיקוד הבכיר עובר לסדר היום על ליקויים של חיילי צה"ל

מאת ראובן פדהצור

המתבונן מן הצד אינו יכול להבחין שמשהו בכך השתבש. צה"ל הרשמי, כפי שהדברים באים לביטוי בהודעות הדובר ובהתבטאויות פרטיות של קצינים בכירים, גורס כי העניינים מתנהלים כסדרם. אין כל מקום לדאגה. גם כאשר נפגעים חיילי צה"ל בהיתקלות בדרום לבנון, כשעה שהיתרון הוא באופן ברור לצדם, נמסרת גרסה מרגיעה. זו מדגישה בדרך כלל את התפקוד המוצלח של חיילי צה"ל.

אולם מי שבקי בפרטים יודע היטב כי לא תמיד כך הם פני הדברים. אבל מסוכן ומדאיג יותר הוא המצב שבו מפקדים נותנים ידם לצביעת התמונה הקודרת בוורוד, הרי שמשהו לקוי מאוד בצה"ל.

אין לצפות שכל החיילים, בכל התקריות, יילחמו למופת. תקלות וטעויות, במהלך פעולות צבאיות, אירעו תמיד וימשיכו לקרות. הדבר שמעורר דאגה הוא, שפרטי תקרית מסויימת אחת סופרו פעמיים לכתבים צבאיים, על־ידי שני קצינים בכירים. שתי הגירסאות היו שונות לחלוטין. הבכיר הראשון חלק שבחים אידקין לחיילי הכוח, בעוד שמיתו תיאר את פעולתם בצורה שונה. מה שצריך להדאיג, כמובן, אינו כבודם האבוד של הכתבים הצבאיים, אלא ההתייחסות הגמישה לאמת.

מורשת מסובכת

ממעקב אחר אירועים צבאיים, מתקבל הרושם כי כאשר אין מדברים על הסדרות תקלות, הם ייעלמו מעצמם. אך מי שחושב כי הדברים נעלמים מעיניהם של החיילים והקצינים, ואין להם השפעה מצטברת, טועה. המידע עובר מפה לאוזן. לוחמי היחידות השונות רואים את הקולות. המסר נקלט, ואין זה מסר חיובי. בתקופה האחרונה שמעתי יותר מדי קצינים המתבטאים בנוסח "ההתייחסות של הפיקוד הבכיר למתרחש בשטח אינה רצינית", טוענים אותם קצינים, "כך אין מנצחים צבא לוחם". הגרוע ביותר שיכול לקרות למפקד הוא כאשר פקודיו מאבדים את האמון בו. לא נעים, אך צריך לומר לרמטכ"ל כי יסוד אמון לנאמר ולנלחש בקרב פיקודיו.

גם אם הם טועים לחלוטין, ותפיסתם מעוותת, די בכך שקצינים לא מעטים משמיעים הערות בנוסח: "הצמרת הצבאית אינה נותנת את דעתה לכרסום המתמיד בנורמות שלאורן חינך צה"ל בעבר את לוחמיו, ולהשפעה של כל אלה על איכותו וכושרו הקרבי של הצבא. במקום זאת, עוסקים שם למעלה בפוליטיקה. נושא המינויים היה לעיקר. איזה אלוף יחליף את רעהו במשחק הכיסאות המוסיקליים של המטה הכללי".

הרמטכ"ל הנוכחי "יוכר בעתיד", אומר קצין בכיר בעל ניסיון קרבי עשיר, "כמי שבתקופתו התערערו יסודותיה של מערכת הנורמות של צה"ל. זו היא המורשת המסובכת שישאיר אחריו. מסוכנת הרבה יותר מליקויים במערכת האימונים או מהחלטה מוטעית בנושא בניית סדר הכוחות של הצבא". ישנם אירועים שלא ניתן לפרטם, אשר הטיפול בהם על־ידי הפיקוד הבכיר הוא מדאיג.

תמורה במידה רבה גם ההידרדרות בנושא המשמעת. החל בהופעתם החיצונית של החיילים ברחובות הערים וכלה בחיילי יחידה העוזבים את משימתם רק משום שהמזון שקיבלו לא היה ברמה שהורגלו אליה. הנה, חולפים כחודשיים מאז נטשו החיילים את משימתם ואיש אינו נענש. וכשהעניין מתפרסם בעיתונות, וחבר כנסת פונה ללשכתו של שר הביטחון בתהייה, מתברר כי לאיש בלשכתו של השר לא נודע על המקרה.

משמעת לקויה בשגרה, סופה להשפיע על החייל בעת קרב. צה"ל אינו הפלמ"ח. מה שהיה טוב ומוצלח לפני 40 שנה אינו מתאים לתנאים שבהם מתפקד צבא מודרני. גדולים הסיכויים שחייל המתחנך לאורה של התפיסה הגורסת כי המשמעת חשובה, אך לא צריך להגזים בה, יפר גם את ההוראות והפקודות בעת קרב.

רמתם האישית של החיילים הצעירים כיום אינה נופלת מזו של קודמיהם. אדרבה, במקרים רבים היא אף גבוהה יותר. ביחידות הלוחמות נמצא מיטב הנוער, המוכן להקריב רבות ולדבוק במשימותיו. הבעיה היא החינוך הצבאי שמקבל החייל הצעיר. את נורמות הלחימה וההתנהגות צריך להטמיע; אין הן נרכשות בדרך הטבע. התעלמות של הדרג הבכיר בצה"ל מתופעות הליקויים הנ"ל אינה הדרך לעשות זאת.

בדיחה בשולי החדשות

הכותרות הגדולות של סוף השבוע שעבר האפילו על החלטה הומוריסטית שקיבלה הממשלה: לכונן ועדה שתבדוק את מיבנה שירות המדינה ותגיש המלצות ייעול

מאת עוזי בנזימן

בקיצות רמה הודיע בשבוע שעבר מר אברהם נתן, נציב שירות המדינה, על כינונה של ועדה מיוחדת שתערוך "בדיקה כוללת של שירות המדינה וגופים הנתמכים מתקציב המדינה מתוך מגמה לשפר את השירות לאזרח ולהביא לייעול המערכת הממשלתית". נתן השמיע את הבשורה במסיבת עיתונאים מיוחדת שהודעתה זכה להדים הרבה יותר גדולים מאלה שקיבלה לו לא נאלצה להתחרות בכותרות על הבג"צ בעניין השב"כ.

כבר הראשו אבן הלום את גודל השעה ואת רצינות הנושא: מה יותר חשוב לאזרח הקטן מאיכות השירות שהוא מקבל מהמדינה; מה יותר נוגע להוויי, למצב רוחו, להוויי יומו מאשר מגעיו היומיים עם השלטון; מה יותר משמעותי מהחלטה על מהלך מרכזי של הממשלה שנועד להיטיב עם העם. בדין נשמע, איפוא, מר נתן הגיגי בהודיעו על כינון הוועדה.

במיוחד אם זוכרים כי ההחלטה האמיצה של הממשלה מהשבוע שעבר נשענת על שורה ארוכה של תקדימים. רצוי מאד להבין ולהדגיש זאת: הודעתו של מר נתן לא נעשתה כלאחר יד. היא באה לאחר הכשרת קרקע מבוססת שימיה כימי המדינה כמעט. הורישו העמוק שנעשה בשדה זה במשך השנים יצר מצע מבורך שרק תודות לו יכולה היתה הממשלה לקבל במהירות כזו את ההחלטה שעליה הכריז מר נתן.

מזה עשרות שנים, כרימפשו, שוועדות ממשלתיות, ציבוריות, מדעיות ומקצועיות בודקות את טיב השירות שמספק המנגנון הציבורי. בכל ועדה השקיעו משאבים ניכרים של כסף, ידע, רעיונות, התלהבות, עשייה ותקוות גדולות. כל ועדה שקדה ועמלה כדי להגיע לחקר האמת. כל ועדה גילתה את אמריקה (ולא הפתיעה את מבחותיה: הממשלה, הכנסת, הציבור. ועדת־ויקה, ועדת־שלמן, ועדת האוזנר, ועדת־לורנץ וועדת ארנס־הורביץ. מי יכול לזכור את אלפי ההמלצות, מאות החוברות, עשרות הדיונים שהצטברו בתחום זה והביאונו עד הלום.

וכך מצאו ופסקו הוועדות המומחים שהתעמקו בסוגייה הנכבדה במשך שליש מהמאה הנוכחית:

★ שיש להגדיר מחדש את תחומי האחריות בין השלטון המרכזי לשלטון המקומי.

★ שיש לארגן מחדש את מספר משרדי הממשלה ולחלק מחדש את העבודה ביניהם.

★ שיש לבטל כפילויות בעבודת משרדי הממשלה השונים.

★ שיש לטפח סגל מינהלי בכיר ומיומן בעל תודעה של משרתי־ציבור עצמאיים.

★ שיש להעלות את רמת השכר של הפקידות הבכירה כדי לאפשר את גיוסם של אנשים כישרוניים לשירות הציבורי.

★ שיש להגדיר מחדש את יחסי הממשלה והסוכנות היהודית בתחומי פעולתן הקרובים.

★ שיש לפשט הליכי עבודה במערכת הממשלתית הכוללת ובכל אחד ממשרדיה.

★ שיש להנהיג השתלמויות מקצועיות רבות ולטפח את מורל העובדים בשירות המדינה.

★ שיש לשפר את דרך קבלת ההחלטות במשרדי הממשלה השונים.

★ שיש לבחון מחדש את היחסים בין הממשלה לחברות הממשלתיות.

★ שיש לכונן מועצה לאומית לעניינים שונים (ביטחון, חברה, כלכלה) ליד ראש הממשלה.

★ שיש לכונן ליד מזכירות הממשלה מנגנון מעקב אחר ביצוע של החלטות הממשלה.

★ שיש לקצץ במנגנון הציבורי ולחסל את האבטלה הסמויה הקיימת בו.

★ שיש להתחשב במיבנה הקואליציוני ובאילוצים הפוליטיים כאשר מתקבלות החלטות ייעול כדי לעשותן בנות־ביצוע.

המלצות־אב אלה לוו בתוכניות פעולה מפורטות (איחוד הגבייה בין מס הכנסה, הביטוח הלאומי ומס ערך מוסף; האחדת הטיפול בחינוך ובנוער; ביטול הכפילויות בין מחלקת העלייה למשרד הקליטה; ריכוז ההסברה הממשלתית במערך אחד; — כדי להזכיר קומץ משפע המסקנות שאליהן הגיעו הוועדות השונות במרוצת השנים).

עתה באה מורישתה הממשלה ומוליכה על צעד נוסף, מהפכני, נועז שלא יהיה ערוך לתרומתו לרווחת הפרט, לאיכות חייו ולבניין הארץ: היא מקימה ועדה נוספת, ועדת־על, ועדת־מחץ, שתתעמק בסוגייה ולא תותיר בה אבן, שתלכוד את הממצאים ותעשה אותם למקשה אחת, שתגיע למסקנות מלוטשות כתער. ואת מי היא מעמידה בראש הוועדה? שני רבי אמנים המכירים את הנושא לפני־ולפנים: חיים קובסקי, המנכ"ל הפורש של משרד הפנים ופרופסור יחזקאל דרור, תיאורטיקן נודע בתחום המינהל הציבורי.

הסכמתם של שני אישים נכבדים ומיומנים אלה להשקיע מזמנם הלאה שנה וחצי בלימוד מחדש של הנושא מעידה כי לא פסו צדיקים מהארץ וכי [illegible] למינהל הציבורי הישראלי תקומה ועוד נכונו לו עלילות.

שיפור יחסי סין־בריה"מ

סגן שר במיניסטריון החוץ הסיני הגיע בסוף השבוע לביקור רשמי באולן־באטור. זהו הביקור הסיני הראשון בדרג כה גבוה בבירת מונגוליה מזה 25 שנים וקשור, כנראה, במאמצי מוסקבה לשפר את יחסיה עם פקינג. ההשתלטות הסובייטית על מונגוליה, שבין ברית המועצות וסין, היתה משך שנים מנקודות החיכוך בין שתי המעצמות הקומוניסטיות המתחרות. אין זה בוודאי מקרה שהמשלחת הסינית מגיעה לבירת מונגוליה פחות משבועיים אחרי נאומו של מיכאל גורבצ'וב בוולדיווסטוק, בו קרא לשיפור היחסים הדיפלומטיים במזרח הרחוק.

אם כי להבלטה העיקרית בעיתונות המערב זכתה הודעתו על הוצאת ששה גדודים סובייטיים מאפגניסטן, מייחסים מומחים לענייני המזרח הרחוק חשיבות רבה יותר להודעה אחרת באותו נאום, בה בישר גורבצ'וב על אפשרות להוציא "מספר משמעותי" של חיילים ממונגוליה ואף רמז על אפשרות לצמצם את מספר החיילים הסובייטיים לאורך הגבול עם סין. כיום יש במונגוליה כ־60.000 חיילים סובייטיים וכמה מאות אלפים פרוסים לאורך הגבול של אלפי קילומטרים מסינקיאנג עד גבול צפון קוריאה. נוכחות זאת הטרידה תמיד את הסינים, שראו בה איום אשר לא תמיד נשאר פאסיבי בלבד.

כמו בסוגיות רבות בתחום הרשמי המסורתי, הצעת גורבצ'וב, שהתייחסה גם לאפגניסטן, היתה חלק מקריאה לשיפור היחסים בין בריה"מ ומדינות המזרח הרחוק. פקינג רואה ארבע נקודות חיכוך בינה לבין מוסקבה: הפלישה הסובייטית לאפגניסטן, הנוכחות הסובייטית המאסיבית במונגוליה, מחלוקת הגבול באמור וגיבוי סובייטי לפלישה הווייטנאמית לקמבודיה.

כאמור, גורבצ'וב הודיע על הוצאת כוחות מסויימים מאפגניסטן וממונגוליה; להפתעת רבים הוא גם רמז על עמדה סובייטית גמישה יותר בסימון גבול המחלוקת בסיביר ובעקיפין רמז על אפשרות לדון, באופן כללי, על מצב היחסים בין מדינות דרום מזרח אסיה.

כוונות טובות כלליות, אף שיהיו כנות, לא יספיקו לפתרון בלי הידברות מפורטת על שורת בעיות קונקרטיות, דבר שיכול להימשך זמן רב. אך נראה כי גורבצ'וב החליט בלבו כי תיקון הקשרים עם סין חיוני לא רק מבחינת מעמדה של מוסקבה במחלוקותיה עם וואשינגטון — והוא מוכן לשלם מחיר עבור השגת מטרה זאת.

עתיד שוקי הנפט (א')

אופ"ק שוב אופטימי

מאת אליהו סלפטר

העלייה התלולה במחירי הנפט בשווקים החופשיים ("ספוט") עד שלושה דולר לחבית, בעקבות הסכם אופ"ק על הסכם וולונטרי לצמצום התפוקה, מלמדת בעיקר כי איש לא מעוניין במחירים כה נמוכים לנפט. לא מדובר עוד על מחיר של 30 דולר לחבית, אך במחיר של 15—17 דולר עשוי להימצא איזון לשביעות רצונם של חברות הקרטל, מדינות מפיקות במערב, ובסופו של דבר גם של הצרכנים המתועשים. אך התייצבות כזו עדיין רחוקה מלהיות מובטחת. מדינות אופ"ק עדיין לא הסכימו בעצם אפילו מהי התפוקה היומית עתה. רשמית מדובר על 17—18 מיליון חביות. מומחים מעריכים שהתפוקה הממוצעת האמיתית ביולי היתה של 20.3 מיליון חביות ביום. ההבדלים חשובים, כמובן, לא רק מבחינת מצב העודף הנוכחי, אלא גם לקביעת גודל הקיצוץ — הכולל האינטריורי — והדרוש להשגת איזון היצע וביקוש. אם התפוקה האמיתית היא כעת 20 מיליון חביות ויותר, עדיין ישאיר הקיצוץ הזמני של 2.7 מיליון עודף גדול מהיצע שיהיה צורך כמעט להכפילו.

ארבע מדינות מחוץ לאופ"ק הביעו נכונות להצטרף לקיצוץ הוולונטרי: מקסיקו, מצרים, מלזיה ועומן, אך רק בתנאי שמדינות אופ"ק יקצצו בתפוקתן לפחות 2.5 מיליון חביות. נורווגיה עדיין לא נתנה תשובה חד־משמעית, ובריטניה, המפיקה החשובה ביותר מחוץ לאופ"ק אחרי מקסיקו, הודיעה כי לא תצטרף לקיצוצים.

לא פחות בעייתי הוא ביצוע הקיצוץ באופ"ק עצמו. ראשית, היעדר הסכמה על חלוקת הקיצוץ הכללי בין 13 המדינות החברות הכשיל בעבר ביצוע הלכה למעשה של הסכם הגלובלי. שנית, נמשכת המחלוקת הגלויה בין עיראק לאיראן על הקיצוצים במכסותיהן. שתיהן זקוקות מאד להכנסות למימון המשך המלחמה.

לכן, [illegible] מתנגדת לדרישת בגדד, אשר כבר הודיעה שאופ"ק יודע, היא לא תשתתף בהסכם הקיצוצים. יתר על כן, סעודיה, הנדרשת שוב לקבל על עצמה קיצוץ חריג, מחזיקה כנראה עדיין במדיניות המבוססת על הצפת השוק במקום על סגירת הפער שבין ההיצע לביקוש.

הריב מיפויות

המדיניות הסעודית קשורה כנראה בתוכנית ארוכת־טווח שלפיה יש לה, כמדינה בעלת מאגרי נפט עצומים, אינטרס להורדת המחיר לרמה שבה לא ישתלם למספר ניכר של מפיקות למכור נפט, כדי שסעודיה תזכה מחדש במעמד השליטה בשוק. מדיניותה זו קשורה בהשקפה הקיימת בריאד ובמסיבות כי השפל הנוכחי באופ"ק הוא תופעה חולפת, וכי בעוד חמש עד שש שנים יתהפך הגלגל ושוק הנפט יהיה שוב שוק של מוכרים ולא של קונים.

לירידה התלולה במחירי הנפט בשנים האחרונות היתה תוצאה חיובית חשובה ביותר עבור ישראל: הכנסות מדינות הנפט הערביות ירדו, נוצרו גרעונות במאזני התשלומים, לא עמדו עוד לרשותם סכומי כסף בלתי־מוגבלים כמעט לרכישת נשק עבור עצמן ומדינות העימות, צומצמו ההקצבות לארגוני הטרור וירד כוח המשיכה "המאגי" של השווקים הערביים בעיני אנשי עסקים מהמערב. כתוצאה משינוי זה חל פיחות ניכר בכוח הפוליטי של מדינות ערב. שיפור מעמדה הבינלאומי של ישראל נובע לא מעט מכך.

מחירי הנפט בשווקים העולמיים ירדו במידה כזו שהחלו לפגוע באופן ממשי בכושר התחרות של מפיקות מחוץ לאופ"ק והעיקר ביכולתן לבצע חיפושים של שדות נפט חדשים לתפוקה בעוד שש עד 10 שנים. יתר על כן, נקודת הכדאיות של בארות רבים בארה"ב, מערב אירופה ואף מקסיקו נעה בין 7—15 דולר לחבית: "כאשר יורדים מתחת ל־10 דולר לחבית, יש גידול גיאומטרי בלחץ הכלכלי לסגור בארות", כתב ג'ון ליכטבלאו, מנהל "קרן מחקר נפט" בניו־יורק. מחיר הפקה בים הצפוני נע בסביבות 8—10 דולר לחבית.

חמור המצב במיוחד בארה"ב, שבה מחירי ההפקה גבוהים בהרבה. עיתונים אמריקאים מוסרים על ירידה ניכרת בסך כל התפוקה, על סגירת מעיינות "שוליים", ועל צמצום תלול בקידוחים חדשים. ביולי ירד מספר הקידוחים הפעילים ברחבי ארה"ב ל־683, לעומת כ־4,500 בסוף 1981.

מדינות אופ"ק מודעות, כמובן, שמחירים מתחת ל־5—6 דולר לחבית היו גורמים להפסדים ובעיות מאזן תשלומים למדינות המפיקות. אך במקביל היו מחירים אלה מרוששים לגמרי את המפיקים היקרים יותר, בייחוד בארה"ב. חברות נפט רבות היו פושטות את הרגל, בעוד ערב הסעודית, נסיכויות המפרץ ואפילו לוב היו ממשיכות למכור אמנם במחירים "אפסיים", אך עדיין רווחיים.

העתיד של אופ"ק

נקודת המפנה אינה בהכרח מעבר לפינה. הלחצים הכספיים המיידיים על כמה מהמדינות המפיקות, הדוחקות באופן דוחף להגדלת ההכנסות, מאלצים אותן להגיע להסדרים חלקיים, זמניים, לצמצום התפוקה. זה, כאמור, גרם לעלייה במחירים מעבר לכדאיות ההפקה ברוב הבארות האמריקאיות. מאידך, תוספת תפוקה זו תמשיך להכביד, לפחות לפי שעה, עודף מסים של היצע על ביקוש.

יש כאן עניין במאזן עדין של כמה מרכיבים סותרים, בייחוד אם לוקחים בחשבון את הטווח הקרוב ואת הטווח הבינוני והארוך. בטווח הקרוב, ירידה במחירים, כאמור, פירושה צמצום התפוקה (ודריפת מידית למפיקי אופ"ק הזולים יותר). אך צמצום כזה פירושו האטה ממשית בקצב ולדלדל מקורות הנפט האמריקאיים והאירופיים, והחיית המועד שבו ייבשו הבארות או שניצולם לא יהיה כדאי. ומצד שני, העלאת המחירים מגבירה את כדאיות ההשקעות בחיפושי נפט ושיעור גילוי מקורות חדשים תמיד עומד ביחס ישיר כלשהו עם מספר הקידוחים החדשים.

מדינות אופ"ק, בייחוד העשירות שבהן, משוכנעות שבכל מקרה שייך העתיד להן משתי סיבות: התפוקה אצלן תמיד תהיה הרבה יותר זולה מאשר באמריקה, באירופה או במזרח הרחוק, והכל שמרחיקים בחדשים, מחירי הקידוח וההפקה עולים. שנית, משום שהחלק האדיר של מאגרי הנפט התת־קרקעיים הידועים נמצאים במזרח התיכון, והמומחים שלהם אומרים כי אין סיכוי שמאגרים בהיקף דומה אפילו יימצאו בחלקי תבל אחרים.

הכל נשאר במשפחה

נושאים רבים צצים ונעלמים לפתע בעיתונים האמריקאיים, אך רק נושא אחד נשאר על דפיהם לנצח. נחשו מהו?

מאת צבי בראל

וואשינגטון

באחד ממבחני הזכרון המקובלים על מאמני מרגלים, מביא הבוחן שורה של חפצים על השולחן, המיועד להיות מרגל בוחן את החפצים במשך זמן קצר ויוצא מן החדר. בהעדרו מסלק הבוחן חפץ אחד או שניים, ועל הנבחן להגות מה החפץ שנעלם. מדי בוקר נדמה לי כי אני עובר שוב ושוב את המבחן הזה. פעם מסלקים עורכי העיתונים האמריקאיים את זימבאבואה מעמודי החדשות: פעם זו קובה, גרמניה, צ'ילי אחרת; ופעם שפעם שהיה במשך חודש בגדר ידיעה ולפתע נעלם מבלי שוב, מהעיתון כמובן.

המשחק לעתים מתסכל מעט. "המפץ" שהופיע בעמוד ראשון עובר לעמוד 5 ואחרי שבוע הוא מופיע בטור הרכילות, ואולי שוב חוזר לעמוד ראשון אחרי שנה. וכמו במבחני ראייה, נושא שהיה גדול ורחב, כזה נראה לבררוש, הולך וקטן, מצטמצם ונהיה זעיר עד כי אי אפשר עוד לזהותו, ואז מצביעים העיתונים על "אות חדשה". על "מספר" חדש, גדול, שגם הוא ילך ויתבזבז תוך זמנים.

אך כמו במבחן הזכרון, בו תמיד נשארים כמה חפצים תקועים במקומם במשך כל המשחק, אם משום שהמסדר משוש שכח אותם, אם משום שכל כך רגילים שהעורכים ידחד מיד את חשיבותם ואת זכרונו של הנבחן, כך גם בעיתונים.

אך יש נושאים שאינם נעלמים, שאינם מתחלפים, נושאים היצוקים לתוך העמודים כמו שם העיתון הד־שיכות העוזרים, כמו המסים המספרים בין העורים, המחיר, וכמו מדינת ישראל.

למשל, השבוע, ללא סיבה נראית לעין, בישר וואשינגטון פוסט את הדרשה המדהימה: "יחסי ישראל ארה"ב מעולם לא היו טובים יותר". התגלית הזקוקה באמצע העמוד הראשון המשיכה על פני ארבעה טורים מיוגעים שנטפו על פני כל עמוד 12, מעוטרים בדיאגרמות, מכאות טיוב, ומישאל דעת קהל.

"וראי אין להם כבר מה לכתוב בחודשי הקיץ המייבשים את מבועי החדשות והוואשינגטונים עד שהרד לכתוב על ישראל," פיתה דיפלומט ישראלי. "אבל אתה עיתונאי, תסביר לי מה הסקופ הגדול בכך שיחסי ישראל ארה"ב מעולם לא היו טובים יותר?"

למה לא משבר החקלאות, למה לא הסמים, מדוע לא חצי תריסר נושאים אחרים, חדשותיים, מגרים, מעניינים, מדוע עבודה כמעט היסטורית, מין מחקר חסר בזה המתאים במקומה הטוב לשמבלט של איפא"ק או של מרכז ההסברה?

"שאלה טובה" אמרתי לו. ולמרות שכאשר מישהו אומר לי "שאלה טובה" הוא מתכוון לאמת מן השר [illegible] שהשאלה היא כנאת המשמעות לפני של המשיב, אשר רק ביפה שמישהו יתן לו את ההזדמנות לבטא את הגיגיו המלומדים, או שהשאלה היא באמת שפשוט אי אפשר להשיב עליה.

אמנם נכון שמערכת הוואשינגטון פוסט יכולה היתה להחליט שמכיוון שהצטברו כל כך הרבה נושאים "בילאטרליים": משם הלביא, פולארד, פצצת מבוז, סוריה, ביקור פרס, [illegible] וכמה נושאים רדומים [illegible], הנושא המרכזי העובר ביניהם הוא מכונה סיוע חוץ, מכבר פוגשת ישראל מלוא הד־בבית, שלושה מיליארדי דולר, ואחר לבדוק מה קורה שם בדיוק.

אבל זה לא מה שקרה. כמו שנאמר לי, היה זה הכתב שהציע את הסיפור. והוא, העוסק בדרך כלל בספרי ריגול ומודיעין, עניינים פרתיים ממש, חשב שיש כאן סיפור. והוא צדק.

זהו מארג יחסים מיוחד במינו, הכולל את כל האלמנטים הדרושים לרומן משרתות: אהבה, שנאה, קנאה ויריבות, סודי חשיבות, מין פוליטי, בגידה, קשר משולש העובר דרך יהדות ארה"ב לירושלים. סגן נשיא "יוסף" הבא לנשק "אבנים" בירושלים כדי לזכות בקולותיהם של כמה מבני "המוע העברי" שאינם יכולים לרכוש את ביתו של השופט העליון, בן טיפוחו של נשיא שהיה "הטוב ביותר שהיה לישראל".

הפוליטיקה כמו בספרות. על מדף הספרים שלי מונחים כמה ספרים שניתנו לי "כדי לעיין" בכל מיני הזדמנויות חלופות, ורובם כבולים ספרים על יחסי ישראל ארה"ב. ידידי הולך בליצני ראשה ברכה רבה מספיקה על יחסי ישראל ארה"ב, עומד לכתוב ספר נוסף על יהודים אמריקאיים בישראל. השגריר לשעבר [illegible] עומד לכתוב ספר על ישראל וידידיה שיגלה, שהיה כתב הגיד ניו יורק טיימס בארץ, סיים כתיבת ספר על אותו נושא, כי ספרים על ישראל ועל קשריה עם ארה"ב אינם רק חומר קריאה, אלא, ואולי בעיקר, דקורציה תרבותית בסלון, כמו שטיח יקר או תמונה נדירה.

אך כמו בסדרות טלוויזיה עם מספר אין סופי של פרקים, כך גם במערכת הקשרים המסועפת הזאת. מדי פעם יש להזכיר לצופים הבד־אינים מה "לאלה שהצטרפו רק עתה": מה מתרחש, מי הגבורים, מי הטובים ומי הרעים, מי נותן כסף, ומי לוקח שוחד, קצת דברי רקע, הבוררה לעלילה ומהר. כי התסריט נכתב בזריזות, תוך אכילה חטופה של סנדוויצ'ים, ללא מנוחה רבין בא, דקל נוסע, פרס מגיע, שמיר חוזר, פולארד נשפט, הלביא מפריא מעל פרשת סגנות המצרה, וקוהיים פרשע, ויינברגר לוחץ, שולץ מלטף ונותן כסף כיס, ועובדי הבמה אינם מספיקים עוד להזיז את התפאורה כל פעם. הם כבר אינם צועקים עוד "רגע, רגע". הם פשוט נואשו.

הנה, יום אחד לאחר פרסום הכתבה הראשונה על "היחסים", יצא סיפור חדש. בעצם, לא חדש אלא מחודש. סיפור מבוס הלביא. מלא נתונים וסיפורי צבע, ציטוטים מפיו של פקיד א' וסודות מפי פקיד ב'. הכל למעשה כבר פורסם, גלוי וידוע. אלא מאי, הבימה היתה כזאת קצת זוקרנית. כאילו ביקש העיתונאי למחות על מה שישראל עושה עם הכסף האמריקאי, כיצד היא מסודרת את התעשייה האמריקאית. לצורך הדגמה הוא סיפר את הסיפור על "מרק האבן" — כיצד הציע עני אחד לעשיר להכין עבורו מרק אבן. העני הסכים לתרום את האבן שברשותו כדי לעשות את המרק, אם העשיר יביא עמו קדירה מלאה מים, תבלינים, ירקות ובשר. כך ישראל, מגניע הכתב. "היא מביעה את האבן ורוצה שאנחנו נביע את היתר".

הבעיה של הכתב היא שהוא כותב במבנון של "הם ואנחנו". הם — אלה הישראלים. אנחנו — האמריקאים. כיצד לא הבחין כמתירתו לכתוב על מערכת היחסים המיוחדת, לבנות להזכיה בסדרה שלימה של מערכת יחסים הטובה יותר מזו הקיימת בין איווה, מסאצ'וסטס ופלורידה לבין וואשינגטון ועדיין להשתמש בביטוי "הם ואנחנו". אין ספק שמדובר כאן בבלבול עיתונאי הנובע מלחץ האירועים.

אגב, היום פורסם פרק נוסף בסדרה.

صكنا من الاهل

קרמבו מבעד לכפיה

מאת עלי אל־אוזה"י

הכותב הוא ערבי ישראלי, יליד הכפר הדרום מפריה (גבי־ מריה), שגדל באיזור נצרת. עוסק בעיקר בתרגום. הדברים נכתבו בעקבות צפייתו בהצגת "קרמבו בעורף האויב" בתיאטרון נווה צדק.

הקיפאון המדיני העמוק המעיק על הפלשתינים בקיץ זה הינו חסר־ תקדים, הוא טרם היה דוגמתו מאז 1967. הוא מקפיא תקוות וזורע יאוש בלבבותיהם ומחשבותיהם. אלי־ בא דרוב הישראלים ונציגיו הלגיטי־ מיים הנבחרים, פרס ושמיר, לפי שעה השד "לא נורא כל כך." הרוב הזה מסרב, מצד אחד, להכיר בזכותם של הפלשתינים להגדרה עצמית במסגרת מדינה ריבונית, לצד מדינת ישראל, ומצד שני מסרב להחיל את החוק הריבוני הישראלי על השטחים ותושביהם ולהקנות להם, על ידי כך, אותן הזכויות והחובות של אזרחי מדינת היהודים.

האנוכי, כמי שהשתבשה עליו דעתו, חוזר ושואל את עצמי חרישות לבקרים: מה, בעצם מזין מחשבה ישראלית נואלת מעין זו ואני משיב לעצמי: מה, אם לא הגיגון הצרוף של "אללה כרים" ("אלוהים בזול"א — "עד אז נהיה תראה." אבל עד מתי? — עד שנת 2000, 2020, או עד שובו של כוכב השביט האלי לאיזור. כלומר, עד שבני המיעוטים יהפכו לבני־רובים ויר־ ימו את הראש, ובני המרובים יהיו למיעוטים ויורידו את הראש. אבל אנחנו, הא, הא, הא, — לא ניתן. לעולם לא כי עד אז, אללה כרים, יתחולל עוד איזה נס. עד אז יספיק המלך השועל להסתבך איתנו באיזו מלחמה. ואנו, כתמיד, נשכיל לנצל את שעת הכושר ונעפוף אליו מזרחה, בבלכסה אתו, איזה חצי מי־ ליון פלשתינים (שקוראים להם, נכון, ערביי ארץ ישראל), מה גם — כך הם אומרים לעצמם — שנוסף לאו־ פציה הירדנית תמיד קיימת, הבינו, האופציה האנטישמית. תקוותנו היא שיום אחד נקום, והנה נוחמל אירי של אנטישמיות בארצות אחרות יביא הנה גלים־גלים של עולים, שישטפו את ערביי יהודה ושומרון, לא אלמן ישראל.

למותר לציין, שאנו מבכרים את שילוב של שתי האופציות יחדיו. ואז, יעני, אנחנו מסודרים לעוד מי־ לניום וחצי. ולזה תקראו קיפאון, עוכרי ישראל שכמותכם?

על רקע תפאורה זו של יאוש וחד־ קווה המקששים את הבימה, מצלצל אלי הטלפון ואני מוזמן, בערב שבת אחד, לצפות בחיזיון נדיר: לראות כיצד עם אחד, שהיה עד תמול שלשום מוכה ומדוכא, מכה ומדכא עם אחר. אני מוזמן לצפות בזה בגדול, במבה רשמה, בסלואו־ מושן, ובאולם ממוזג, יש להבינו. אחר כך אני מצווה, להתפלמס (כמה כבר אני יכול להתפלמס) ולהינות, בשקט מופתי. אם אחושש בכך, אוכל, וזה אף רצוי, להתפלמס עם

תמונה מתוך "קרמבו בעורף האויב": "הרי קרמבו ואני חיים בדו־קיום ונתקלים באין ספור התקלויות, יום יום, משני עברי הקו הירוק, בפר־ לשתין השלמה, יעני"

הקהל הישראלי ולחלוק על דעתו על אודות תפקידו הדידקטי של התיאטרון בחינוך לערכים. כמובן, יש להיזהר שלא לבלבל את הדמוקר־ טיה הישראלית יתר על המידה, כי לדמוקרטיה יש גבולות. בניגוד למדינה. לכל דבר יש גבול, חוץ מהמדינה.

אך מה לעשות נוכח הפצרותיה העקשניות של המזמינה, אחת עוכרת ישראל, ל"קרמבו בעורף האויב"? אני אומר לה ש"קרמבו" זה לא בשבילי. אילו הייתי פלשתיני שבא לביקור מולדת ברוכון בר־ אילן או שחדי, היה סיכוי שאלפתה להרחיב את הידע שלי על הסכסוך, גם באמצעות התיאטרון הישראלי. אבל הרי קרמבו ואני חיים בדו קיום ונתקלים באין ספור התקלויות, יום־יום, משני עברי הקו הירוק, בפל־ שתין השלמה, יעני.

עד כמה שאני יכול לשפוט, למקרא העיתונים, זהו מחזה שחיבר קובי ניב עבור מתי־מעט יהודים. אני מתכוון לסתם יהודים שנולדו לאם יהודיה או שנתגיירו כהלכה, וזו לא, אלא בשביל יהודים שטרם איבדו צלם־אנוש. המזמינה אינה מרפה: אתה תקבל כרטיס חינם. אני אומר לה: תארי לך שאמריקאית מזמינה אינדיאני למערבון וגובה ממנו את דמי הכרטיס. תודה רבה על ההזמנה.

ככל שביקשתי אותה להניח לבי־ פשר ולפשרני מלוחות את לעגת הכיבוש והדיכוי גם באווירה תרבו־ תית, בערב שבת, חולצה לבנה, אולם ממוזג, נכבדה וחמיה של בת־ ישראל זו על בן ישמעאל זה, והלכו וגברו. במשפטיה האחרונים, חצי שעה לפני תחילת ההצגה, הצליחה להבקיע את חומת סרבנותי הפלש־ תינית. "נו כבר, לעזאזל איתך. אתה כמוך, שחי עם יהודים וערבים ומ־ כיר את המציאות על שני צדדיה, מסוגל לשלוט בעצביו ולראות את ההצגה גם בעין בוחנת וביקורתית."

המשפט "אתה מסוגל לשלוט בעצביך" הידהד באוזני. כיצד לבינך שיננתי: "איפה יישמע כדבר הזה? כלום התירנו הישראלים פלשתיני חי השולט בעצביו על פני האדמה?" מיד נמלך אני בדעתי ומקבל את ההזמנה ללא תנאים מוקדמים.

ואשים את פני לנווה צדק, המש־ רקות רכיבה על אופני מרץ 12 מהלכים, כשחולצתי הלבנה מוחפה על נפש פלשתינית הומיה בתל אביב.

לא אחת שלף אותי קטע זה או אחר מן ההצגה אל מחנה פליטים או כפר פלשתיני, שקלגסי הכובשים סוגרים עליו מכל עבר ועורכים בו חיפוש. לא אחת בעתק מפי פרץ צחוק אדיר ומרירה, וחיש התגונה היד [illegible] לעבר [illegible] נפשי־שמא־יתגלגל צחוקי־ הפרוע,

ויתנפץ למרגלותיהם של אלפי הפועלים הפלשתיניים השבויים, הניצבים כזקיפים שעות ארוכות בשמש היוקדת במחסומי הכובשים. כובשים מכל המינים והסוגים. מי מהם במדי צבא היהודים, מי במדי אלוהי היהודים, ומי באלה ואלה גם יחד. ואנוכי נתמס על הם ומתגונן כפני מבטיהם המאיימים של פועלי פלשתין, ומסתייע בפתגם הערבי — כדרך הערביסטים ולא כדרך הער־ בים — כדי להסביר את פשר צחוקי לנוכח סבלם והשפלתם לאמור: "הצרה הגרורה היא שמצחיקה". בעיניהם ניכר היה שרק הרס העליתי.

ואבקש את דרכי לנווה צדק, ואעלה עוד הרבה הרסים בידי, ואליט את פני ואחרף את קובי ניב שכתב ואת מי שהזמינה אותי, ואשקע כולי במערבולת של התחוש־ בות היסטורית עם אויבי וידידי, מבלפור ועד תתיק טובי, כדי לשוב להכרתי לקול התפוצצות אדירה, אש ועשן.

— מה קרה, מה קרה?
— פוצצו את הר הבית!

ואטביע נשיקה על מצחה של המזמינה וייבר עורי מהבילבי ואקי־ פרץ בקול תרועה גדולה מול טובי התפוצץ הקיפאון. קרימה. . .

בתום ההצגה, שאלה אותי המז־ מינה להסבר שלי לפשר הנוכחות הדלה של קהל ערבי בהצגת "קרמבו" בתיאטרון אל חכוואתי באלקודס. ייתכן ואנשי אל חכ־ ואתי לא פרסמו בהרחבה את "קרמבו" באל קודס, החלק המזרחי של ירושלים שהוגברה להיהודי. זה נובע בהחלט משיקול מדיני: בקרב הפלשתינים קיים חשש מאקט העלול להתפרש כהשלמה עם מציאות הכיבוש או הכרה כגורם ישראלי כלשהו, בטרם תבוא הכרה הדדית והבושה לבוא מלמעלה, בין ממשלת ישראל לאש"ף.

יש לשער כי קיימת עוד סיבה, והיא האנטיורסאליות, שיכולה למ־ צוא לה ביטוי בנפשות ארמנים מול יצירה תורכית מתקרמת על אודות הטבח שלהם, או בנפשות יהודים נוכח סרט גרמני מתקדם אודות השואה שלהם, או בנפשות פלש־ תינים נוכח תיאטרון ישראלי מתקד־ דם על האסונות המתרגשים עליהם מפעם לפעם. רתיעה או סלידה מעין זו גורמת לתגובה השכיחה: "עוד יצירה של כובשים המתפשים לרחוץ בנקיון כפיהם. כי מה הם חושבים להם, לאחוז במקל בשני קצותיו? לירות ולבכות, ובכך לצאת ידי חובה מלפני משפט ההיסטוריה? לא, אנו הפלשתינים לא נספק להם את הלוקסוס הזה, לעולם לא. הם יוכ־ לים לעולל לנו הכל, לפזרנו לכל הרוחות ואפילו להתיר לנו, ברוב חסדיהם, לגור במקסיקו־סיטי ועוד להפגיז אותנו בלב ים לפני שנגיע לשם. דבר אחד לא ישיגו: את הכרתנו בישראל לפני שתכיר היא בנו.

כאן אני נזכר בסיפור הבא, שהביא הפרופ' שאול פרידלנד בספרו "עם בוא הכרוז": "המלחמה נגמרה. יהודי אחד יושב בבית הקפה שלו בווינה וקורא עיתון. מתקרב אדם, מתיישב לידו. אחרי רגע שואל אותו: תוכל להשאיל לי את העיתון אחרי שאתה גומר? הוי אדולף היטלר, בכבודו ובעצמו, בלבוש אזרחי, מנומס מאוד, ממש צנוע. היה הודי, שנזכר בכל מה שעבר עליו ובכל מה שסבלו בני עמו מורקי בגאווה ומכריע: לך, הר היטלר, את העיתון? — לעולם לא. . ."

אכן, הפלשתינים נקלעו למבוי סתום. ברית המועצות, צור־פלשתין, כלשון רק"ח שאבד עליה הכלח, מתפספת במבריק־תמיכה לעת מ־ צה, מכרישולי עד צור, שעה שצור ישראל, הלא היא ארצות הברית, אינה מרשה הקמת מדינה פלש־ תינית, ואילו סין העממית קונה בסתר טכנולוגיה אמריקאית בכפ־ פות ישראליות, בעוד השליטים הערביים דואגים רק לעורם. כלום נותר לאמר שראשה ביד דבר הלוא קלף ההכרה בישראל, וזולת עיתונו של היהודי בקפה הוינאי?

הסברתי למארחי שהיאוש הפלש־ תיני מכל פתרון, מדיני או צבאי, הד אדישות לגורלם, באיזור ובעולם, מזכירה לי, לצערי, את מצבם של היהודים בתום מלחמת העולם השנייה, גם אם שואת היהודים ואסונות הפלשתינים הינם תופעות שונות, ואני מתנגד בכל תוקף להשוואה ביניהן. הפלשתינים של היום אינם היהודים ניצולי השואה של אז, ופרס ושמיר אינם היטלר.

כך טרם שמענו זאת

מאת נתן מישורי

ימי המוסיקה הקאמרית בג־ ליל העליון 1986. קונצרט מספר 6 באולם בית העם שבכפר בלום. בתוכנית: פגא־ ניני — שלישיה ברה־מז'ור לכינור, לצ'לו ולגיטרה; איבר — נגינת ביניים לחליל ולגיטרה; סן סאנס — שביעייה במי־במול מז'ור לחצוצרה, לפסנתר, לדבי־ עיית כלי קשת ולקונטרבס אופוס 65; שוברט — חמישייה בלה־מז'ור לפסנתר ולכלי קשת ד. 667 "דג השמך".

לכאורה, קונצרט מינורי של יום ו' לכל המשפחה. קליל — פגאניני איבר וסן סאנס, ופופולארי — "חמישיית השמך". אך נא לא לזלזל: פגאניני, איבר וסן סאנס אינם גירסה רדודה של מוצרט, שוברט ובטהובן. הם משהו אחר, שראוי אף הוא לתשומת לב האוזן. ופופולאריות, ודאי שאינה בהכרח זהה עם תוכן דל.

היוצר באיטלקיותו של פגאניני ונגלה בצלילים לא רק את ה"בל־ קאנטו" ואת ה"קולורטורה" בתרגום מצוין לכלי נגינה, אלא אף את העובדה שלפניך מעין אופרה קאר מרית. הגבר הצעיר מר צ'לו מחזר אחרי העלמה היתנת מרת כינור ואת בחוסה האמונה האמצעה מרת גיטרה. שים עתה לב כיצד עושים זאת הצ'לן קטלין אילאדמאייר, הכנר גיל שרון והנגן הגיטרה דורון סלומון וכל הקורות אותם יביאך להנאה רבה.

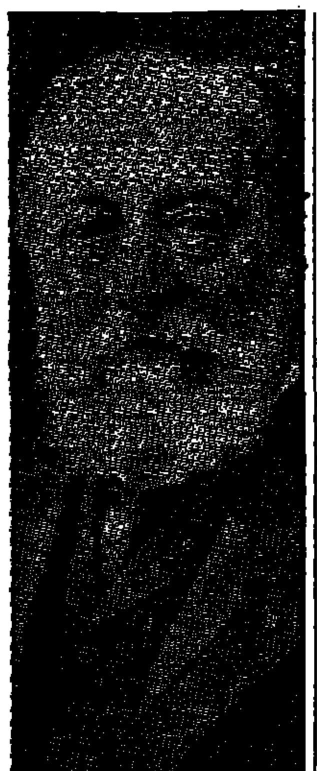

סן סאנס — שמחה, הדר, חג

שוברט — דקויות אמנותיות

לא הרבה אומר רק איבר ב"נגינת ביניים". ולמה שיגיד הרבה כלום מלמולם של מים בנחל וקול הרוח בקני הסוף אינם מספיקים? נתוני הצ־ לילים הציפוריים ועתידי הגוונים של החלילן אורי שוחט, המתערבים בקילוחה הנאה של טיפות צלילי הגיטרה הכים של דורון סלומון, פותחים בפניך תמונת טבע אמיתית. ואתה הוא זה שנדרש להיכנס ולד כות בצלילים ובמראות.

וסן סאנס מה הוא אומר — לך ושמע? לי הוא סיפר, דרך החצוצרן אילן אשר, על שמחה, הדר, חג, מלכות וגם שלוה עמוקה, דרך הפסנתרנית הוירטואוזית אוולין ברנקאר־אוד ונגינה הגליליים הע־ זים, הוא הכיר קיומן של סערות נפש ועוד. אך הפעם הזאת, יותר מכל הזכות הביצוע המכוונן הד מאוחד היטב של הצ'ל והקשתנים במשותף — הכנרים אורה שירן ויואב פריאל, הויולן עתר ארד, הצ'לן אילאדמאייר והנגן הקונטרבס גבריאל הולה — אמר לי סן סאנס, כביכול: "אומנם אני בשיא הרומנ־ טיקה הצרפתית, אך מדוע שלא נקי דים את סטרווינסקי ונפתיע תש־ עשע במרקמי צליל בארבארוקים ובמקצבים חריפים כשלוה" — אמר, ועשה כהלכה.

משמע, אין לזלזל בפגאניני, איבר וסן סאנס. אך שוברט ומבצעי "החמישיית השמך" הפופולארית — הפסנתרנית פנינה זלצמן ועימה גיל שרון הכנר, עתר ארד הויולן, אילאדמאייר הצ'לן וגבריאל הולה נגן הקונטרבס, שהגיעו בעשייה המוסיקלית להתמזגות צלילית־רו־ חנית ובעיקביותה (ובעקיבות שר־ בים כמובן) לדקויות אמנותיות שקשה לשערן, אמרו... מה אמרו? כיצד לתמצת זאת? — "החיים, העולם וכל אשר בו, נפלאים. נפ־ לאים עד כדי כאב. והם המקסימים, המקסימים...". כך, טרם שמענו זאת.

לקראת העונה ה־50 של הפילהרמונית

התזמורת יוצאת לסיור שלפני עונת היובל ומשאירה מנויים תוהים

התזמורת הפילהרמונית הישר־ אלית מבלה את החופש שבין העונות בסיור ארוך ומייגע שב־ מהלכו תפתח את אירועי עונת היובל שלה, בקרנגי הול בניו יורק, בניצוחו של לאונרד ברנשטיין על יצירה שכתב במיוחד עבור התזמורת — "משחקי יובל". כאן היא משאירה את המנויים המתרגשים את קשרם עם התזמורת לקראת העונה המפו־ ארת. אחד מהם, דני יצחקי, העביר אלי מספר מלים של ביקורת בנד השבועות להתבונן העונה.

יצחקי טוען שמתבר כי בעונה המציינת מלאת 100 שנים להולדתו של ארטור רובינשטיין, באמצעות פסטיבאל פסנתרנית בינואר, אין בסדרה למנויים די קונצרטים לפ־ סנתר כמתחייב מן האירוע. הוא מונה אותם (בסדרות ה', ו' וה' קונצרט אחד, בה' וו' שניים ובא', ב', וג' שלושה) [illegible] התשובה לתלונה זו היא שאירוע עונה היא מלאכת תשבץ קשה ומסו־ בכת, והתזמורת ריכזה מאמצי פסנתרנים לפסטיבאל, ולא תמיד הרכב הרצוי הוא זה שמצוי. יצחקי אינו מציין שהפסנתרנים המבוגים בסדרות הם דניאל ברנבוים, רודולף סרקין וקלאודיו אראו, שאפילו אחד מהם הוא כבוד לכל סדרת קונצר־ טים. שני האחרונים, אגב, הם בסביבות גיל השמונים, ואם חוששת התזמורת מביטולים בעונת היובל, הרי אלה המועמדים העיקריים לביטולים.

הטענה השניה של יצחקי נובעת מהראשונה ובה יש לא מעט מן הצדק. הוא אומר כי מיותר לחדש את המנוי כתביעת אמון לתזמורת עד לפני שפורסמה התכנית המלאה של הסדרות ושל פסטיבאלי היובל והר־ ובינשטיין. אילו ידע, ואילו קיבל מידע, כמובן, יתכן שהיה מוותר השנה על סדרה ומשקיע את כל כספו בארועים המיוחדים. זו אכן אחת הבעיות של התזמורת הפילהר־ מונית ביחסה לציבור: קשה לקבל אצלה מידע מעודכן לגבי המינויים, הקונצרטים בזמן, ומי שרוצה להב־ טיח מקומו מוצא עצמו לפעמים קונה דבר אחר, לפני שנפרש לפניו מלוא האפשרויות. איכותה אפשרות לה לנהוג כך בקהל, אבל כדאי להתחשב בו יותר, כי הוא זה שנותן לתזמורת שבעים אחוז מהכנסותיה, והוא אכן קהל נאמן ביותר.

עוד שתי הערות מתחייבות בעניין הפילהרמונית. האחת היא שהתזמורת איננה מסתגרת בהיכל התרבות לבדה המוצל שרכשו את כרטיסי המנוי (אף זכו בהם בירושה). הקונצרטים לנוער רובינשטיין ולנו־ גינת היובל אמורים להימכר לקהל הרחב ובמחירים סבירים. מנכ"ל התזמורת אבי שושני אמר בהסיבת העיתונאים שלאירועי רובינשטיין "ימכרו מנוי מיוחד. [illegible]

שבסוף העונה תקיים התזמורת מספר קונצרטים ברחבי הארץ בשי־ תוף "אמנות לעם" וכך תביא מו־ סיקה לקהל הרחב.

הקונצרט המסיים את העונה הוא כמובן הקונצרט שבפארק הירקון. השנה היה הכבוד המרכזי הטנור פלסידו דומינגו, שהוזמנו השתת־ פותו בכך שבאירוע יאספו כסף למען נפגעי רעש האדמה במקסיקו, בו נפגעו גם בני משפחתו. במהלך כל הקונצרט (שם נכחו, לפי דיווחים כ־200 אלף איש) סובבו בין הקהל מתרימים. על פי הדיווחים נאספו פחות מחמישים אלף שקלים חדשים, וזוהי תעודת עניות לציבור הישראלי, שאהב את התזמורת שלו בחינם, אך שהדיווחים על מספר הנוכחים בקונצרט (שנתבקש לתת לפחות שני שקלים, וזה לא הרבה), אף השבועות לשלמה להם כמתרים היו מגומגמים משהו.

התיאטרון הישראלי רוצה לכבוש עולם

תיאטרון חיפה יוצא לברודוויי. האם לא היו דברים מעולם?

תיאטרון חיפה ב"נפש יהודי": לאחר שכבש בסערה את גרמניה, הגיע לראשות הליגה בפסטיבאל אדינבורו, הסעיד כבר את שיקאגו וואשינגטון, הוא יוצא לפסגת ההצלחה ברחוב התיאטרון המסחרי בניו־ יורק

הבשורה האחרונה היא שתיאטרון חיפה יציג על הברודווי, וכך יתמודד בליגה העולמית. תיאטרון זה כבש בעבר בסערה את גרמניה, הגיע לראשות הליגה בפסטיבאל אדינ־ בורו, הסעיד כבר את שיקאגו וואשינגטון, ועתה לפיסגת ההצלחה, ברחוב התיאטרון המסחרי בניו יורק.

שני התיאטרונים הישראלים הג־ דולים האחרים אינם מפגרים אחרי זה החיפאי: התיאטרון הקאמרי הו־ פיע בשנים האחרונות מספר פעמים במסגרת "תיאטרון האומות", בי־ צרפת, בולגריה וגם בלונדון, והוא יוצא בספטמבר להצגות בניו יורק, אם כי הוא עושה זאת בכותרות קטנות יותר. כשישוב התיאטרון מניו יורק הוא יתכונן את נסיעתו לפולין, כ"תיאטרון ישראלי ראשון אחרי 2000 שנה על אדמת פולין". תיאטרון "הבימה" חזר לא מזמן מפסטיבאל בקברה, ובעתיד הלא רחוק יציג בפסטיבאל ברלין. מי יודע איזו התכתבות קדחתנית מתנהלת על ידי התיאטרונים הללו עם בימות מארחות נכבדות בחו"ל.

ראשית, צריך להזכיר שהיו דברים מעולם. "הבימה" בימיה הטובים הפעימה את בירות התרבות באירופה ובארצות הברית. באר־ כיונים אפשר למצוא ביקורות טובות עד מתפעלות גם על ביקורי "האוהל" באירופה וגם על ביקוריו של התיאטרון הקאמרי באירופה. והבדל, כך צריך להדגיש, הוא ש"הבימה" ו"האוהל" הציגו בחו"ל משהו שהוא יותר מתיאטרון ישר־ אלי. שתיהן הציגו עולם שנתפס בחלקו כאמנות גדולה ובחלקו כאקזוטיקה מיוחדת במינה של תיאטרון "יהודי". היה זה אולי הקאמרי שהביא לאירופה משהו מאווירתה של ארץ ישראל המת־ חדשת, הישראלית ולא רק היהודית, "שלמה המלך ושלמי הסנדלר" לפני כעשרים שנה.

ההבדל המשמעותי הוא שהי־ תיאטרונים יוצאים עתה לחו"ל בעיקר עם דרמה ישראלית. תיאט־ רון חיפה מייצא בעיקר את מחזותיו של יהושע סובול (למרות שמחזות אלה מצליחים מאוד בחו"ל גם ללא סיוע התיאטרון החיפאי). התיאטרון הקאמרי נוסע לחו"ל עם מחזותיו של חנוך לוין (המצליח פחות מסובול, אף על כך להלן), ובנסיעות הקרובות יראה לגויים את מחזהו של שמואל הספרי "קידוש". "הבי־ מה" נסע אמנם עם "המשפט" כי זה מה שהזמינו, אבל יש להניח שבע־ תיד ייסע גם עם דרמה ישראלית.

הישגים טכנולוגיים כמו תרגום סימולטני מאפשרים עתה לקהל שאינו דובר עברית להתגבר על המכשול הזה. למרות הבעייתיות של תרגום סימולטני לתיאטרון יכול כל צופה לעקוב אחרי המתרחש על הבימה בדרמה הישראלית ולא רק להתרשם מהחזיון הנגלה לעיניו. זו אחת הסיבות להצלחתו של סובול בחו"ל, כיוון שנוסף לצד התיאטרוני שביצירתו, ניתן למצוא לכדי ארגומנט תוכני. אין ספק, שהצלחת מחזות סובול בגרמניה היא לא רק בשל האיכות התיאטרונית, אלא בעיקר בשל התוכן והנושאים בהם הוא נוגע. זו ככל הנראה גם הסיבה שלוין מצליח פחות: המסרים שלו אוניוורסאליים מדי, וישראלים־יהו־ דיים מאוד בבימות הקטנות, שהד־ גום לא יצלחו להעבירן, שכן אלה הם דברים הקשורים בקונוטאציות הבד־ פים.

מכל מקום, ברור הוא שהתיאטרון הישראלי משחק בחו"ל, בליגה העולמית, כשווה בין שווים. גם כשה־ העניין הוא בתוכן מחזות סובול, מרגישות כל הביקורות את איכות הבימוי, ובעיקר המשחק. שבחים אלה היו נחלתם של שחקני הקאמרי והבימה בעת ביקוריהם האחרונים בחו"ל וזוהי אולי תשובה טובה לקהל הישראלי המעדיף לעקם את אפו על התיאטרון הישראלי ומעדיף להתבשם בהצגות בבירות התרבות בעולם.

אין זה אומר שלתיאטרון היש־ ראלי אין מגבלות. מזה כחמש עשרה שנה אני משתדל למנות אותן אחת לאחת, הרבה מאוד עוד אפשר הצריך לעשות בשיפור רמתו, ויש מקרים כמו אני חולק על שבחי הביקורות מחו"ל, ואינני סבור שרק ביקורת זו היא הקובעת את האיכות. אבל בדבר אחד אין ספק: אנגלים משחקים שקספיר טוב מאתנו. לעומת זאת אנחנו משחקים סובול ולוין הרבה יותר טוב ממה שהם אי פעם יהיו מסוגלים. כהשיפה התמד־ רות מול תיאטרונים אחרים עומדת ישראל בכבוד אם לא למעלה מזה. הראיה, מבשילים להזמין את התיאטרונים הישראליים והם ממשי־ כים לנסוע ולהביא ביקורות חמו־ ממות את הלב. אגב, כשבימאי בעל שם עולמי מביים בישראל, אין זה חזיון נפרץ שעיתונאי תיאטרון ידועים מהעולם יבואו לישראל כדי לעקוב אחרי עבודתו. כך קרה כשר מביים כאן יורי ליוביסוב, וכך יקרה, מן הסתם, כשיבוא הבימאי הרומני פינטיליי לביים בחיפה בעונה הבאה. גם בתיאטרון, מסתבר, אנחנו על המפה.

דרום אפריקה

הטיול שיוצא ב־2.9.86 כבר מלא.

נותרו עוד מספר מקומות לטיול היוצא לדרום אפריקה ב־28.10.86.

הנכם מוזמנים לערב היכרות אשר יערך ביום רביעי 13.8.86 בשעה 18.00 במלון סיני בתל־אביב

בתכנית: סרט על דרום אפריקה
כיבוד קל
הרצאה על דרום אפריקה
והיכרות עם מדריך הקבוצה

נא אשרו השתתפותכם בטלפון 03/209777, 03/209768, 02/222777, 04/673011

על מנת להבטיח את מקומכם בערב המרתק.
הערב נערך ברוח S.A.A וסאתור
(לשכת התיירות של דרום אפריקה).

משרד החינוך והתרבות
מחוז ירושלים — לשכת המתמ"ד

הננו מזכירים

לציבור המורים בחנוך הממ"ד
שימי העיון נפתחים

אי"ה ביום א' ה' במנ"א (10.8.86) בשעה 9.00 בבוקר, בישיבת נתיב מאיר, בין וגן ים.

המורים מתבקשים להביא עמם תנ"ך שלם, חומש עם מפרשים לפי נושאי ההשתלמות.

הודעה על החלטה מיוחדת לפירוק החברה מרצון

שם החברה: **ישארקו בע"מ** 51-0398456

ניתנת בזה הודעה כי באסיפה כללית שלא מן המניין של החברה שזומנה כדין ונתקיימה ביום 11.7.86 נתקבלה החלטה מיוחדת לפרק את החברה מרצון ולמנות את מר מיכאל האפט מרחוב פנחס מרוטלק 55, חיפה, כמפרק החברה.

כל נושה שיש לו תביעות נגד החברה הנ"ל יגיש את תביעותיו בצירוף ההוכחות תוך 21 יום מיום פרסום הודעה זו למשרד המפרק הנ"ל.

נושא שלא יגיש את תביעותיו כאמור תוך המועד הנ"ל לא ייענה.

מיכאל האפט, מפרק

פירסום בקשת פירוק חברה
בעניין חברת אירים בע"מ

נמסרת בזה הודעה לבקשה לפירוק החברה הנזכרת לעיל ע"י בית המשפט המחוזי של תל־אביב שהוגשה ב־28.4.68 לבית המשפט הנזכר לעיל ע"י באסר ריאד־נשה, וכי ניתנה הוראה שבקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט היושב לדין ב־8.30 ב־30.10.68 וכל נושה או משתתף של החברה הזאת הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, יכול להופיע לשם כך בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עוה"ד שלו.

ש. עציוני, עו"ד
ב"כ המבקש
מרח' בנה ישראל 4
תל־אביב

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור בקשת הפירוק, חייב למסור או לשלוח עם הדואר, לאיש החתום לעיל, הודעה על רצונו זה. בהודעה יפורשו השם והכתובת של האיש, או אם זוהי פירמה, השם והכתובת של הפירמה, והיא צריכה להיות חתומה ע"י האיש או הפירמה או ע"י עוה"ד שלו או שלה (אם יש להם עו"ד) וצריך למסרה, או אם היא נשלחת בדואר — צריך לשלחה באופן שתספיק להגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה אחת אחר הצהריים של 29.10.86.

ועדות קרואות למפעלים כושלים

מאת ידין טל

חברה חדשה, שהקימו אנשי כלכלה חיפאים, מציעה שירותי ניהול וייעוץ להבראת מפעלים שנקלעו לקשיים

ההצלחה העצומה לה זוכה בארץ — כמו גם בעולם כולו — הביוגרפיה של לי איאקוקה, לא מעידה בהכרח ששיטתו בהבראת מפעלים אומצה בישראל. בכל הקשור בטיפול במפעלים שנקלעו למצוקה, הולכים אצלנו עדיין בנתיב המסורתי של הענקת סיוע ממשלתי מאסיבי, לעיתים מבלי לבדוק כראוי את קיימת ההצדקה למתן סיוע כזה. בכד זאת, ממנים, לעיתים בחיפזון ובמצוקה, כונסי־נכסים לחברות כאלה, ובכך חותמים עליהן את הגולל, מבלי לערוך ניסיון רציני להבריאן. מספר אנשי כלכלה חיפאים, ה חושבים שבידם אולי 'נוסחת הקסם', או בכל מקום, שיטה אחרת, נכונה יותר לדעתם, לטיפול במפעלים שנקלעו לקשיים, חברו באחרונה להקמת חברת 'אמיר־פיתוח תעשיות בע"מ (ביסוד). המציעה, בין השאר, שירותי ייעוץ וניהול זמני למפעלים כושלים בדרך להבראתם. למעשה, מה שמציעה החברה החדשה, הוא מינוי מעין 'ועדות קרואות' מטעמה למפעלים שנקלעו למשבר. מתוך שמומחי החברה, בתחומי ניהול, פיננסים וכדומה, יתמנו לתפקידי ניהול זמניים בחברות כאלה, כבר אז במקום הנהלות הנושאות באחריות למשבר, ואת עליהן הממנות מועצת המנהלים של אותן חברות. לאחר שהחברות שבות אל דרך המלך מוחזרים 'כבלי הני־הול' את 'המפתחות' להנהלה הנושאת שהמעלים מבנים.

השותפים ב'אמיר' הם חברת 'עמית־עיצוב מערכות ייצור ותכנון בע"מ', חברה העוסקת בתחום הייעוץ בניהול תעשייתי. בניהולם של המהנדסים דב רוט ויוסף ברוטן, המנכ"ל לשעבר של 'כבלים וחוטי חשמל' ומי ששימש מנהל פרוייקט טנק המרכבה, תא"ל (מיל.) אוריאל תמיר ואיש אוניברסיטת־חיפה, פרופ' מיכאל פרי (שכיהן גם כפרשן תשדירי הממשלה בטלביזיה על התוכנית הכלכלית החדשה), מומחה בתכנון אסטרטגיות עיסקיות ושיווק.

החברה החדשה תעסיק 30 עובדי חברת 'עמית' — מהנדסי תעשייה וניהול, כלכלנים, רואי חשבון, פסי־כולוגים תעשייתיים וכדומה. "זה ההבדל בינינו לבין חברות ייעוץ וני־הול אחרות, הפועלות כיום במשק — הוא שאנו לא מסתפקים בייעוץ, אלא נכונים לקחת על עצמנו ניהול התפעול של מפעלים כדי ל־הבריאם", אומר פרופ' פרי. כיאה לאיש אקדמיה הוא נותן את מראה המקום האקדמי לגישה שהחברה מציעה. גישה זו נקראת 'ניהול התפנית'. בארה"ב הוכח, להבדיל, שניהול תפנית לא יכול להיעשות על ידי גורם ניהולי, שתחת הנהגתו נכנסה החברה למשבר ואף לא על ידי גורם ניהולי, חדש, קבוע, שבא מתוך החברה, אלא יש צורך בגורם חיצוני המתמנה לתפקיד ארעי, דהיינו למשימת ההבראה בלבד.

לדעת פרופ' פרי ושותפיו לבע־לות על החברה החדשה, אין בשיטה הנהוגה כיום, כדי לתרום להבראת מפעלים, "כי אם להיפך. הממשלה מקבלת הולכות תנות להצם של אירגונים, חברות, מפעלים, ישובים וכדומה, המבקשים סיוע כספי כדי לצאת ממצוקה. לפיכך, היא אינה יכולה להספיק וללמוד את הבעיות לעומקן, כאשר היא מתמכת על הנתונים וההצעות המוגשים לה על ידי האירגונים עצמם. התוצאה במקרים אלה שהממשלה מורידה סיוע חירום שפותר אולי בעיות לטווח קצר, אך לא לטווח הארוך; ומן הצד השני בלחץ בנקים בעיקר, מתמנים להחברות כונסי נכסים, כאשר בפועל ניתן על־ידי תכנית מתאימה להבריא חברות אלה.

כדי לשפר את המצב הקיים מציעים בעלי החברה החדשה ל־הפעיל שיטה שפותחה בארה"ב, אשר ניתן לקרוא לה בשם 'תכנון איסטרטגי רצוף' (תא"ר), והיא דומה מאד בגישתה ובמבנה שלה ל'ניהול קרב' הקיים בצה"ל. שיטה זו תיושם על־ידי צוות קבוע של מומחים חיצוניים להברה, אשר יפעל בשי־תוף עם ההנהלה הבכירה של האירגון, בשיטת הנהול המשותף, או במקום, והוא יכנס לפעולה בכל מקרה שתידרש בחינה מחדש, אך יסודית, של האסטרטגיה הכוללת של האירגון.

לשיטה המוצעת, לדברי פרופ' פרי, מספר יתרונות. היא מדגישה את הבעיות האמיתיות ואת המחלה האמיתית של האירגון, ולא מצביעה על הסימפטומים. כיום, כיוון שהבע־יות הפיננסיות הן הבעיות הבוערות, ובהן צריך לטפל באופן מיידי, מוזנחות הבעיות המהותיות לטווח ארוך, כגון היכולת להתמודד בשוק עם מתחרים, רמת הטכנולוגיה הקיימת באירגון הצורך והיכולת לשמרה, היחס בין העלויות לבין התפוקה העתידית וכדומה. השיטה שמה את הדגש על העתיד, שהוא החשוב, ולא על העבר. כיום, מסביר פרופ' פרי, מקור המידע העיקרי לניתוח מצבו של האירגון הוא הדוח"ות הפיננסים שלו. דוח"ות אלו נותנים תמונת מצב של העבר בלבד, עבר שכבר אי אפשר לשנותו. בתהליך שיקום החברה יש לבדוק את העתיד, דבר החורג מנתוני הדוח"ות הללו. "יתר־על־כן", מוסיף פרופ' פרי, "הנתונים בדוח"ות הפיננ־סים מוגבלים, ואינם מתייחסים כלל לעמדה השיווקית של האירגון בתוך השוק, שביעות הרצון של הלקוחות, יוזמי הכתות של המתחרים וכדומה, הם גם אינם מתייחסים לכושר הני־הול ולרמת התיפעול של העובדים, ההזדהות עם האירגון, המוטיבציה וכדומה. במסגרת תהליך השיקום וההבראה מציעה חברת 'אמיר' למפעלים שנקלעו לקשיים, גם סיוע באיתור מקורות כספיים בארץ ובחו"ל לתקופת מעבר או להשקעה קבועה במפעל.

אולם חברת 'אמיר' אינה מתכוונת לשמש רק לסומך נופלים, אלא להציע שירותיה לכלל התעשייה על ידי ייזום פרוייקטים תעשייתיים ועיסקיים, שיכלול איתור והמצאת פרוייקטים תעשייתיים ועיסקיים שונים בארץ ובחו"ל, בדיקת הית־כנות הפרוייקט, תכנונו, הפיס־האירגוני וליווי ההדרכה הראשונית, עד שהפרוייקט כולו 'יעמוד על הרגליים'. שירות נוסף שינתן — איתור משקיעים פוטנציאליים לפר־וייקטים. בעלי החברה החדשה מדגישים כי להערכתם ניתן היה למנוע פירוקן של חברות רבות שבכלל לחץ נושים, בעיקר הבנקים הגדולים, הועברו לידי כונסי נכסים. להערכתם גם את פירוק חברת 'אתא' ניתן היה למנוע, אם היתה מופעלת בזמן תכנית הבראה מתאימה. "אליעזר פלג שמונה לצורך כך, במקום תכנית הבראה, חיפש משקיע. זו שגיאתו של הלק גיבור מהחבורות", אומר דב רוט. על פי סקר שערכה 'אמיר' פועלים כיום כארבעים כונסי נכסים העוסקים בפירוקן של כמה מאות חברות, בעיקר קטנות ובינוניות. בעלי 'אמיר' פנו לבנקים הגדולים בהצעה לבחון תכניות הבראה למפעלים שביקשו את פירוקן, פנייה דומה נעשתה לאפוטרופוס הכללי.

חברת 'אמיר' עושה בימים אלה את צעדיה הראשונים. היא קיבלה לידיה לשקם מפעל תעשייתי המעסיק 250 עובדים, שנקלע לקשיים המאיימים על קיומו. השיקום נעשה על פי גישת ניהול התפנית. החברה גם מעורבת בייעוץ להנהלת מספנות ישראל, במאמציה לשקם את המפעל. בתחום ייזום פרוייקטים מנהלת החברה מו"מ עם חברה בארה"ב לקבלת זיכיון לייצור בארץ של רכיב מהפכני שיחליף את 'שפופרות' הטלביזיה והבין יתאפשר ייצור מקלטי טלביזיה 'דקי ביותר' בעובי של קרטון. פרוייקט נוסף הוא פיתוח בר מחומרים סינטטיים חדשים ופיתוח חומרי־קונסטרוקציה לבנייה עשויים מחומרים פלסטיים זולים וקלים.

תולדות הכלכלה הישראלית משופעים בדוגמאות של בעלי רצון טוב, שחרף כוונותיהם הטובות הכלכלה הישראלית הגיעה אל עברי פי פחת. ימים יגידו אם יוזמתם של אנשי העסקים החיפאים מצטרפת ליוזמות שנכשלו בעבר, או שמא תירשם כציון דרך חשוב בהעלאת תרומה של ממש לצמיחה ולהבראה הכלכלית שכל כך רבים מדברים עליה וכה מעט עושים למענה.

ד"ר רוברט גייל: קודם כל אופטימי

אורח במדינה

ד"ר גייל בשרות מוסקווה

מאת נורית אמיתי

כדור מונח במבוי של מגרש ספורט המתנועע לפי משב הרוח. חלונות בתים פרוצים וכביסה מתנ־פנפת — זו אחת התמונות החקוקות היטב בזכרונו של ד"ר רוברט גייל (40), שסייע לנפגעי הקרינה בצ'ר־נוביל, ברית המועצות.

ד"ר גייל, רופא יהודי אמריקאי, נדהם לראות את "שרידי" האסון: עיר שלמה שהחיים בה פסקו לפתע. תמונה זיה של חיים שקפאו. שימ־מון ודממה. סימנים של בריחה המונית. התושבים שכנו הרחק ממקום האסון, ורבים אושפזו בבתי חולים.

לפני מספר שבועות, במהלך שהותו בברית המועצות לצורך מעקב והגשת עזרה לנפגעי האסון, סייר ד"ר גייל במטוס מעל לעיר ול־ליבת הכור.

ד"ר גייל, נשוי לישראלית ואב לשלושה, מתגורר בלוס אנג'לס. הוא עובד כרופא מן המניין בבית חולים מקומי. תחום עיסוקו הייחודי, יוצר ביקוש רב לידע ולטיפול פרי כשרונו.

ד"ר גייל הוא גבר נאה המרבה לעסוק בספורט. תחומי התמחותו הרפואיים הם המטולוגיה, אונקולו־גיה, וכן למד לתואר נוסף בתחום המערכות החיסוניות של גוף האדם. במסגרת עבודתו הוא מטפל בחו־לים במחלות קשות, בחלקן אף מדבקות כאיידס. לאחרונה התפרסם כמי שטיפל ועדיין מטפל בנפגעי קרינת הכור הגרעיני בצ'רנוביל.

בימים אלה הוא שוהה בישראל, בחופשה פרטית. למרות היותו בחו־פשה הוא מתרוצץ בין בתי חולים, מכון־ויצמן, המשרד־הבטחון, כדי לעמוד מקרוב אחר בעיות שונות הנחקרות על ידו, או לצורך איסוף מידע מניסיונם של אחרים, וכן בייעוץ לגורמים רפואיים הזקוקים לכך.

פגישה עם גורבצ'וב

האירוע בצ'רנוביל פרסם את ד"ר גייל בקרב אורחים מכל רחבי העולם. העזרה שהעניק לנזוקים ברוסיה הפגישה אותו עם מיכאל גורבצ'וב, אשר לא נירתע להתריע על מדיניות רייגן בנושאים שונים הקשורים לברית המועצות. גייל, אדם צנוע, רואה במקצועו אמצעי להצלת חיי אדם, וזוהי אף מטרתו בחיים.

ישנם רגעים קשים ביותר במק־צוע מסוג זה. הפגישה היומיומית עם המוות, מסביר ד"ר גייל במבט קשה, משפיעה, וקשה להישאר אדיש למראות הללו. הקשר האישי עם החולה ובני משפחתו הסמוך, במקרים שונים, להשתמש בשתל מגופם לצורך השתלה בגוף החולה מגבירה את הקשר בין המשפחה לרופא המטפל.

משתדל להיות אופטימי

ד"ר גייל אדם אופטימי — "אני קודם כל אופטימי כשאני מטפל בחולים. הרגשה זו אני גם מעניק לחולים, וכך אני מגביר בהם את התקווה".

עם השנים הפך למומחה במחלות הקשורות בקרינה, ופגיעות במער־כת החיסונית של הגוף.

הרומן עם ברית המועצות החל ביוזמתו. גייל פנה אל חברו הטוב, המיליונר האמריקאי ארמנד האמר, הידוע בקשריו הטובים עם ברית המועצות. האישור לנסיעתו לא התאחר. הוא הגיע למוסקווה עם מומחים נוספים וביצע שם 19 השת־לות: 13 של מח עצמות ושש השת־לות של כבד עוברי. לביקור שערך מאוחר יותר, כבר צרף את בני משפחתו. אשתו תמר ושלושת יל־דיו, טל (9), שיר (7) ואילן (5, 2) נסעו עימו לבתי החולים. הילדים והאם ביקרו את הילדים נפגעי הקרינה, שרו להם בעברית ואף ני־גנו בכינור. האב ערך את הטיפולים והבדיקות לנפגעי הקרינה.

ד"ר גייל אינו אופטימי לגבי השרדותם של נפגעי הקרינה. לדידו, זו שאלה של זמן משום שלפגיעה מסוג זה יש השפעה לטווח ארוך. אלו אנשים שיאלצו להיות תחת ביקורת רפואית במהלך כל שנות חייהם, וככל הנראה יהיו כאלה שגם ימותו מסיבוכים נוספים במהלכן. עתה הוא גם עוסק בארגון קבוצת מומחים שתחקור, תוך כדי מעקב, את הנפגעים. הם יבדקו ותמור המעקב יתועד. הוא עצמו אינו חושש להידבק או להיפגע מקרינה — "אני מגן על עצמי. נבדק מידי יום במונה גייגר, כדי לוודא שלא נפגעתי מקרינה". לנושא מדע ואנרגיית הגרעין הוא מתייחס כאל דבר מחוייב מעצם ההתקדמות הטכנולוגית והפיסית של הקיום. לאנשי המדע, מסביר גייל, נותר ללמוד ולדעת להתמודד עם תקלות או שימוש כושל באלמנ־טים הקשורים בגרעין. צ'רנוביל וסביבתה נותרו עדות חיה למה שעלול לקרות לסביבה הפיסית של האדם בגלל תקלות כאלו. בקרוב ישוב ד"ר גייל לברית המועצות להמשך הפעילות הקשורה בסיוע לנזוקים שם. הוא ובני משפחתו אינם מרגישים בישראל כאורחים. הם מרבים לטייל, לשחות בבריכה או בים. האב גם נפגש כמובן עם מדענים ואנשי מקצוע.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

חד גדיא של סירובים

למיעוט הערבי בישראל מספר מוסדות ארציים־לאומיים הטו־ענים לזכות הייצוג של כלל הציבור. בראש מוסדות אלה עומד "הוועד הערבי של ראשי הרשויות המקו־מיות הערביות בישראל" המאגד בתוכו, על בסיס וולונטרי, ארבעים ושישה ראשי ערים ומועצות מקו־מיות של ישובים מוסלמים ונוצר־יים. עשרת ראשי המועצות הדרוזים, ובהם ראש מועצת מג'אר, שאנשי חד"ש מונים אותו בין אנשיהם, מחרימים את הוועד הערבי ומקיי־מים ועד נפרד לדרוזים.

ראשי הערים והמועצות המקו־מיות הערביים טוענים כי הם זכאים לדבר בשם כלל האוכלוסייה הער־בית בעניינים כלליים ולאומיים משום שנבחרו על ידי רוב הערבים. אנשי חד"ש מקיימים גוף מקביל הטוען כי הוא מייצג את כלל האוכ־לוסיה הערבית: ועד ההגנה על אדמות הערבים. בוועד הזה פעילים מעשרות ישובים בארץ, אבל רובם ככולם חברי רק"ח או פעילי חד"ש. רק פה ושם ניתן להבחין באיש הב־מנה על מונה יריב (למשל עו"ד מוחמד מיעארי, כיום ח"כ מטעם "המתקדמת" אבל הוא נמנה על מזכירות הוועד זה מאז היה עו"ד של בטאון רק"ח).

לפני שבועים התארגנה קבוצה של פעילים מתונים לאומיים ונפ־גשה בעיירה טייבה. מטרתה לתת לוועד ההגנה על אדמות הערבים אופי כללי על ידי הרחבת שורותיו והגברת פעילותו ("נוכח התגברות הזרמים הקיצוניים ביותר בישראל, כדי להגביר את המודעות הלאומית בין הערבים, וכדי להאבק נגד הריסת בתים").

מפגישת טייבה יצא גילוי דעת ארוך ומייגע המבטא את כוונת היוזמים. גילוי הדעת פורסם ביום ו', לפני שבוע, וביום שבת, 24 שעות אחר פרסומו, הודיעה מזכירות ועד ההגנה, שאין מקום בוועד ל"פלגנים". בכינוי זה התכוונו לאנשי "המתקדמת". אבל בעלי היוזמה אינם מאנשי "המתקדמת". ביניהם מנצור קרדוש מנצרת וצאלח בר־נסי מטייבה, שניהם ממייסדי קבוצת "אל ארד" הפרו־נאצרית משנות החמישים. בסך הכל כוללת הרשימה ששה עשר שמות של עורכי דין, מנהלי בתי ספר ומורים, בעלי מקצוע ומתווים הידועים למתעניין בנעשה בקרב הציבור הערבי במדינה ובמיוחד למתעניין בקרב הזרמים הלאומיים. לפי מיטב ידיעתי אין ביניהם איש הנמנה על "המתקדמת". מדוע מיהרו אנשי רק"ח לדחות את היוזמה — בטאון רק"ח נעלב על שגילוי הדעת של בעלי היוזמה פורסם (במודעה) בשבועון "אל ופך" של המתקדמת.

"האחדות הלאומית קיימת בוועד ההגנה על האדמות, אחדות זאת בלטה לעין עקב התלכדות ההמונים סביבה והצטרפות הציבור הרחב לפעולותיה. הקרום של אלמנטים מסוימים מפעילות זאת אינו משנה את העובדות בשטח", קובעת מזכירות הוועד. יש לנו די מנהיגים, ההמונים בסיללים שלנו אין אנו זקוקים לעסקנים חדשים, אומרים בעסקות אנשי רק"ח־חד"ש שדוברי הוועד על הגנה על האדמות. וזהו.

אבל דחיית אנשי רק"ח את היו־המשלחת לערבים לא היתה הדחייה היחידה. אנשי רק"ח־חד"ש שואפים להכרה ולגיטימציה בין היהודים. הם פנו במכתב לאירגון מפע"ה (מטה על נגד גזענות) בקשר להצטרפות. אנשי מפע"ה שאלו אם יש לרק"ח עשרות אלפים חולל מוד־דרש למימון פעולות הארגון הבע־סה להשתתק את כוחם ולמנוע ממנו להופיע בכינוסים. אנשי חד"ש, לדברי עוזי בורשטין, הביעו נכונות עקרונית לתרום למימון מפע"ה סכום דומה לזה המגיע מקופות רצ המיוצגות בכנסת על ידי סיעה בגודל זהה (ארבעה חברים לכל סיעה). לפני שבוע נתקבלה תשובת מפע"ה לדחות את בקשת חד"ש. אם אנשי חד"ש מעוניינים לשמוע את נימוקי הדחייה, מציע להם יגאל נזהר להתקשר אליו ולקבוע פגישת הבהרה. עוזי בורשטיין אומר כי במי עצ"ה מסרבים לתת תשובה בכתב. "אין להם נימוקים לצורך הגנוני שלהם. הם מוכנים לפעול עם אנשי הליכוד הקיצוניים ועם התחיה אנטי־ערבים, אבל לא עם אנשי חד"ש הפועלים נגד גזענות במאבק משו־תף ליהודים וערבים".

בורשטיין ידע את זהות החוגים הפעילים במסגרת מפע"ה (רצ, מפ"ם, התק"ם, החוגים ממפלגת העבודה, הליכוד, והתחיה), והיה מוכן לשלם תמורת ישיבה בחברתם. רק לאחר שדחו את בקשתו נזכר כי ביניהם קיצונים ואנטי־ערבים. הוא נעלב מדחיית בקשתו. כיצד ירגישו אותם ערבים שהוא וחבריו מסרבים לשבת עמם?

גולדמן והעובדות

מיכה גולדמן הזיל את הקר־ירה הציבורית שלו בעיקר הוד־רות לקידומו ליגאל אלון המנוח. בימי אלון לא בלט העלם הצעיר מכפר תבור בדעות קיצוניות, אבל מייד עם עלית המתנה על מחוז הצפון לשעבר, ישראל קניג, מיהר גולדמן לשאת ברמה את דעות הממונה על המחוז והיו שטענו, כי הוא עושה זאת כדי למצוא חן בעיני האיש המאשר לו תקציבים ה־מעניקים לו את התדמית של ראש המועצה המצליח. בינתיים הלך קניג, אבל מיכה גולדמן ממשיך לשאת ברמה את רעי־ חיו.

דבריו בעניין שטח תשע לא היו אנטי ערביים. הם נגדו את העובדות הבסיסיות ואת ההגיון הבסיסי. אחד ממכרי מיכה גולדמן ניסה להסביר לי, כי גולדמן הוא לוחץ שולה טעות בשיגעון והוא ממשיך לנוע בחלל. השאלה העניינית היחידה בנושא היא מדוע פנים אליו. דווקא מקול ישראל. הרי בג־ליל עשרות ראשי ערים ומוע־צות יהודים ומאות ואלפי אנשים המכירים את העובדות.

אבל, העובדות הן פשוטות: צבאות הוד מלכותו ג'ורג' השישי נזקקו ב־1944 לשטח אימונים, ושלטונות המנדט תוד־מו שטח של 64 אלף דונם של אדמה סלעית במרכז הגליל וקראו להם שטח תשע. מאז ועד השבוע היו רוב אדמות הטרשים הללו בבעלות ציבורית ולא פרטית. אבל החלקות הפרטיות היו ונשארו עד היום בבעלות אזרחים ערבים מתוך שני סכנין, עראבה ודיר חנא. בעלי האדמות עיבדו תמיד את השטחים הללו. ההגבלות היחי־דות היו לגבי העתות התקופה בה נערכו אימונים. הגבלה זאת גרמה חיכוכים ואסונות בנפש. החלטת ועדת השרים הסירה מכשלה זאת, ועל כך צריכים לברך כל השואפים לחיי שלום השלה בארץ.

גילוי המובן מאליו

עשרה אחוזים מכלל האוכלוסייה בנצרת עילית הם ערבים, ואחוז הגי־דול באוכלוסייה זאת הוא כפול מזה של האוכלוסייה היהודית — כך "גילה" לנו ד"ר בר גל מאוניבר־סיטת חיפה. החוקר מחיפה טוען כי עיריית נצרת עילית סרבה לספק לו נתונים וכך אין הוא יודע אם הערבים הפולשים לנצרת עילית רו־כשים לעצמם דירות או שהם שוכרים את הדירות לבנורים.

בעיריית נצרת עילית לא הצליחו כלל למצוא פנייה כאיש זה אליהם. אבל אפילו היו מקבלים מהו פנייה כזו, אין העירייה מסוגלת לקבוע בוד־דאות את מספר הערבים המתגוררים בנצרת עילית ולא את בסיס ההתקשרויות שלהם עם בעלי החזקה בדירות שהם תופסים כיום. רבים המשכירים דירות שאינם רשאים להשכירם על פי תנאי הש־כירות. אחרים אינם יכולים למכור או להשכיר את הדירות שלהם מחשש כי יפסידו את ההלוואה העומדת הניתנת למתגוררים בעיי־רת הפיתוח או הקונים שם דירה.

מנחם אריאב, ראש העירייה בנצרת עילית אומר כי בצפון העיר נמצאת שכונה ערבית הקיימת עוד מלפני הקמת נצרת עילית. בשכונה זו, שכונת הכרמים, מתגוררות מאתיים משפחות ובה שטחים בבעי־לות פרטית המאפשרים הקמת מאתיים יחידות דיור נוספות. בשכונה זאת קיים, מזה ארבע שנים, גן ילדים. כיום מתכננת העירייה לש־כונה זו בית ספר מיוחד, והכתנים התכנון של מפעל הכיוב בה. עקב הקירבה של שכונת הכרמים לש־כונות חדשות ששים תושבים ער־ביים מנצרת לרכוש דירות המוצעות למכירה בשכונות. מדוע? — לדעתו נעשה הדבר משלושה טעמים: מצוקת הדיור בנצרת; רצונם של אזרחים ערבים לזכות בשירותים עירוניים משופרים; רצון לחזור לאדמה שהיתה בבעלות אבותיהם.

דברי אריאב נכונים במידה רבה. משרד השיכון בנה שיכונים בנצרת במשך עשר השנים שקדמו למל־חמת ששת הימים. אחרי קיץ 1967, במשך עשר שנים לא נבנתה בנצרת אפילו דירה אחת על ידי משרד השיכון (באותה תקופה אמרו כי יאשור משכנתא לערבי שיבנה כמו־זאת עצמם). נוצר מחסור־בדירות וה־בים מצאו פתרון למצוקה שלהם בדירות הריקות של נצרת עילית, מעבר לכביש.

בשנים האחרונות חזר משרד השיכון לנצרת, וכיום בונים חמש שכונות קטנות במימון ממלכתי. ניתן להניח כי הנהירה לנצרת עי־לית צומצמה במידה ניכרת. הראנות של בר גל הפכו לגל שהתנפץ על חולות המציאות. תרומת המחקר העיקרית, מעבר לפרסום בעליו — קריאת "זאב זאב", ללא צורך וללא ביסוס.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

קתדרה — גיליון הארבעים

לא פעם עמדנו על הברכה שבעבודת הוצאת יד יצחק בן־צבי בהחדרת אהבת הארץ וידיעתה בקורסים בחובבי הארץ, בהדרכת מורים ובהוצאת ספרים, והכל מתוך רמה מדעית, בעלי משמעות עמוקה.

למרות שהרבו בקהילות ועק־רים, לא נפגם לחץ המפנים בהוצאת הספרים ובהופעת "קתדרה", הרבעון לתולדות ארץ ישראל ויישובה. בי־מים אלה הופיע הגליון ה־40, כבר לאות עשר שנים להופעת הבכורה של הרבעון. בחוברות 214 עמודים, קשה לדעת אם העורכים בישראל בכלל, [illegible] התכוונו להופיע עם גיליון מיוחד לציון עשור ל"קתדרה", או שמא התכוונו לתת חומר מאלף מיוחד לחודש מנחם־אב. כך או כך, לגליון הנוכחי יש יחוד. הוא פותח בכתובות עבריות הקשורות באבן מהר הבית והכותל, פרי עטו של מאיר בן־דב, ומסיים בשטר מכירת בית בכפר ברו, שבעבר המזרחי של ים המלח, מימי בר־כוכבא. השטר הגיע לידיו של פרופ' יגאל ידין ז"ל ומוצאו אינו ידוע.

בן־דב מביא תשע־עשרה כתובות שנמצאו למרגלות הר הבית; שרי־דים מעטים מעבר מכבר, ביניהם כתובות ראויה מימי בית ראשון; כתובות בקלפת מימי בית שני; כתובות תשלום נדרי בריאות; פרי־סות שלום של יהודים שבאו לשרי־די מקדשנו, כשם שהיו באים המשאירים פתקים לבקשות בין סדקי הכותל, וכתובות שונות, ביניהן גם ביוונית מסוף בית שני. רובן כבר פורסמו על ידי חוקרים בבימות שונות, דבר שצויין בכל כתובת שגם צילומה מופיע. כאן ייפסק רק על כתובות שטרם פורסמו.

הכתובת המיוחדת היא שם השם על שבר לוח שיש בגודל 18x12 ס"מ וגובה אותיות שני ס"מ, שנמצא בין קירות היסוד של הארמון האומיי שמדרום להר־הבית. בין אלפי השברים היו לוחות, מכבות, מורגים, עמודים וכו', שנאספו ממקומות שונים כדי להכין מזאיקה לריצפת הארמון. על אחד השברים נראה חלק ממנורת שבעת קנים. בן־דב סבור ששבר זה הוא שריד מבית כנסת בלתי ידוע באיזור. והמעתיק הגדולה היתה שבר עם אותיות "יהוהאלהי" ובשורה שניה אות ל'. אין ספק שכאן כתוב השם המפורש. החוקר תוהה שמא מדובר בניסיון לכתוב עשרת הדיברות כשה־ל' היא כבר של הדיבור השני. בדרך שהחריפה מאחורות האלי נחקקה על ידי אחד הפועלים היהודים שגר בשכונה הביזנטית מדרום מתחת להר הבית, שם התגוררו הפועלים.

גילוי מחודש

כתובת אחרת מאותו ארמון אומיי נמצאה חקוקה על אבן גיר קשה בגודל 3־2 x 1 מטר, שהיה בקיר המיבנה. באותיות שגובהן 12 ס"מ כתוב "כהני". האם מדובר בכוהני כלומר שמורתו כיהן שהיה כיהני לבאה, וראי שלא שמורתו כתב זאת. לא ברור מהיכן הובאה האבן לבניית הארמון במאה השביעית שמינית. אולי ביקשו להזהיר מפני כניסה בדרך מבציע על מסעות נוספים לפני כ־300 שנה, שיוזהו על כתובת זו בקיר הבניין, שעליה כתובה המילה "בית". לצורך קיוו למצוא קשר להר הבית או לבית המקדש להר"ם.

עוד פירסום ראשון

בין אבני מפולת קשת רובינסון למרגלות הכותל המערבי האבני השער שהונשא מעל לקשת, נמצאה אבן גדולה במשקל של כשני טונות ועליה האותיות "לבר גיורא" זו אשר 8 בגודל (גובהן) 2־3 ס"מ. בצורה כפי שהיו נוהגים בימי בית שני. האות ל' שונה מהרגיל וקשה יותר לזהות. החוקר מעלה את ההשערה שעל האבן מופיע ביד לא אמונה "לבר גיורא" כלומר בר גיורא, על אחת מאבני הקטפולטה שנזרקו על ידי הקנאים מקצה הר הבית, כדי לפגוע במחנהו של בר גיורא בעיר העליונה.

שטר המכירה

התעודה א' של שטר מכירה עם תיאור של [illegible] ד"ר אלישע קימרון שחקרו את המיסמך והכתבים אותו לכתב־יד, לא יכלו לגלות מתוך עבודתו של ידין כיצד הגיע [illegible] התעודה. זהו שטר־מקושר של מכירת בית מן השנה השלישית למרד בר־כוכבא, שנת 135/4 לספי־רה. הוא כתוב על גבי פפירוס שגו־דלו 21x8.5 ס"מ. הכתב רהוט ואין אותיות תלויות בין השיטים. החלק העליון נפגם אבל לפי נוסחת שטרות ניתן להשלים. שרד רק החלק העליון של השטר, כלומר הנוסח הפנימי, וכן שבע שורות בתב באר־מית. מן הנוסח הגלוי החיצוני שרדו רק מעט אותיות ומהן עולה שהיה כתוב עברית. החוקרים סוברים כי זה השטר היחיד הידוע היום, שבני נוסחאותיו לא נכתבו באותה הלשון. החוקרים מפרשים את נוסח השטר יחד עם מחקרם, כשהתכוונה היא שיד־דעים את כללי השטרות המוזכרים גם בתלמודים.

אם נכונה ההצעה שיוסיף מוצא השטר מכפר ברו, אזי מדובר בישוב מוכר מגזרת לים המלח וכבר נמצא בעבר שטר מכפר ברו שהיתם כבראה והים. מהמחקר עולה כי תומכי שלטונו של בר־כוכבא היו נרחבים מכפי שנודע עד כה, והם כללו גם שטחים בפרובינקיה ערביה. אלא שבכשלון של המרד נאלצו היהודים המתגוררים בשולי התחום של הנבטיים לסגת ולהצטרף לאחיהם בשטח ששלטו בו המורדים. כך משתמע גם מהמסמכים בבתא המפורסמים. צד מעניין אחר בתעודה זו — עצם היותה כתובה גם בעברית.

חשיפות העבר בשכם — למי?

תוך כדי חפירות יסודות לבית ספר חדש בשכם, חשף קמ"ט (קצין מטה לארכיאולוגיה) ביו"ש, יצחק מגן, קטע מהקארדו של שכם [illegible] עם מערכת מדרגות. הגילוי מעניין ומצטרף לגילויים השונים מאז בשכם בשנים האחרונות, כמו התיאטרון, ההיפודרום, האמפיתיאטרון, מער־כת קבורה הבית עשירים עם ריצפת פסיפס יפה, מדרגות הר־גריזים ועוד. בשאלת השאלה עבור מי חוש־פים והורע משקיעים תקציבים לגי־לויים הללו. עד כה נראה שתושבי שכם אינם מעוניינים בעתיקות ובשרידי העבר. העירייה לא עשתה דבר כדי להפוך את המקומות לאתרי תיירות. האיזה גורם יהיה מעוניין להביא תיירים לשכם בשעה שהמצב בעיר רעוע? גם ישראלים נמנעים מלבקר שם. והקמ"ט פועל כביכול מתוך אינטרס ארכיאולוגי, גם כדי לפרסם את מימצאיו, לציבור המתעניין, האם אין להעדיף אתרים אחרים כדי לחפור בהם ולשמרם במקום את אלה בשכם, כאשר העיר אינה מעוניינת, באופן מעשי באוצריה.

כאשר למימצא עצמו — רוחבו של הרחוב 11 מטר. עמוד אחד של קיזון נמצא באתרו. שאר העמודים נפלים. הרחוב מופיע במפת מידבא מהמאה השישית. בעת החפירה נת־גלו 56 מדרגות בנויות היטב, היור־דות אל מנהרת המים הנעבבת שסברה מתחת לרחוב והובילה בנוראה מים ממעיין שבמזרח העיר, בתקופה שנקראה נאפוליס.

שכם: נחשף הקארדו

כיסופי ארץ ישראל

ארץ ישראל היתה פורחת וגם אחרי חורבן בית שני, כל עוד ישבו בה יהודים. עם הכיבוש הערבי במאה השביעית, הפכה הארץ להיות שממה. גם בואם של הצלבנים רק הגדיל את ההרס שנגרם מהמאבק בין נוצרים ובין מוסלמים על הארץ. רוב יהודי הארץ נהרגו בכיבוש מסעי הצלב, כשם שקהילות אירופה סבלו מהמעים שבדרך כבי־כול לגאול את הקבר הקדוש בירו־שלים, רבות מהקהילות, נפגעו דווקא בין המצרים ובתחילת חודש אב. חודש הפורענות לישראל, כפי שכבר נאמר עם שובם של המרגלים מסיורם בארץ, ובהיותם בוכים בלילה ההוא עוד תהיה בכייה לדורות, דווקא בחדש אב ביום ט' באב. מכאן שתיקנו קדמונינו לכנות חודש זה — מנחם־אב.

למרות עינויהם של הצלבנים הארץ השוממה [illegible] לארץ היהודים שנוצלו מתרעשיות הצלבנים באירופה, זאת כדי לפקוד קברי אבות, קברי חכמים. חלקם גם נשאר לפעול בארץ, כפי שהעליתו אנשי רבי יחיאל מפאריז ליסוד בעכו ישיבה חדשה. עתה בא פרופ' יהושע פראוור, המומחה הבינלאומי לתקו־פה הצלבנית, ומביא תיאורי מסע עבריים בארץ ישראל בתקופה הצ־לבנית. זה פרק מתוך ספר חדש העומד להופיע, על הישוב היהודי בארץ בימי הצלבנים. חלק מהחומר כבר פורסם בפירסומי איגרות נוס־עים, על ידי חוקרים קודמים. פראוור מאיר את התיאורים באור חדש ושונה, הוא גם מביא את הסי־פור הידוע על "יהודי" ירושלים שהתבקשו להצביע על מקום מקבר־שני בתוך הבית, הם עשו הכל כדי שהערבים לא יבנו דווקא באותו המקום את בניינם המקודש. במאמר של החוקר מובא הדבר בגירסה שונה מעט מפי הנוסע של רבי פתחיה מרגנסבורג (1175־1187).

מונטי ושאלת פלשתינה

החלק השלישי והאחרון בביוגרפיה של גיבור אל־עלמיין הפילדמרשל מונטגומרי שופך אור על עוינותו ליהודים לפני קום המדינה והשינוי ביחסו בשנים שלאחר מכן

מאת שאול צדקא

לונדון

"הכנופיות היהודיות התוקפות את העיר יפו חייבים להיות מתוק־פים על־ידינו בכל הכוח העומד לרשותנו. השתמשו אפילו במטוסים, הפציצו את היהודים [illegible] בהם. הטילו למערכה גם חיי־לים בריטיים, אף אם יפלו בהם קור־בנות. ככל שתהרגו יותר מאנשי האצ"ל והכנופית שטרן, כך ייטב. אני תומך בכם מכסף בכל צעד שתנקטו. הדבר החשוב ביותר הוא שאסור להניח ליהודים לכבוש את יפו, ואם הם יצליחו בכל זאת לעשות כן, עליכם ללכוד אותה מידיהם בכוח ולמסור אותה לערבים".

אנטישמיות [illegible] את הדברים האלה הבריק מלונדון גיבור אל־עלמיין הפילדמרשל ברנרד מונטגומרי שעמד אז בראש המטכ"ל האימפר־יאלי [illegible] לארץ־ישראל. האם אבן המבין האיש כלפי היישוב עוינות שהעבירה אותו על דעתו? הנה קטע נוסף "כאשר ביקר בפלשתינה ב־15 במאי, ישלוט המלך עבדאללה על גבלת, חברון ועזה יהיו חלק מעבר הירדן. זה הדבר הטוב ביותר שיכול להתרחש והוא יקדם בברכה על ידי הפלשתינאים הערבים. המיעוטים ה־יהודיים במדינות הערביות ייהרגו עד צוואר. הצבאות הערביים לא יש־לשו אמנם למדינה היהודית, אבל מיעוטים ערביים, מתגוררים בנוגב־דים מיהודים שישלמו מבפנים. [illegible] במערכה של מעשי הבלה [illegible], זו תימשך עד שהיהודים יוותרו על המאבק. קווי התקשורת שלהם ישבשו וקשה עליהם להמ־שיך בלוחמתם. במלים אחרות, הערבים יכבשו. היהודים עשו משגה גדול הם ישלמו עליו ככל הנראה בראשם".

והבכן, האם בכל זאת אנטישמי? לא, אומר הביוגרף נייג'ל המילטון. הוא היה מתוסכל. מתוסכל משום שנכבה תהלוהו בחלק זה של העולם, משום שראה לנגד עיניו כיצד האימפריה הולכת ושומטת את מאחזיה האחרון במזרח, משום שחש עלבון צורב לנוכח סתגלנית של הצבא.

את המכתב שממנו לקוח הקטע השני כתב ב־17 בדצמבר, וסיבה נוספת הביאה אותו לכתוב את אשר כתב. הוא הסתמך על הודעותיהם של בריטים שלא תלו תקוות גדו־לות בכוחה הישרדות היהודי. גורדון מקמליין, מפקד הכוחות המגינים, שלח לו ללונדון דו"ח שבו כתב כי "היהודים לא אוהבים ללחום בכל אורכה של כל מערכה, ואין להם קיבה ללחימה ממושכת". לטענתו, גם הגורם הכלכלי יהיה להם לרועץ. יורש את התמשכותם ויביא ליש־ מעול באל.

"אנחנו מתוסלים"

לומר על הפילדמרשל כי היה אישיות שנויה במחלוקת יהיה משום לשון המעטה. מונטי היה מפקד מוכשר, איש צבא ברמ"ה איברית, אך אדם קשה כשאול, עקשן וחסר תקנה, ובעל עקרונות מוזרים. הוא סירב להשתתף בהלוויתה של אמו. הוא נקשר בקשר של המלחמה לילד בן 12. הוא הסתכסך כמעט עם כל חברי הממשלה המכל"ל, שבראשו עמד תקופה ארוכה. תקף את איינ־האור ביזמנים האמריקנים ואיבד את ידידותו, לוחץ על צמרת הצבא לפלוש למצרים וללכוד את תעלת סואץ, השמיץ את שם בני מבוגאתו משום שהם בני באושתו התגרש ממנה, הרגיז את האמריקאים כאשר ביקר במוסקווה הסובייטית. ועד יומו האחרון, ב־24 במרס 1976, חש רגשי אשמה כלפי "כל אלה שהרגתי באל־עלמיין".

אישיותו סיפקה להמילטון חומר רב לשני חלקיה הראשונים של הביוגרפיה. האחד ראה אור ב־1981, השני ב־1983; עתה בהוצאת "האמיש האמילטון" יצא החלק השלישי והאחרון, המתאר ב־996 עמודים את פעליו של מונטי מאז סופה של המלחמה ועד שנאסף אל עמו. יחסו לשאלה הארץ־ישראלית אינו יוצא מקופח.

הפילדמרשל אמנם תמך בעקרון ההגדרה העצמית למושבות האימפר־יה, אך בעת הכעונה אחת לא העלה על דעתו שהגשמתו של עיקרון זה תהא כרוכה באיבוד מאחזיה של בר־יטניה ברחבי העולם. בעיקר היה נחרץ בדעתו שאסור לאבד את הבסי־סים האסטרטגיים של אזורנו. המזרח התיכון הוא שני בחשיבותו לבריט־ניה עצמה, נהג לומר. לאחר מלחמת העולם, כאשר לונדון עמדה להעניק עצמאות למדינות רבות, היה מונטי הגורם שדוחף את מקבלי ההחלטות בממשלה שלא לאבד את מקורות הנפט במזרח. בסיס לחיילי צבא הוד מלכותו היה לדידו צורך חיוני ביותר.

לשאלה "היכן", היתה לפילדמר־של תשובה תקיפה — פלשתינה. כה קרוב היה לבעשה כה, עד כי טרח לעקוב אחר ההתרחשויות המקומיות ואף ביקר בה פעמים, בעיצומו של מאבק המחתרות בשלטונות המנדט. הוא מתח ביקורת חריפה על הנציב העליון אלן קנינגהאם וביטלו בעפרא דארעא.

מונטי ביקש מפקדי הצבא להכין את חייליהם לקראת מלחמת חורמה ביישוב. הוא היה הראשון בלונדון שהמליץ לאסור את מנהיגי הסוכנות אשר נחשדו בשיתוף פעולה עם הפורשים. הוא היה זה שהורה לגנרל אוולין ברקר, מפקד המשטרה, לנתק את המגע החברתי עם היהודים. כאשר יצא ברקר בני־לוידעות כזה אנשי פיצוץ מלון "המלך דוד" (לפני 40 שנה כמעט ביום), יצא עליו זעמה של הקהילה כולה, נגרמה מבוכה רבה למנסים והמסכן הנצרך לשוב הביתה. מונטי לא שם לבו להלך הרוח אשר שרר בקרב הממשל האמריקאי והעלם במפגיע מכוחה הגובר והולך של הקהילה היהודית בארה"ב. גישתו היתה צבאית גרידא, קולוניאליס־טית במהותה וחסרת התחשבות בהתפתחויות האחרות. כך היה מאלה שצידדו בשיגור המעפילים הלא־חוקיים למחנות המעבר בקפ־ריסין.

בינואר 1947 הגיע לביקור בפ־לשתינה. טרם צאתו אמר למלך ג'ורג' השישי: "המצב בפלשתינה הולך ומידרדר". הוא נחרד כאשר הסכימה בריטניה כי האו"ם יכריע על עתיד המקום.

אחד מידידיו הבודדים של מונט־גומרי היה שר החוץ ארנסט בווין, ואף כי השניים ראו עין בעין את עתידה של פלשתינה הם גם הסתכסכו בעטיה. בשלהי 1948, כאשר התחדשו פעולות האיבה בארץ, נהרגו ערבים רבים כאחת מפעולות הגומלין של המחתרת בחיפה. בווין האשים את הצבא באי מניעתו של הטבח. מונטי ראה בכך עלבון קשה ועמד לסתוק את הממשלה למשבר בדרשו התנצלות מוחלטת מבווין. רק לאחר שיש־ההבנה הרגיע, הנהצה הרמטכ"ל ומנע את הסערה.

אחרי שאפסו הסיכויים להחזיק בארץ־ישראל, קיווה מונטי כי העזרה לערבים תגן על האינטרס הבריטי למרות הכל. כך יש להבין את החזות הקשה שצפה לישראל הצעירה. זהו הרקע לשיגור המבריק למפקד הצבא במזרח התיכון כאשר היה האצ"ל לתקוף את יפו. "המיבצע ב'קינג דייוויד' עמד לנגד עיניו כאשר כתב זאת", מעריך הביוגרף.

כמו אנשי צבא בריטיים אחרים, קיבל מונטי את קימתה של מדינת ישראל כעובדה בלתי מעורערת. ויתרה מזו, הוא אף שינה את יחסו ליהודים תכלית השינוי. את ישראל הוא העריך לא רק כמעוז המערבי חשוב, אלא אף כמחסום בפני הסכנה הסובייטית. הוא הזהיר מפני הנטייה להתעלם מהכרותיה של נאצר לחסל את ישראל, ולמעשה מאז עלה זה לשלטון במצרים ביקש מונטי עילה כדי להפילו. מחוייבותו לתעלת סואץ ותיעובו את נאצר, כפי שגם היה ראש הממשלה של ימי המבצע אנתוני אידן, הבעירו בקרבו את אש המלחמה שהתגרצה עם הלאומה.

למרות זאת, כאשר ביקר באל־עלמיין בשנת מלחמת ששת הימים, כדי לציין 25 שנה להכבשתו של הגנרל רומל, נפגש עם השליט המצרי והשניים אף מצאו חן זה בעיניו של זה. מונטי בן ה־70 הציע לו את קשריו עם הישראלים ואת שירותי התיווך שלו כדי להביא להסדר עליני. הישראלים אמרו לו כי "השעה אינה כשרה" להידבר עם נאצר בשכם.

"הישראלים אמרו לי כי הם עוקבים אחר ההתפתחויות וכי יד־דישוני דבר אם ישכנעו בכדאיות המהלך. אני סבור שהם צודקים", הוא כתב להמילטון שהכירו מקרוב. בדורש מאי הוא החזיר את נאצר לבל יתעסק עם שכניו.

לאחר מותו סירבה הממשלה להעניק לו גימור בעבור שירותיו לברית נאט"ו ואפילו אנדרטה לזכרו לא הוקמה. חייליו הם שעשו זאת למענו, בלונדון ובבריסל, מעשה שהעיד עד כמה היה שנוי במח־לוקת — בחייו כבמותו.

כומתות התפוז בשארם־א־שייח

מאת כריסטופר רן

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

עבור רב־סמל ויליאם ויוויס וכיתות הצנחנים האמריקאים הצע־ירים שלו, במשך 22 ימים רצופים הבית הוא רצועת חול הם בתוך שדה מוקשים, נטול מפה, הנשקף מעל מיצרי טיראן. הגדוד בן 808 החיי־לים מהדיביזיה המוטסת ה־82 נשלח כעת לשירות בן שישה חודשים במ־קום, על פי פרוטוקול הסודי הביט־חון של חצי האי סיני, שאת רובו החזירה ישראל למצרים ב־1982. בעוד ההתרגשות שגרם הסכם הש־לום בין מצרים וישראל נמוגה זה מכבר, המלאכה המשעממת לשמש כשוטרי השלום, נופלת בחלקם של חיילים אלה, החובשים כומתות בצבע תפוז. ב־3 באוגוסט ביקר סגן נשיא ארצות הברית ג'ורג' בוש במטה הכוח והמשקיפים הרב לאו־מיים, כפי שמכונה היחידה, סמוך לאל עריש. הפרוטוקול שחילק את האזור לארבע רצועות אבטחות לא שוות בגודלן, שלוש בסיני ואחת בתוך גבולה של ישראל, הגביל את היקף כוחות הצבא המקומיים הכב־סיח מעבר והשפיר של אניות במיצרי טיראן. כאשר מועצת הביטחון לא חידשה את מנדט כוח החירום בסיני לאחר הסכם השלום, ביקשה ארצות הברית בקיומה להסכם, מעירנות אחרות לשגר כוחות לכוח ולמשקי־פים הרב לאומיים הרוטיים. כוח זה שפתח בפעמים באביב 1982, מונה 2,600 איש מ־11 מדינות. הם מוצבים מחוץ לשני בסיסים בצפון סיני ובדרום. שלושה גדודי חי"ר מקולומביה, פיג'י וארצות הברית מאיישים את נקודות הביקורת ואת עמדות התצפית. החיילים מקולו־מביה ואיי פיג'י צופים במתרחש בצ־פון, ואילו החיילים האמריקאים מאיישים רצועה בת 3,840 קמ"ר בדרום מזרח סיני. 10 גדודי חי"ר אמריקאים התחלפו בשכל תקופת שירות היא בת 6 חודשים באחד האזורים החמים והמבודדים ביותר בעולם.

תפקיד של שוטר

הנוכחות האמריקאית הקשה זכתה לתשומת לב בדצמבר, לאחר שמטוס סילון אירופי שהביא בטיסת שכר חיילים מהדיביזיה המוטסת ה־101, התרסק בניופאונדלנד וכל 256 החיילים ואנשי הצוות נהרגו. כעת מטיס המבצוגבן את החיילים במטוסי תובלה צבאיים מדגם סי־141. הגדוד השני של חטיבת החי"ר המוטסת ה־504 השייכת לדיבי־זיה המוטסת ה־82 הגיע במאי כדי לקבל את המשימה לדווח על כל תנועה באזור. למצרים ולישראל נותר להחליט אם ההסכם מופר. משימה זו היא בבחינת שינוי לצנ־חנים המאומנים כיחידות מוקד ניי־דות, הנדרשים עצמם לפתע מוצבים בעמדות נייחות, כשהפקודה היא להימנע מעימותים. "פתאום מוצי־אים אותך מיחידת קרב עילית ונו־תנים לך תפקיד שוטר באמצע המדבר", אמר רב סרן תומאס ניבוני בשארם־א־שייח.

אף כי האמריקאים חוששים מהרוח, האויב היומיומי הוא השיע־מום. הנגרם מהשהייה בגוף צוות שאינו מסביר פנים. מכות חמה ונשיכות עקרבים אינם הופכים אנשים לגיבורים. "אם אתה שואל את החיילים מה הוא שיעמום, אתה זוכה לשבוע על תיסכולים שהם צורות שונות של לחץ", אמר סרן ג'יימס פיטמן, קצין בריאות הנפש של הכוח, "אבל הם יאמרו לך 'אני משועמם'". הגדוד הנכבר להתגבר בשיעמום הזה במשך חודשים לפני שיצא את פורט בראג בצפון קרו־ליינה. בפלוגות נותרו רק החיילים הקשוחים ביותר. הוקמה מערכת תמיכה וסיוע לבנות הזוג שנותרו מאחור. החיילים התבקשו לציין חמישה יעדים שהם היו רוצים לממש במהלך שהותם בסיני. היע־דים שצוינו כללו החל בקורסים בשעות הפנאי וכלה בהרזיה במשק־לות. מחנה הבסיס בשארם־א־שייח הבוהה מיזוג אוויר, כולל אולם התעמלות הפתוח 24 שעות ביממה וספריה גדולה. חיילים שאינם בתפקיד נשלחים לסיורים בקהיר ובירו־שלים, ומקבלים שיעורי צלילה בין האלמוגים המרהיבים ליד שארם־א־שייח. לטענתו של סרן פיטמן, לגדוד יש בין חמישים לששים אחוז פחות בעיות של סמים ואלכוהול, או בעיות אחרות, הקשורות לבריאות הנפשית, מבכל יחידה אחרת שהוצבה כאן קודם.

ישיבה תחת שמש קופחת

לדיווח של החיילים המתחלפים כדי 22 יום בין הבסיס ועמדות התצ־פית, הישיבה תחת השמש הקופחת, תוך כדי התבוננות בהשקפת משך שעות באופק ריק בדרך כלל, עדיין משעממת. "חשבתי שזה יהיה כיף לבוא ולראות את מצרים וישראל, אך שישה חודשים מחוץ לארצות הברית זה קצת יותר מדי", אמר דניאל סטיוורסון, בן 19, מאוהיו, "אין טלוויזיה או רדיו אמריקאים". ויויס אמר כי החיים בתוך שדה מוקשים, בהפרדה מלייגות העבר בין מצרים וישראל, מגן על הביתה שלך מפני התקפה, כמו זו שנפגעה בחיילי המארינס בביירות באוקטובר 1983. "אם הם רוצים להרוג את עצמם כדי להרוג אותנו", אמר, "הם בכל זאת לא ירצו להתפוצץ בדרך אלינו, בשדה המוקשים".

صكنا من الاحل

"אפל" מעמיקה מעורבותה והשקעותיה בשוק הישראלי

ז'יל מושונה, מנהל העסקים של "אפל" באירופה, מסר בביקורו השבוע ב"ידע מחשבים ותוכנה", נציגת "אפל" בישראל, כי "אפל" תעמיק את מעורבותה בשוק הישראלי. באוקטובר השנה ישווק בארץ מחשב "מקינטוש" בעברית, עם מדריך-למשתמש בעברית ומערכת-הפעלה המאפשרת לכתוב מימין לשמאל (בעברית וערבית). מדפסת הלייזר של "אפל" תצוייד באותיות עבריות. תוכנות נפוצות ל"מק" יותאמו לעברית, הראשונה היא "אקסל", ממנה נמכרים מדי חודש יותר מ-5,000 עותקים ברחבי העולם.

"אפל" תשקיע סכומים ניכרים בפיתוח תוכנה מקומית. בחודשים האחרונים כבר השקיעו רבבות דולרים בפיתוח מערכת הנהלת-חשבונות ל"מק", בבית-התוכנה "אר-פק" בירושלים.

לדברי מושונה, תרחיב "אפל" את מסעי הפרסום, יחסי-הציבור וקידום המכירות בישראל. מדברי מושונה עולה, שהנהלת "אפל" מעודדת מאוד מהשיפור שחל בעסקיה באירופה: יותר מ-45 אלף מחשבי "מק" נמכרים מדי חודש בעולם. מכירות "אפל" באירופה מהוות 18% מכלל המכירות של החברה, אשר שילשה את הכנסותיה ב-9 החודשים הראשונים של שנת-הכספים הנוכחית. רווחיה הסתכמו ב-121 מיליון דולר (לעומת 39 מיליון בתקופה המקבילה אשתקד). הרווחים נובעים ממכירות "מק", מהתייעלות אירגונית ומניהול פיננסי קפדני. בסוף יוני היו ל"אפל" 599 מיליון דולר במזומן, בעוד שווי המלאי שלה היה 109 מיליון דולר בלבד, יחס המעיד על סבב-מוצרים מהיר וניהול כספי יעיל.

השקעותיה של "אפל" במחקר ופיתוח יסתכמו השנה ביותר מ-100 מיליון דולר. פירות המחקר מן השנים הקודמות יתבטאו במספר מוצרים חדשים שיוכרזו בחודשים הקרובים, בהם מחשבים מתוחכמים ויקרים יותר, וציוד היקפי מתאים.

לדברי ז'יל מושונה, אין כיום סכנת חיקויים ל"אפל", משום שה"מק" שלה ייחודי ובעל תואמה בתמורה בשוק העולמי. חלקה של "אפל" בשוק המחשבים האישיים גדל בתמורה בזכות המחשב הזה, שעד כה לא קמו לו חיקויים והעתקים.

קר-ייצור ללא אדם במכון התערוכבת אמבר

במכון התערובת "אמבר" מנוהל ייצור מזון לבעלי-חיים ללא מגע יד אדם, בעזרת מערכת-בקרה השולטת על כל תהליך הייצור. מערכת זו מורכבת ממחשב פי-די-פי 11/84 של "דיגיטל" ו-12 בקרים מתוכנתים. באחרונה הורחבה המערכת והיא תכפיל את תפוקת המכון. מערכת-הייצור הממוחשבת נתמכת על-ידי המחשב הקודם, אף הוא מתוצרת "דיגיטל" (פי-די-פי 11/44), ללא גיבוי ידני.

את התוכנה להפעלת קר-הייצור הממוחשב כתבו אנשי "אמבר". הם סומכים כל-כך על המחשבים העומדים לרשותם, שלא הכינו מערכת גיבוי ידנית למערכת הממוחשבת.

"אמבר" מייצר כ-15 אלף טונות תערובת בחודש לכל ענפי החי במשק. לקוחותיו כוללים לקוחות פרטיים, קיבוצי הרי יהודה והר קיבוצים המאוגדים במרכז האזורי "גרנות", שבו שותפים כ-40 קיבוצים. ב"גרנות" מספר מחשבי פי-די-פי ומחשבי ואקס (אף הם של "דיגיטל"). כל המחשבים במרכז "גרנות" מקושרים ביניהם ברשת התקשורת "דקנט" של "דיגיטל".

עמודת-המיקוד של קר-הייצור הממוחשב במכון התערובות "אמבר". (תצלום: ישראל סאן).

סורינאם רכשה 300 מחשבי "מח" מישראל

חברה יפאנית תשווק את המחשב הישראלי ביפאן

משרד-התקשורת של סורינאם (באמריקה הדרומית) הזמין 300 מחשבי "מח" — המחשב המיוצר בישראל והמתאים לתוכנות של יבמ פי-סי — על-מנת לשלבם במערכת טלקס מרכזית. 25 המחשבים הראשונים כבר הותקנו, וחיים גבסו, הבעלים והמנכ"ל של חברת "מח מערכות", עשה באחרונה ימים מספר בסורינאם, שם הדריך את העובדים המקומיים בהפעלת המערכת.

עיתון-הערב היפאני "אסאהי איווינג ניוז" הודיע באחרונה, כי חברת "סאנרייז" מטוקיו תתחיל בקרוב לשווק ביפאן את המחשב הישראלי "מח", "השקול כנגד המחשב האישי של יבמ ועולה שליש ממחירו".

לדברי העיתון היפאני, מעריכה הנהלת "סאנרייז" כי תוכל למכור 50 מחשבי "מח" מדי חודש, בתצורתו הבסיסית יעלה מחשב זה בטוקיו 350 דולר בלבד.

בהנהלת "מח מערכות" נמסר, כי בקרוב ייחנך בעשולה מפעל לייצור "מח", שפס-הייצור האוטומאטי שלו ייצר 2,000 יחידות בחודש — הרוב לייצוא. חברה שוויצית כבר התחייבה לרכוש את כל תפוקת המפעל החדש.

מחשב אישי כותב שירה בעזרת תלמיד תיכון

עבודת-גמר בתחום המחשבים, העוסקת ב"שירת מחשב", נכתבה על-ידי אלון עמית (17) תלמיד כיתה י"ב בביה"ס להנדסאים שליד אוניברסיטת ת"א. העבודה נעשתה על מחשב אישי של יבמ, שהועמד לרשותו ע"י יבמ ישראל. אלון זכה בציון לשבח מטעם ביה"ס וגם בתחרות על שם בלימן שעורכת המחלקה למתימטיקה ולמדעי-המחשב באוניברסיטת ת"א.

אלון החל לעבוד עם מחשב בגיל 13. בין היתר, עבד שנה בתכנון לומדה בחברת "דגם מערכות". את העבודה על "שירת מחשב" הכין בקיץ אשתקד בהדרכת אביו, ד"ר אילן עמית. אלון יצר מחולל פסוקים וביטויים בעלי מיבנה תחבירי נכון. בחירת המלים והצירופים היא אקראית, במסגרת האילוצים המוכתבים על-ידי המיבנה התחבירי.

לדברי אלון, לצרכי כתיבת שירה אין המחולל מתיימר לכסות את כל המיבנים האפשריים בלשון, או אף את רובם, אלא רק את אלה שהם לפי טעמו של המשתמש, שכן המחשב פועל באופן מוכתב מראש. לעיתים הוא מחבר שירים חסרי משמעות או מובן, ולפעמים יש לשירתו עניין וטעם. מובן מאליו, שהמחשב אינו מבחין בין שירים. תפקידו של המשתמש לברור את השירים הראויים לו.

אלון כתב את התוכניות בשפת פסקאל. הן כלליות ומאפשרות לכל משתמש להכתיב בעצמו את אוצר המילים והמיבנים הדיקדוקיים הרצויים לו, לפי טעמו.

בסוף כל שיר מופיע מספר תלת-ספרתי, המפנה את הקורא לקבלת מידע על השיר — כיצד נבנה, באיזה תוכנית ועוד.

השתלמויות

* ב-3.9.86 תיערך ב"קרס", מכללה למחשבים ומערכות-מידע, השתלמות בנושא "חוזים למערכות ממוחשבות". המרצה, יונתן קורפל, מנכ"ל "קרס", יעדכן משתתפים בידע המעשי והתיאורטי שנצבר בישראל ובחו"ל בתחום החוזים הקשורים למערכות ממוכנות: ציוד, תוכנה, שירותים, תומרים, אחזקה וכיו"ב.

מחשב צרפתי כותב בלשונות מזרחיות

ליון (ע"צ). עבודת-מחקר של מלומדים צרפתיים, בראשותו של מנהל הקתדרה לעברית באוניברסיטת ליון ובהשתתפות מלומד ישראלי, הביאה לפיתוחו של מחשב המסוגל להדפיס טקסטים בלשונות מזרחיות, כולל עברית, סינית, ערבית, ארמית, יוונית ורוסית, וכן לשונות עתיקות, כמו אשורית.

המתקן החדש נקרא "קאליגראף" והוא עשוי לחולל מהפכה בעריכה ובהדפסה של טקסטים אוריינטאליים — מודרניים ועתיקים כאחד.

פיתוחו של "הקאליגראף" הוא תוצאה ישירה ממחקר שנעשה באמצעות מחשב בטקסטים עתיקים, ובמיוחד בנוסחים שונים של התנ"ך, על-ידי צוות רב-תחומי, שבו השתתפו מדינאים מארצות שונות, אירופה, ישראל, סיני ומכסיקו.

ה"קאליגראף" מיוצר מאז יולי השנה בניס, בדרום צרפת. הוא מצויד בצג גראפי מעולה, המאפשר להתוות מאות צורות של אותיות, סימנים וסמלים, שאוחסנו מראש בזכרונו של המחשב. באמצעות ה"קאליגראף" אפשר לכתוב טקסטים משמאל לימין, מימין לשמאל או מלמעלה למטה, בהתאם לדרישות השפה שבה כותבים. לאחר שהטקסט נכתב במחשב, קל להעבירו להדפסה באופסט.

המחקר בתנ"ך, המונח ביסוד ההמצאה החדשה, נמשך יותר מ-30 שנה. הוא נעשה על-ידי ז'ראר וייל, ראש הקתדרה לעברית באוניברסיטת ליון. וייל נטל עליו לנתח את כתבי-היד העבריים השונים של התנ"ך. המחשב נתן תאוצה למחקר ואיפשר את השלמתו באחרונה. וייל ציין, כי המכשיר החדש עשוי להקל מאוד על עבודות העריכה וההדפסה של טקסטים בלשונות זרות. למשל, העיתון היחיד היוצא לאור בפאריס בלשון הסינית, נערך כיום בכתב-יד ומועבר לצילום באמצעות לוחות. לארמנים קשה למצוא בית-דפוס שיוכל להדפיס פירסומים בלשונם. ה"קאליגראף" עשוי לפתור את כל הקשיים הללו במהירות.

לראשונה בישראל: סמינר לתקשורת ספרתית משולבת

איי-אס-דיאן (אינטגרייטד סרוויסס דיגיטל נטוורק) היא טכנולוגיה תקשורת ספרתית חדישה, המחוללת מהפכה ברשתות הטלפון בעולם. להבדיל מהרשת הקיימת, המעבירה צלילי דיבור בשינויים זעירים בעוצמת הזרם החשמלי בקו הטלפון, מבוססת הרשת החדשה על תרגום הצלילים לקוד מספרי, והעברת הספרות באמצעות מחשבים בקווי-הרשת. טכנולוגיה זו מאפשרת להפעיל שני מכשירי-טלפון על קו אחד, להעביר נתוני-מחשב בקצב מהיר פי 25 מן הניתן היום, להוסיף שירותים כגון שיחות-ועידה, שיחות בהמתנה, מכירה אלקטרונית, דואר אלקטרוני ועוד.

חברת לוגיטל — בהדרכה בתקשורת מחשבים — עורכת, בפעם הראשונה בישראל, סמינר על הנושא החדש הזה. הסמינר ייערך ב-24 ו-25 בספטמבר במלון השרון בהרצליה, על-ידי אחד מבכירי המומחים בעולם בנושא זה, מהנדס אמריקאי, חבר ועדת התקינה הבינלאומית לתקשורת ובעל ניסיון רב בהדרכה בתחום זה.

הסמינר ייערך באנגלית. המשתתפים בו יקבלו ספרות הכוללת כ-400 עמודים של תצלומי-שקפים וחומר טכני נוסף. פרטים אפשר לקבל בטלפונים 03-916986, 03-918889.

מבט ראשון / ביקורת תוכנה

תוכנה ישראלית לשירטוט סכמטי (תיב"ם אלקטרוני)

תוכנה ידידותית, המביאה עוצמה של מחשב גדול למחשב האישי, במחיר נמוך עד 70% מכל מוצר מתחרה, פותחה בקיבוץ דביר ומיוצאת בהצלחה, לצד התקנות רבות בישראל. תוכנה גראפית זו, "גרפיקל", מיועדת לשרטוט מעגלים אלקטרוניים, פנאומטיים והידראוליים, על מחשב אישי של יבמ (ותואמיו).

"גרפיקל" מקצר בשיעור משמעותי את משך הזמן הדרוש לשרטוט שרטוטים סכמטיים. היא מאפשרת שילוב טקסט בגרפיקה (בתמליל), או באמצעים גרפיים, ובכל שלב בעבודה יכול המשתמש לעבור מגבה למערכת-ההפעלה דוס ולחזור, לפי הצורך.

"גרפיקל" קלה מאוד לשימוש. היא אינה דורשת הוספות למחשב. המשתמש מכניס את תקליטון התוכנה למחשב, ומתחיל בעבודה. הזנת הנתונים נעשית באמצעות המקלדת או "עכבר". מסכי-העזר מנחים את המשתמש בכל שלבי העבודה.

בין התכונות הייחודיות של "גרפיקל" נמנים הסימבולים שהיא מעמידה לרשות המשתמש. יש לה סימבולים סטאטיים ודינאמיים. את הסטאטיים קל למשתמש להגדיר. הם עומדים-לעד וניתן לסובב אותם ולהפכם (בתמונת ראי). הסימבולים הדינמיים נוצרים על-ידי עורך גרפי, דמוי שפת לוגו, והם משורטטים תוך כדי עבודה. המשתמש יכול לשנות את אופיים לפי צרכיו. אותו סימבול יכול לשרטט עיגולים בגדלים שונים, או שבבים בעלי מספר רגליים שונה. בין הסימבולים הדינמיים נמצאים רכיבים דיסקרטיים, נגדים, קבלים ואחרים. הבילת-התוכנה מכילה מספר רב של סימבולים דינמיים, שהם אלמנטריים באלקטרוניקה, וכן יותר מ-400 סימבולים סטטיים מתחום האלקטרוניקה, שמצויים בשוק. מבחינת המשתמש הישראלי, ייחודית "גרפיקל" גם בתמיכתה בעברית. מכיוון שמסך המחשב אינו גדול די-הצורך להכיל שרטוט שלם, מאפשרת התוכנה לקרב ולהגדיל חלקים מן השרטוט. המסך משמש מעין חלון, שהתמונה זזה על פניו.

"גרפיקל" חסכונית מאוד במשאבי-מחשב. שרטוט גרפי, מטבעו, הוא עתיר נתונים. את הנתונים יש לאחסן בזיכרון של המחשב, כדי שיהיה אפשר לאחזר אותם לצורך העבודה. כדי לחסוך בזיכרון, מפיקה "גרפיקל" שני סוגי קבצים: נתונים וקטוריים (קובץ קטן מאוד, בדרך כלל בן 12 ק"ב) ונתונים של נקודות-מסך (קובץ הרבה יותר גדול). בשלב פיתוח השרטוט, זקוק המשתמש לשני הקבצים. אחר-כך ניתן לשמור בארכיון רק את הנתונים הווקטוריים. בעת הצורך משוחזר מהם הקובץ הגדול, הדרוש לשיחזור השרטוט.

זאת ועוד: בתוכנות שרטוט אחרות, משורטט השרטוט מחדש, על המסך, לאחר שמוחקים אותו. ב"גרפיקל" נמצא השרטוט כולו בזיכרון, והעתקתו אל המסך מהירה מאוד.

"גרפיקל" משלבת את כל הרכיבים השונים למערכת לוגית אחת, ומאפשרת שילובם של 30 שרטוטים שונים בשרטוט מודפס יחיד. המשתמש יכול לשנות מיקום, לשכפל או למחוק חלקים של השרטוט המוצג על המסך, וכן לשמור חלקים לשימוש חוזר בשלב מאוחר יותר.

כמו כן, מספקת "גרפיקל" רשימות חלקים ורשימות חיבורים, גם לדו"חות וגם כקבצי אסקיי שניתן להעבירם אוטומטית למערכות לעריכת מעגלים מודפסים. במפעל הולב כתבו תוכנת-שירות, המעבירה נתונים באופן אוטומטי למערכות גדולות כמו "טלסיס". "גרפיקל" דורשת מחשב אישי של יבמ (או תואם), עם גרפיקה וזיכרון מינימלי בן 348 ק"ב — אבל מומלץ זיכרון בן 512 ק"ב, מכיוון שהתוכנה מאפשרת הפעלת תמלילן ויציאה למערכת-ההפעלה דוס לביצוע עבודות שונות שעשויות להגביל זיכרון נוסף לזה שדורשת "גרפיקל".

התוכנה תומכת במיגוון כרטיסים גראפיים כמו הרקולס, גנואה, קולור גראפיקס ועוד, ובקרוב תעבוד גם עם מערכות גאלאקסי גראפיקס. בין אמצעי-הקלט נמנים עכבר אופטי של מאוס סיסטמס או סומא גראפיקס. אמצעי-הפלט כוללים מדפסות תואמות אפסון, האניוול, תוויני הוולט-פקרד מסדרות 74 ו-75 ותוויני יוסטון אינסטרומנטס.

מבחינת המחיר, נמצאת "גרפיקל" בתחום התחתון של מערכות לשרטוט סכמטי, אבל היא מכילה כ-85% מן האפשרויות הנמצאות במערכות גדולות ויקרות כמו מנטור, פיוצ'רנט ודייזי.

"גרפיקל" נועדה למלא את החלל בין העלות הגבוהה של המערכות הגדולות (שמחיריהן לתחנת-עבודה של יבמ פי-סי נעים בין 6,000 ל-22,000 דולר) לבין הצורך בשרטוט סכמטי חכם עם אפשרות להוציא נתונים למערכת עריכת מעגלים מודפסים — ובעלות נמוכה. המשתמשים ב"אוטוקד" יכולים להפעיל את "גרפיקל" מתוך מסך התפריטים של "אוטוקד", ובכך למזג בין עבודות השרטוט המיכאני לעבודות השרטוט החשמלי והאלקטרוני.

"גרפיקל" נולד במפעל למוצרי פלסטיקה בהורקה, המשותף לקיבוצים דביר ולהב. בראש צוות הפיתוח עמד יצחק מינץ, חבר קיבוץ דביר, מהנדס אלקטרוניקה בוגר אוניברסיטת בן-גוריון, העומד בראש המעבדה של המפעל. התוכנה משווקת על-ידי לרגו סופט אינטרנשנל, המתמחה בשיווק מוצרי-תוכנה ישראליים בחו"ל.

קלות הלימוד והשימוש ב"גרפיקל", ומחירה הנמוך, הביאו לה הצלחה התחלתית המעודדת את דב שרון, מנכ"ל "לרגו סופט אינטרנשנל" לגבש תחזיות אופטימיות לגבי היקף המכירות בארץ ובחו"ל.

בדואים ילמדו בעזרת מחשב

תלמידי בתי-הספר של הכפרים הבדואים בנגב, כוסייפה וערוער, יהיו הראשונים שייהנו מהחלטתו של סגן ראש-הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון להחדיר טכנולוגיה גבוהה למוסדות החינוך הבדואים בארץ. החל משנת הלימודים הבאה ילמדו הילדים הבדואים בעזרת שתי מערכות-מחשב. שפת ההוראה במחשבים תהיה ערבית.

שר החינוך הודיע על כך בביקור שערך אצל הבדואים בנגב. השר סייר ברהט, ערוער וכוסייפה ושמע מפי השייח'ים המעונבים כי בשנים האחרונות צמצם משרד החינוך פער בן עשרות שנים בין מערכת החינוך של הבדואים לבין המערכת הכללית בארץ.

השר נבון הבטיח למאחזי הבדואים כי אנשי משרדו יעקבו מקרוב אחר החדרת עידן המחשב לבתי-הספר הבדואים, ויעשו כמיטב יכולתם על-מנת להקל על קליטת הנושא.

רולס-רויס בונה מודלים במערכת סיסטם דאבליו

יצרנית המנועים היוקרתית הבריטית רולס-רויס רכשה מחברת "קר-משייר" האמריקאית את מערכת-התוכנה סיסטם דאבליו, כדי לבנות בעזרתה מודלים מורכבים — לשימוש של אנשי-מקצוע שאינם אנשי-מחשב. הבחירה נפלה על המערכת הזאת לאחר שלוש שנות בדיקה של מערכות שונות, וביניהן אי-אר-אס, דפון ופלאנמאסטר. לדברי מנהל יחידת-המחשב של רולס-רויס, נבחרה סיסטם דאבליו משום שהיה לה יתרון של 20% על פני המערכות האחרות. בכירי המערכת ברולס-רויס התרשמו מן הרבגוניות של המודלים שניתן לבנות באמצעותה, ומקלות הפעלתה בידי משתמשים שאינם אנשי-מחשב.

בחברת-המנועים היו זקוקים לבחינת מודלים מושם וחיזוי-דאייה שונות, וסיסטם דאבליו איפשרה להם להשיג את מבוקשם בקלות ובמהירות. "הם התרשמו במיוחד ממודל 'הלוגות' המאפשר לפרוק נתונים מן המודלים השונים המשתלבים במערכת-מודל אחת", אומר בכיר "קומשייר" שחתם על העסקה עם רולס-רויס.

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו

אאידה בארנבוים ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה ולגלוי מצבה
ביום שני, ו' באב תשמ"ו, 11.8.86,
בשעה 5.30 אחה"צ
בהר המנוחות, גבעת שאול, ירושלים.

נפגשים ברחבת הכניסה.

אבריקה ודניאל
בארנבוים

במלאות 30 לפטירת יקירינו

שמואל שרף ז"ל

נעלה לקברו לגילוי מצבה והתייחד עם זכרו ביום שלישי ז' באב תשמ"ו (12.8.86) בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין סנהדריה בירושלים

המשפחה

קואופרטיב דן

משתתף בצער החברים
דוד ועמוס זלמנוביץ והמשפחות
על מות **האב** ז"ל

לעמוס גלאון

משתתפים באבלך הכבד במות

אביך ז"ל

הנהלת טלרד

לחברנו **תשבי יעקב**
(ממפעל באר-שבע)

אתך באבלך בהילקח האם

איזן ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לחברנו **רונן דגן**
(מאזור ירושלים)

אתך באבלך בהילקח האב

חמו דוגה ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירתו ללא עת של יקירנו

ירון מגדל ז"ל

המתאבלים: רעייתו מרגלית
ילדיו מוליק, גיל ומיכל
הוריו דינה ושבתי מגדל
אחיו דן ושרונה מגדל

פרטים לגבי ההלויה בטלפון 04-534548

יחד עם המשפחה

אנו אבלים

על מותו של חברנו

עוזי מלניקוב ז"ל

משפחת טלרד

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

אילזה דנקוורת

ההלויה תתקיים ביום ראשון 10.8.86
בשעה 17.00 בקבוצת שילר
נפגשים על-יד בית התרבות

קורט דנקוורת
רונית ויוסף שטרסבורג
הנכדים, הנין

ליגאל גאגין, ולרחל גאגין

משתתפים בצערכם על מות אמכם היקרה

נחמה ז"ל

וילדיה ומשפחותיהם

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של יקירנו

אריה קוגל ז"ל

ההלויה תתקיים ביום א' ה' באב 10.8.86 בשעה 14.45
בבית העלמין חולון — כתרים

פנינה ולמן רוזנבלום
גיזה ולואיס רוסו
ד"ר יוסי וד"ר יהודית רוזנבלום

לדרורה והמשפחה

אנו הומים על פטירתו בטרם עת של

אברהם תדמור ז"ל

האהוב על כולנו

מיכל וגרט גוטמן
מגדי שלי ויהודית

השתתפותנו באבלה של

נחמה רונן — ומשפחתה
על מות האב

ד"ר אברהם איזן ז"ל

אגודת ידידי אוניברסיטת ת"א
משה שמיר — נשיא

מתאבלים מרה על מותו בטרם עת של חבר, רע ומנהל —

המהנדס הראשי של קבוצתנו

וילי גרינברג

משפחת פקר
יוסף פקר, גדעון חסדאי וב"ב
וכל מנהלי ועובדי קבוצת
פקר — פלדה

הומים ודואבים את פטירתו בטרם
עת של בעלי ואבינו

וילי גרינברג

דינה, דוד נעם
והמשפחה

פרטים לגבי ההלויה יימסרו במועד
מאוחר יותר בטלפון 03-377951

כלכלה ועסקים

"כור" מבקשת הסכמת העובדים שלא לשלם את "תוספת הברפלד"

מאת יונתן שרמן

ראשי הנהלת "כור" פנו לוועדי העובדים של הקונצרן וביקשו את הסכמתם לאי־תשלום תוספת שכר המגיעה לכלל ציבור העובדים החודשיים בחברה מכוח "הסכם הברפלד".

על־פי ההסכם, אמורים המהנדסים ב"כור" לקבל תוספת שכר על־פי דירוגם, החל מחודש מאי. התוספת גדלה ככל שדרגת העובד גבוהה יותר. תוספת השכר היתה אמורה להגיע לשיעורים שבין 10 ל־15 אחוזים, אך בהנהלת "כור" התגבשה הדעה כי לא ניתן לשלם לעובדים תוספת שכר כזו כיום.

הבעיה ב"כור" היא שאם ייענו לתוספת השכר למהנדסים, יועלה אוטומטית גם שכר הטכנאים, ההנדסאים והעובדים החודשיים האחרים, הצמודים לשכר המהנדסים. פירוש הדבר העלאת שכר ל־45 אחוזים מכלל 22 אלף עובדי הקונצרן.

בהנהלת "כור" פנו אל ועדי העובדים הנוגעים בדבר והבהירו להם כי לא ניתן להחיל את הסכמי השכר של הסקטור הציבורי, שנחתם בתוקף הסכם הברפלד, על התעשייה במצבה הנוכחי, וכל עוד מפעלי "כור" פועלים על בסיס רווח והפסד, לא ניתן להסכים לתוספות שכר חריגות כאלה.

בשלב זה אין העובדים החודשיים נוקטים עמדה ברורה, ולמרות שאינם דורשים את תשלום תוספת השכר, גם אינם מוותרים עליה. נראה כי הם ממתינים להחלטה בנוגע להסכמי השכר במישור הארצי.

יצויין כי לפני כשנה וחצי השביתו העובדים החודשיים של "כור" את הקונצרן ליום אחד במחאה על אי־קבלת תוספת שכר שעליה הוסכם בזמנו.

הילטון תהיה מוכנה לנהל מלון באילת בתנאי שההשקעה תגיע ל־100 אלף דולר לחדר

המשקיע מגרמניה מוכן להשקיע רק 60—70 אלף דולר לחדר

מאת אריה לביא

רשת המלונות הבינלאומית הילטון מוכנה לנהל מלון באילת, בתנאי שההשקעה במלון תגיע לכ־100 אלף דולר לחדר. עובדה זו התבררה במשא ומתן שמנהל איש העסקים היהודי־גרמני אלכסנדר טסלר עם הילטון.

טסלר מבקש להקים מלון פאר בן 400 חדרים באילת, צפונית למלון סנטסה, בחלק הישראלי, בהשקעה של כ־25—30 מיליון דולר. פירוש של דבר שההשקעה בכל חדר תגיע לכ־60—70 אלף דולר. בכוונת טסלר היא להקים את המלון המפואר ביותר באילת, והוא היה מעוניין שרשת הילטון תנהל אותו. אך במגעים התברר שהרשת מוכנה לנהל באילת רק מלון שבו ישקיעו כ־100 אלף דולר לחדר.

טסלר מנהל כעת משא ומתן עם רשת המלונות הזאת, אשר הביעה נכונות עקרונית לניהול המלון בהשקעה המתוכננת של טסלר.

מינהל מקרקעי ישראל כבר הקצה את הקרקע להקמת המלון, בשטח של 25 דונם סמוך לחוף הים, צפונית למלון סנטסה.

טסלר, מהפעילים הבולטים של המגבית בגרמניה, לא היה עד כה פעיל בהשקעות בישראל. עם זאת, בבעלותו מספר נכסים בישראל [illegible]. את המגעים להקמת המלון החל לפני מספר חודשים, והמסר שההשקעה אושרה כבר על־ידי משרד התיירות, שגם נתן אישור למינהל להקצאת הקרקע.

טסלר כבר פנה למשרד האדריכלות פייגין, שתכנן את מלון סנטסה, להכנת תכנית אדריכלית. הקצאת הקרקע אושרה בתנאי שתוך שנה יתחיל שלב התכנון של המלון ויוחל בבנייתו.

רשות החברות הממשלתית מתכוונת לשנות את שיטת גביית הדיווידנדים

השיטה החדשה של אחוז מהרווח תופעל השנה ב"כימיקלים לישראל"

מאת יונתן שרמן

מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות [illegible] רפאה מסר ל"הארץ" כי הרשות מתכוונת לקבוע כללים של תשלום דיווידנדים כאחוז מהרווח, במקום להפריש דיווידנדים על־פי צווים של שר האוצר ועל־פי צורכי המדינה בכל שנה. רפאה ציין כי השיטה החדשה תופעל השנה בקונצרן "כימיקלים לישראל", ואף שגם עקרונות אלו יחולו על חברות ממשלתיות נוספות.

יצויין כי השנה היו חילוקי דעות חריפים בין "כימיקלים לישראל" ורשות החברות הממשלתיות לגבי מדיניות הדיווידנדים. כי"ל שילמה דיווידנד של 30 מיליון דולר שנדרש ממנה בתוך מחאה, בטענה שהתשלום פוגע בתוכניות ההשקעה של הקונצרן.

בעיה דומה התעוררה גם בתעשייה האווירית, מכיוון שמשרד האוצר דרש שהתעשייה האווירית תעביר דיווידנד בסך 15 מיליון דולר. ראשי התעשייה האווירית, שבעבר לא שילמה דיווידנדים לממשלה, התנגדו לדרישה בטענה שהתשלום מפגיע בתוכניות הפיתוח של המפעלים.

שחיקת רווחיות ב"להבי ישקר" יציבות ברווח של "ישקר"

מאת יונתן שרמן

רווחיות "להבי ישקר" נשחקה בשיעור חד של 72 אחוזים בשנת '85 ודיווחי החברה. החברה הרוויחה 984 אלף דולר, בהשוואה לרווח של 3.56 מיליון דולר ב־1984. כך עולה מתוך הדו"ח השנתי של חברת "דיסקונט השקעות", שפורסם בימים אלה.

במכירות החברה נרשם גידול מתון יחסית של 3 אחוזים ומכירות החברה הסתכמו בשנת '85 ב־26 מיליון דולר, בהשוואה למכירות של 25.3 מיליון דולר בשנת '84. "להבי ישקר" מייצרת ומשווקת להבים מתושלים למכרסים ומוצרים נוספים [illegible].

של תוצאות אלו מעודדים במקצת נתוני הייצוא, המעידים על גידול של 29 אחוזים ב־1985 לסך של 20.4 מיליון דולר, בהשוואה לייצוא של 15.8 מיליון דולר ב־1984.

נתוני "ישקר", חברת־האם של "להבי ישקר", בנושא הרווחיות מעודדים יותר. רווח החברה הגיע לשיעור של 5.76 מיליון דולר, בהשוואה לרווח של 5.74 מיליון דולר שנה קודם — גידול של כמעט אחוז.

הכנסות החברה גדלו ב־10 אחוזים והגיעו ל־51.6 מיליון דולר, בהשוואה ל־46.7 מיליון דולר ב־1984. כמעט כל הגידול הזה נבע מהגדלת הייצוא של החברה מ־40.4 מיליון דולר ב־1984 ל־45.7 מיליון דולר אשתקד.

"ישקר" מייצרת ומשווקת אבקות, להבות וכלים לעיבוד מתכת ועץ.

איגוד התעשייה הקיבוצית מבקש לגייס 20 מיליון דולר בהנפקת אג"ח

מאת יונתן שרמן

איגוד התעשייה הקיבוצית מבקש לגייס סכום של 20 מיליון דולר בהנפקת אג"ח כדי לסייע למפעלי תעשייה בקיבוצים לסיים תוכניות השקעה שבהן החלו. בקשה ברוח זו הוגשה למשרד האוצר, אשר לא החליט עדיין אם להיענות לה במלואה או לאשר רק חלק מגיוס הכספים המתוכנן.

באיגוד התעשייה הקיבוצית הוקמה לפני זמן מה קרן מיוחדת בשיתוף עם בנק לאומי בהון של 10 מיליון דולר, אשר תסייע למפעלי תעשייה בקיבוצים להשלים תוכניות השקעה. ההערכה באיגוד היא שהקרן תוכל לסייע לכ־15 מפעלים בלבד, ומכיוון שמספר המפעלים הזקוקים לסיוע להשלמת תוכניות ההשקעה גדול יותר, אמור גיוס ההון באמצעות הנפקת האג"ח להשלים את החסר.

עודד ויגקלר, מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית, מעריך כי אם הנפקת האג"ח אכן תאושר, יוכל האיגוד לסייע לכ־50 עד 60 קיבוצים להשלים את תוכניות הפיתוח שלהם באמצעות התקבולים מההנפקה ומהקרן, הפועלת כבר. מאמינים כי סיוע זה, בנוסף להלוואות בריבית נמוכה במקצת מהריבית הבנקאית, יפתור את מרבית הבעיות הלוחצות בתעשייה הקיבוצית.

"רוגובין" תגייס 2 מ' ד' באופציות ואג"ח להמרה

מאת יהודה שרוני

חברת הבנייה רוגובין תפרסם בימים הקרובים טיוטת תשקיף לגיוס 2 מיליון דולר באמצעות אופציות ואגרות חוב להמרה. לפני כחודשיים גייסו אחרים ואי.פי. הון בדרך זו, ונראה כי רוגובין מנסה לחקות את הצלחת ההנפקות הללו.

החברה פנתה לאוצר וקיבלה אישור עקרוני לביצוע ההנפקה. החתם להנפקה תהיה חברת לאומי ושות', שגם הנפיקה לראשונה את החברה בבורסה בדצמבר 1982. דמי החיתום לא נקבעו עדיין סופית, אך הם יגיעו סביב 5 אחוז.

תמורת ההנפקה תיועד לפרוייקטים שונים שהחברה אמורה לבצע בחודשים הקרובים:

- ● ביצוע עסקת קומבינציה ברמת אביב ג' לבניית 44 יחידות דיור.
- ● השתתפות בפרוייקט בנייה חדש בקרבת תחנת רידינג, מול גני יהושע.
- ● בניית בניין משרדים מול בניין מרכזים בתל אביב.

חלק מתמורת ההנפקה תיועד להון חוזר.

רוגובין נסחרת מבולילת כולה. הדבר בא לידי ביטוי בהוצאות המימון הגבוהות שלה יחסית לחברות בנייה אחרות. החברה פירסמה בשבוע שעבר את הדו"חות הכספיים שלה לשנה המסתיימת במרץ 1986, שהצביעו על רווח של 246 אלף שקל לעומת רווח של 1.5 מיליון שקל בשנה הקודמת.

העורך: נחמיה שטרסלר

הסכם חדש להשתתפות עצמית בביטוח רעידות אדמה

מאת אריה לביא

חברות הביטוח הגיעו להסכם חדש בדבר ביטוח נגד אירוע של רעידת אדמה, שבו ההשתתפות העצמית המקסימלית ללקוחות מבוטחים תגיע לחצי מיליון דולר. יצויין שביטוח רעידות אדמה גרם לחילוקי דעות בין חברות הביטוח לבין עצמן, אך במיוחד ביניהן לבין מבטחי המשנה בחו"ל. בעקבות חילוקי הדעות עם מבטחי המשנה, נוסח הסכם הביטוח מחדש וקיבל את היתר המפקח על הביטוח במשרד האוצר.

הסכם הביטוח קובע, כי במקרה של אש בגין רעידת אדמה, יישא המבוטח בשני אחוז מסכום הביטוח לרכוש הנמצא באתר אחד, אך לא יותר מסכום השווה לחצי מיליון דולר, על־פי הסכום הקטן מהשניים. אם הרכוש נמצא באתרים אחרים, יישא המבוטח בהשתתפות עצמית על־פי כל אחד מהאתרים בנפרד.

לגבי אובדן רווחים כתוצאה מרעידת אדמה, נקבע כי בכל מקרה של תביעה יישא המבוטח בהשתתפות עצמית בשיעור שני אחוז מסכום הביטוח הנקוב בפוליסה לגבי עסק המצוי באתר אחד, או לחילופין, בסכום השווה לחצי מיליון דולר, על־פי הקטן מהשניים.

מפעל הפיס — גידול בהכנסות

מפעל הפיס עומד לעבור לשיטת שיווק המבוססת על מסופי מחשב בכל 1200 נקודות המכירה בארץ, שתהיינה מחוברות למערכת מרכזית אחת בתל־אביב

דו"ח על דו"ח / חיים בן דור

פריטים נבחרים מדו"ח כספי לתאריך 31 במרץ

במיליוני דולרים

	1986	1985
מושקעים בבנקים ובחשב הכללי	22.6	7.0
הלוואות ופקדונות בגין הלוואות	94.5	78.8
התחייבויות שוטפות	3.1	2.4
הון המפעל (קרן)	122.0	95.5
סך המאזן	3.1	2.4
פדיון	103.4	88.5
רווח תפעולי	26.8	21.9
עודף ההכנסות על ההוצאות	41.1	16.2

המחבר נמנה על סגל המורים בחוג להשתלמויות בבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית ירושלים

רבי חנינא אומר: "מזל מחכים, מזל מעשיר ויש מזל לישראל". אכן, רבים בישראל יכולים לומר שהדי מזל מולם שישנו פיס בישראל. אותם מאות או אלפים שזכו במשך השנים בפרסי הפיס והלוטו הגדולים, לבטח שפר חלקם. אבל גם עיריות ורשויות מקומיות זכו למעט מזל כשנבנו באמצעות הפיס מוסדות חינוך ומשמעות שניה. נבנו גם בתי חולים, בתי קשישים ובמיוחד מועדונים לטיפול בקשישים במסגרת הקהילה, המחשוב הגידול בבתי הספר ניכוקי אף הוא, בחלקו הגדול, לזכות מפעל הפיס.

גידול ריאלי בהכנסות

הכנסות מפעל הפיס בשנת 86/1985 גדלו במידה ניכרת, למרות שקצב עליית מחירי ההגרלות לא תאם את עליית המדד. עיקר הגידול בהכנסות נבע מהרחבת היקף המכירות. בשנת הדו"ח הגיעו המכירות הכוללות לסך של כ־103 מיליון דולר לעומת סך של 88.5 מיליון דולר בשנה קודמת. הסכומים שחילקה החברה לזוכים הגיעו בשנת הדו"ח לסך של 56 מיליון דולר, דהיינו כ־54.2 אחוז מכלל ההכנסות. בשנה קודמת חולק שיעור של 55.7 אחוז לזוכים. ההוצאות הישירות להפצה, הפרסום, כולל הדפסום ותשלום עמלה למפיצים הגיע לסך של 19.6 מיליון דולר, דהיינו כ־19.1 אחוז מההכנסות. בשנה קודמת הגיע שיעור זה ל־20.1 אחוז. פירוש הדבר, שהוצאות התפעול של המפעל קטנו באופן מתון. כאן המקום לציין, כי מפעל הפיס מופקע הדוכי שיווק הרשות, ובמיוחד מבנה שיטת פירסום חדשה, והצליח למרות הקטנה בהוצאותיו לבצע פרסי פרסום מאיכות המפרסמים, כתוצאה מהתחכום הדרך שבה הוא מגיש את פרסומיו. לכן ניתן לייחס את הגידול בהכנסותיו לא רק ליצר ההימור של הציבור, כי אם גם לזכות הפרסום שהמפעל עשה. הירידה בהוצאות הושגה גם בסעיף הוצאות הנהלה וכלליות. ההוצאות הגיעו לשיעור של 1.9 אחוזים מסך ההכנסות, בעוד שבשנה קודמת הגיעו לשיעור של 2.4 אחוזים. הסיבה להוצאות הקטנות נובעת בעיקרה מהתייעלות, וכן משחיקת השכר, תופעה שלא פסחה על מיגזרי המשק השונים כתוצאה מהתכנית הכלכלית.

ההתייעלות מתבטאת באופן מרשים בעודף ההכנסות על ההוצאות שהסתכמו השנה בסך של כ־41 מיליון דולר, לעומת הכנסה כוללת בשנה קודמת של כ־16 מיליון דולר. זהו השתפרות באותה שנתנה את אותותיה בשירותים נוספים שהמפעל מעניק.

רווחים מאוד מימוש הבית

הכנסות מפעל הפיס מושפעות במידה מה מכמות של רוכשי פיס שלא מיהרו לתבוע את כספי הזכיה. כך למשל, בשנת הדו"ח, זכיות שלא נתבעו בזמן הגיעו לסך של למעלה ממיליון דולר, בעוד שבשנה קודמת עמד סעיף זה על סך של 900 אלף דולר. מאז ייסוד הפיס, רבים מהזוכים לא פדו כספי הזכיה בהגרלות, והמפעל זכה כתוצאה מכך להכנסות מהזכיות נוספות בסכום כולל של מיליוני דולרים. למפעל היו בשנת הדו"ח הכנסות מימון נטו בסך של 4.2 מיליון דולר. החברה צוברת את מרבית הכנסותיה מהלוואות שניתנו בעבר לרשויות המקומיות. הלוואות אלו היו בדרך כלל צמודות למדד ללא ריבית. אולם חלקן של ההלוואות היה בריבית נומינלית בלבד, ששיעורה השנתי הגיע בעבר לכדי 80־150 אחוז לשנה. זוהי ריבית גבוהה בתוך כיום, ובשנה הקרובה שבה העליות השנתיות במדד אינן יותר מ־20 אחוז, הרי פירוש הדבר שהלקוחות (הרשויות המקומיות) משלמים ריבית ריאלית גבוהה במיוחד. יצויין כי בעבר, בעת שהמדדים השנתיים עלו במאות אחוזים לשנה, החייבים למפעל, כלומר הרשויות המקומיות, נהנו מהעובדה שהריבית הנומינלית היתה נמוכה לעומת העלות הריאלית של הלוואה צמודת מדד. יש להניח, כי למרות העלות הגבוהה כיום, הרשויות המקומיות מצויות במצב נזילות קשה, כך שלמרות שקיים פיתוי בהחזר הלוואות כה יקרות, אין הן יכולות לשלם למפעל את החובות המעיקים למרות שהדבר כדאי מבחינה כלכלית.

הקונספציה משתנה

בשנה האחרונה נודע בציבור המאבק שהיה בין האוצר למפעל הפיס. כפי שידוע, התמקד המאבק לגבי השליטה על כספי הפיס. במסגרת התקנות לשעת חירום אילצה הממשלה את מפעל הפיס להעביר את כספי הגביה מהלוואות לאוצר ולרשויות כמענקים. סכום המענק לו זכו אלה בשנת הדו"ח, הסתכם ב־8 מיליון דולר. מעניק מפעל הפיס לרשויות אך ורק מענקים, בעוד שבעבר עיקר הסכומים שהוקצו לרשויות היו הלוואות, והחלק הקטן מענקים. להערכתי, שיטת מתן המענקים אינה גורמת להתייעלות ברשויות המקומיות. ידוע כי קבלת מענקים מהווה תמריץ שלילי לייעול הציוד מעם בכח אדם ובעלויות אחרות.

התפנית בגזרת המימון של מפעל הפיס גורמת להקטנת פעילות משני טעמים.

א. בעבר היה מפעל הפיס משתף את הבנקים המסחריים בגיוס מקורות למתן אשראי לרשויות מקומיות, כך שעל כל סכום שהפיס היה מייעד לרשויות היה הבנק נותן אף הוא חלק ממקורותיו.

ב. חלק מהדים המועמדים לפעילותו של המפעל היה החזר ההלוואות מהרשויות בגין ההלוואות שניתנו. מקור זה יקטן בעתיד וישנה באופן מהותי את אופיו של המפעל, שכאמור מרבית מקורותיו ניתנו כהלוואות ולא כמענקים.

במסגרת "המאבק" שהיה נטוש בין האוצר לבין מפעל הפיס לא התאפשר למפעל להעלות מחירי ההגרלות השונות. הדבר היה כאמצעי להוך לביצוע דרישות שהועמדו בפני מפעל הפיס. ככל הידוע, מפעל הפיס לא היה כפוף להסדר הקפאה של מחירי מוצרים ושירותים במסגרת התכנית הכלכלית, וזאת כיוון שמכירת כרטיס הגרלה אינו בבחינת מכירת מצרך או שירות, כהגדרתם בחוק. למרות זאת לא הותר למפעל להעלות מחירי ההגרלות.

ככל הנראה, מגמת "ההלאמה" של מפעל הפיס תתבצע ביתר שאת בעתיד. זאת כיון שהממשלה חייבה את המפעל בשנה השוטפת להעמיד את כל מקורות מימון להקמת בתי ספר חדשים, פעולה שבעבר היתה מוטלת בעיקרה על הממשלה. הממשלה גם חייבה את המפעל להעניק לרשויות גם בעתיד את הסיוע במלואו, כמענקים ולא כהלוואות.

שינוי בשיטות השיווק

בהנהלת המפעל המיוחד על ידי היו"ר ח"כ גרשון גרות ומנכ"ל הפיס מר אליעזר גורן, נתקבלה ההחלטה לעבור לשיטת שיווק שתהיה מבוססת על מסופים ממוחשבים בכל נקודות המכירה בארץ. המדובר במערכת מרכזית שתהיה מורכבת משלושה מחשבים, שתמוקם בבית מפעל הפיס בתל אביב, כאשר אליה יחוברו 17 תחנות אזוריות ואליהן 1,200 נקודות מכירה. המערכת תתחיל לפעול בשיטה המתקדמת בעוד כשלושה חודשים. חברת בזק קיבלה על עצמה את הכנת התשתית הארצית להעברת הנתונים. בשנת הדו"ח שילם המפעל על חשבון הקמת התשתית סך של למעלה מ־3 מיליון דולר. המערכת כולה אינה עומדת להירכש בבעלות מליאה של המפעל, אלא בתנאי שכירות מחברה אמריקאית שיש לה נסיון בנושא זה. נקודה נוספת הראויה להדגשה היא ההרחבה בשיטת המינויים. כיום מונה המפעל מינויים בכמות של 250,000 שמבטיח הכנסה קבועה בסך של 18 מיליון דולר לשנה.

אסיפה מיוחדת תנסה היום להגיע להסכמה על מדיניותה העסקית של לנדקר־רובינשטיין

מאת יהודה שרוני

באסיפה כללית שלא מן המניין של חברת לנדקר־רובינשטיין שתתכנס היום, ייעשה ניסיון להגיע להסכמה על מינוי מנהלים לחברה ועל קביעת מדיניותה העסקית. ניסיון כזה נעשה כבר ביום שלישי שעבר, אך הוא לא עלה יפה.

באסיפה ביום שלישי התגלה חוסר הסכמה בין אהרן רובינשטיין, בעל המניות העיקרי בלנדקר, לבין בנו מרדכי, המחזיק ב־29 אחוז מהמניות. מרדכי רובינשטיין דרש כי תמונה הנהלה מקצועית ללנדקר, בראשות מנהלה לשעבר דוד פוטש. הוא הודיע כי הוא מוכן לפרוש מהדירקטוריון, ובלבד שלנדקר תנוהל באופן מקצועי, עם מדיניות עסקית ברורה. אהרן רובינשטיין, לעומת זאת, דרש כי בדירקטוריון החברה יכהנו מינויו שלו, וכן מינויים של רוני וגיורא רובינשטיין.

האסיפה הכללית היוצאת מן הכלל כונסה לאחר שאיש העסקים יוסי חכמי, ונציגו בלנדקר איתמר בורוביץ, פרשו מן החברה. פרישת חכמי, המחזיק ב־22 אחוז מלנדקר, נעשתה על רקע אי־מילוי הבטחה שניתנה לו, לטענתו, על־ידי אהרן רובינשטיין לרכישת 10 אחוז מניות לנדקר ממנו. חכמי אינו מעוניין להעמיד עצמו או נציגיו להנהלת לנדקר.

חכמי מסר ל"הארץ" כי פרישתו נעשתה על רקע אי־יכולתו להקדיש זמן מספיק להשתתפות בישיבות הנהלת לנדקר. חכמי הדגיש כי הוא מקווה כי אהרן רובינשטיין ובנו מרדכי יסכימו ביניהם לגבי ניהול החברה.

מרדכי רובינשטיין מסר ל"הארץ" כי הוא עושה מאמצים להגיע להסכמה עם אביו על עתיד החברה. לדבריו, עד כה היתה בלנדקר מדיניות של "כיבוי שריפות", והוא מקווה כי לחברה תהיה סוף סוף מדיניות ארוכת טווח.

מנכ"ל האוצר ד"ר עמנואל שרון:

"ייתכן שהממשלה תעשה צעדים לעידוד היצוא, אך הפתרון לבעיה הוא בעיקרו בידי היצואנים"

אין לנקוט צעדים מיוחדים לנוכח הגידול בצריכה ● לא צפויה בעיה במאזן התשלומים ● חבל שהפיקוח על המחירים לא הוסר מזמן

מאת צבי זרחיה

"ייתכן שהממשלה תעשה צעדים לעידוד היצוא, אך הפתרון לבעיה הוא בעיקרו בידי היצואנים. אני מאמין ביכולתה של התעשייה", אמר אמש ד"ר עמנואל שרון, מנכ"ל משרד האוצר ל"הארץ".

הוא הוסיף כי "על היצואן הישראלי למצוא לטווח ארוך דרך לחיות עם המחירים הבינלאומיים, כי המחירים בשווקים הבינלאומיים ממילא לא נקבעים על־ידינו".

בתשובה לשאלה מהם הצעדים שיש לנקוט לנוכח המשבר בענפי המתכת והאלקטרוניקה, אמר מנכ"ל האוצר כי יש לזכור שענף זה נתון במשבר, והבעיה תיפתר על־ידי הוצאת מוצר חדש וטוב לשוק. "לא ניתן לעודד מוצר שלא רוצים אותו".

אשר להפחתת עלויות העבודה במשק, אמר שרון כי האוצר לא הצליח לבצע את הצעתו להפחית ב־5 אחוזים את דמי הביטוח הלאומי שמשלם המעסיק בעבור העובד. זאת לנוכח התנגדות של המוסד לביטוח לאומי ושל ההסתדרות. [illegible] לארבעת החודשים הקרובים, ולאחריהם נישאר עם אותה הבעיה, אמר. הפתרון לכך הוא שהמוסד לביטוח לאומי או ההסתדרות או שניהם יחד, יסכימו שהממשלה תכסה חלק מהתשלום בעבור העובדים.

לדעתו, אין לנקוט צעדים מיוחדים לנוכח הגידול בצריכה בחודשים האחרונים. "עלינו לנהוג על־פי המימרה שב ואל תעשה. קיימת אפשרות שהצריכה המוגברת הזאת תפחת מעצמה. העיתונות מוטרדת מהעלייה בצריכה יותר מכבי. ניתן להסביר את התופעה בחידוש מלאי, זאת לאחר הימנעות מרכישת מוצרי צריכה בעבר, או בציפיות לעליות שכר".

ד"ר שרון סבור שהגידול בצריכה אינו מהווה עתה איום ממשי על מאזן התשלומים. "בתחום מאזן התשלומים אנו נמצאים במצב טוב יחסית. אפילו נפחית מהחשבון השוטף סכום של 750 מיליון דולר, שהוא הסיוע המיוחד שקיבלנו השנה מהאמריקאים, הרי שנימצא בעודף מסוים. גם ב־'87 איני רואה בעיות חריפות במאזן התשלומים".

שרון הוסיף שאין הוא חושש מהתפרצות אינפלציה כבושה. לדעתו יש היסוס בכך שהפיקוח על המחירים לא הוסר כעבור 3—6 חודשים להפעלת התוכנית הכלכלית, אך עד עתה ודאים כי ענפים שהוצאו מפיקוח לא תרמו לעליית מחירים חריגות.

עמנואל שרון

משק עולמי / יונתן שרמן

ארה"ב עשויה להטיל סנקציות כלכליות על איסלנד

באיסלנד חוששים שארה"ב תטיל סנקציות כלכליות על איסלנד בימים הקרובים בגלל ציד לוויתנים.

איסלנד חתומה על אמנה שמטרתה להפסיק את ציד הלוויתנים, אבל להבדיל ממדינות אחרות היא אישרה לדייגיה לצוד 120 לוויתנים בשנה למטרות מחקר, כהגדרת החוק.

החלטה זו של איסלנד עוררה רוגז רב בארה"ב, ושר המסחר של ארה"ב יעץ לממשל להטיל סנקציות כלכליות על איסלנד עקב החלטתה. מהות הסנקציות עדיין אינה ידועה.

בריטניה מתכננת מכירת חברת הגז הממשלתית

ממשלת בריטניה קיבלה השבוע החלטה שלפיה מכירת חברת הגז הממשלתית תתבצע בחודש אוקטובר השנה.

מכירת החברה תיעשה באמצעות הנפקת כל מניותיה של חברת הגז בשוק המניות, וצפוי כי בדרך זו יגוייס סכום שבין 5 ל־6 מיליארדי לישט"ג.

ערב הנפקת המניות תוקם רשות מיוחדת מטעם משרד האנרגיה הבריטי, אשר תפקח על המחירים שחברת הגז החדשה תגבה מצרכנים פרטיים ותגבה לעודד תחרות בשוק התעשייתי.

עם זאת, משרד האנרגיה הבריטי הודיע כי המכירה תבוצע על־פי תנאי השוק בסוף השנה, ומכאן אפשר להסיק כי אם שוק המניות לא יהיה מסוגל לקלוט את הנפקת הענק הזאת, היא תידחה לתקופה מאוחרת יותר.

תחרות בענף שירותי הטלפון בבריטניה

בימים אלה החלה בפעילות חברת "מרקיורי קומיוניקישנס", אשר תתחרה בחברת הטלפון הוותיקה והמונופוליסטית של בריטניה — "בריטיש טלקום".

חברת "מרקיורי", אשר בנתה את תשתיתה זה ארבע שנים, מקווה בשלב ראשון לגנוס נתח שוק קטן יחסית של "בריטיש טלקום" — 5 אחוזים משוק שירותי הטלפון המוערך ב־8 מיליארדי לישט"ג, וכל זאת עד סוף העשור.

כן בכוונתה לרכוש 300 אלף מנויים מכלל 22 מיליון מנויי הטלפון בבריטניה.

יעדים אלה צנועים יחסית, אבל כבר עתה הם מדאיגים את חברת "בריטיש טלקום", מכיוון שהחברה החדשה מציעה לא רק שירות טוב יותר, המבוסס על תשתית של סיבים אופטיים בעלות של 150 מיליון לישט"ג, אלא גם תעריפים הנמוכים ב־20 עד 25 אחוזים מתעריפי "בריטיש טלקום" לשיחות בינלאומיות.

החברה החדשה היא אטרקטיבית במיוחד לחברות הגדולות, למערכת תקשורת המסוגלת להעביר נתוני מחשב, ובכך מצטיינת המערכת האופטית הרבה יותר מהמערכת הקונבנציונאלית של כבלי הנחושת המופעלת על ידי "בריטיש טלקום". לחברה כבר עתה למעלה מ־100 חברות עיסקיות גדולות הנעזרות בשירותיה, והיא עומדת להתחבר בעתיד הקרוב לכמאה מרכזי עסקים מרכזיים בלונדון ובכך לאפשר לעוד מאות ואלפי עסקים להתחבר למערכתה.

בכל מקרה, הפעלת החברה החדשה מוכיחה כי אפילו בענפי שירותים מבוקשים כמו תקשורת טלפונית לא כדאי לשלול התחרות.

בוול־סטריט בודקים אפשרות לגיוס 2 מיליארד דולר לבניית מעבורת חלל חדשה

בוול־סטריט נבחנת האפשרות של גיוס 2 מיליארדי דולר לבניית מעבורת חלל חדשה על ידי בנק דרקסל, המתמחה בגיוסי הון ליעדים בעלי רמת סיכון גבוהה.

יוזמה זו, שהודעה עליה התפרסמה בשבוע שעבר, מקורה בהודעה של סוכנות החלל האמריקאית נאס"א לנשיא רייגן, כי ככל הנראה לא תישלח מעבורת חלל נוספת אל מחוץ לכדור הארץ עד שנת '88.

בתנאים אלה עשויה להיפגע מאוד הפעילות האווירית הצבאית של ארה"ב בנושא של הגנת לוויינים בחלל, ומכאן התוכנית של דרקסל לבניית מעבורת חלל פרטית בסכום של 2 מיליארדי דולר. המעבורת תהיה בבעלות חברת "גרנד ספייס" ותופעל על בסיס מסחרי.

נאס"א כבר הודיעה כי היא מקדמת יוזמה זו בברכה, שכן הדבר יקל את המעמסה על התקציב הפדראלי בתחום החלל. בוול־סטריט סבורים, כי אפשר יהיה לממש את התוכנית ולגייס את כל הסכום הנקוב בפרק זמן קצר יחסית, ובכך לאפשר את בניית מעבורת החלל הפרטית הראשונה עד שנת '88.

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיקים

החודש פטור המעסיק מלשלם את דמי הביטוח בעבור עובדיו לחודש יולי 1986

משכרו של העובד לחודש יולי, ינכה המעסיק דמי ביטוח כרגיל.

כדי שיהיה אפשר לזכות את חשבון המעסיק בסכום דמי הביטוח המגיעים ממנו על־פי החוק, **על המעסיק להגיש את הדין־וחשבון לחודש יולי 1986 עד 15 באוגוסט 1986** באמצעות בנק הדואר, בנק המזרחי המאוחד או הבנק הבינלאומי הראשון לישראל, כמקובל. המעסיק יעביר את הדין־וחשבון בצירוף תשלום של 5 ש"ח (הסכום לתשלום רשום בדין־וחשבון). התשלום הזה ייזקף לזכות חשבון דמי־הביטוח של המעסיק, והוא תנאי לקבלת אישור על מסירת הדין־וחשבון במועד.

את דמי הביטוח לאוגוסט ולספטמבר 1986 על המעסיק לשלם כרגיל לפי הוראות החוק.

המח' להסברה וליחסי ציבור

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000. טלפון: 04־646475

מכרז למכירת מכונית

מכרז מס' 1997

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומש הבא:

סעיף	שם הרכב	שנת ייצור
1	מכונית פרטית "וולבו" נפח מנוע 1,788 סמ"ק. כולל: הגה כח, מכשיר רדיו, תיבת הילוכים אוטומטית ומזגן.	1982

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בהנהלה הראשית, חיפה, טלפון: 04־646475 או אצל מר סיגן ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03־616343, 03־625036 או אצל מר א. בלנק בבוסתן חברת החשמל רח' קרמניצקי 7 תל־אביב טלפון: 03־339933.

ניתנת גם אפשרות לראות את המכונית בבוסתן כאשר היא נתונה בידי איש מוסך חב' החשמל.

המעוניינים יוכלו לראות את המכונית וגם לקבל את טפסי המכרז במוסך של חב' החשמל במחוז דן ת"א רח' קרמניצקי 7 לפנות למר א. בלנק, או למר נ. קוטלר, בכל יום עבודה בין השעות 9.00 בבוקר עד שעה 11.30 בלבד. טלפון 03־339933.

על המציע לצרף להצעתו המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה למכרז.

על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 28.8.1986 עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

איחוד סוכנות לביטוח בע"מ

ביטוחים: תעשייתיים, יהלומים, ימי, בנקים, ביטוח חיים.

תל־אביב, רחוב אחוזת בית 6 טל. 03־651381
ירושלים, טל. 02־227351
חיפה, טל. 04־510281

"מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ"

איחוד — המומחה שלך לביטוח עיסקי.

صكدا من العمل

מכתבים למערכת הארץ

ההיגיון העקום של פרס ורבין

לא היה חסר הרבה שפרס, בישיבת מפלגת העבודה, ורבין, בהרצאה במועדון הצמחי, יכנו את חיים רמון חבריו, היונים במפלגת העבודה, "אש"פיסטים ועוכרי ישראל". צעירי הרות והאי חכבו ירידם בהנאה. וכליבך למה על שלאחר הפגישה הכושלת במרוקו חשבו כמה אנשים בקרבנו (בתוכם גם עזר וייצמן) שאין עוד מפלט מהמסקנה, שהדרך לשלום חייבת לעבור דרך פתרון כלשהו של הבעיה הפלשתינית.

ההיגיון של פרס ורבין הוא שדווקא עכשיו, כאשר אש"ף נמצא בשפל, הוא מפולג מבפנים ונרדף מבחוץ, לא היה צריך לפנות אליו כאל ברשות הבכך להרים את קרנו. אך ממה נפשך, אם הבעיה הפלשתינית אכן מחייבת פתרון, הרי דווקא כאשר האויב חלש אפשר להגיע לו הצעות שיתקשה לסרב להן. האם מוטב שאש"ף יכפה עלינו פתרונות מתוך עמדה של כוח ואם הבעיה הפלשתינית אינה מחייבת פתרון הרי שום זמן אינו הזמן הנכון לשינוי הגישה כלפי הפלשתינאים.

ממש באותם ימים שבהם התנבאו פרס ורבין, התנבאו גם המלך חסן במרוקו, המלך חוסיין מירדן ואביב מבסו, רמות מצריות בכירות, ושר לישתם טענו שאי אפשר לגשת להורתבת תהליך השלום ללא התייחסות לבעיה הפלשתינית. עם מי, איפוא, מתכוונים לשוחח פרס ורבין? אולי הם מחכים לפגישה עם הרוסים והסורים בוועידה בין־לאומית? ואולי לדעתם יוכל השלום להבות עד לאחר הבחירות הקרובות בישראל? או שהדיבורים על שלום הם מס שפתיים על לשונם?

יוסף שימרון
חיפה

כותבי סאטירות — לסלילת כבישים

במוסף "הארץ" (25.7) כותב קובי ניב מה שראו עיניו והרשמות במשקפיים בתחזית מזג האוויר ב"מבט". הוא שואל "מהי התחזית שלכם למדינה כזאת?"

ובכן, יש לי תשובה: אני חוזה מדינה יהודית (נורמלית, כדבריו של ניב), שבה פועלים יהודיים סוללים כבישים ומניחים מסילות ברזל (כפי שהיה בעבר) ונערי הכפרים הערביים משתעשעים בבריכה ואילו הבנים שלי ושל ניב ועמיתיו עובדים בשירותי ניקיון.

גם עמיתו לעט של ניב, ב. מיכאל, משתמש בנושא הערבי כמעט בכל יצירותיו כולל הסדרה הקומית "קרובים־קרובים" בטלוויזיה. אחד הקטעים בסדרה (על אחמד "המסכן") נכתב על ידי שני סטיריקאים — א. סידון וב. מיכאל.

לדעתי, די שאחד מהם היה כותב את הקטע הנ"ל ואילו השני היה מתפנה לעבודה פיסית וכפועל יהודי לתפארת היה מונע מעמיתו ניב ביקורת צינית על היהודים.

אברהם שגב (אלמגביין)
קריית מוצקין

רשלנות פושעת של הרשויות

אין צורך במחבלים. אנו, כמו ידינו, הורגים את נעורינו, ילדינו ואורחינו. ולכולם נדמה שזו גזירה משמים. כל הכבישים הלא־מחולקים והעמוסים, כמו כביש התענכים, ואדי מילק, ואדי ערה ועוד, הם עדות לרשלנות פושעת של הרשויות הנוגעות בדבר, שאינן מוצאות את הכסף לבניית כביש דו־מסלולי עם הפרדה פיסית.

אולי יקום מישהו ויעשה את החישוב כמה כסף שולם כפיצויים לנפגעי תאונות רק בשנה אחת, ואם יעמוד כולם נדהמים מול איוולת זו. לתשלום פיצויים יש כסף, אבל למנוע אסונות נוראים — אין.

יש להקים גוף אזרחי שהאינטרס היחיד שלו יהיה למנוע אסונות מסוג זה שאירע בכביש התענכים. יש להפעיל לחץ על הרשויות המתאימות לבנות מיד כבישים דו־מסלוליים ומופרדים פיסית במקום כל הכבישים המאגים והלא־מחולקים.

חנה יוקין
תל־אביב

התאונה בכביש התענכים: כבישים רצעים

נטל על השכירים לא יבריא את המשק

מאמרו של אברהם טל "המנהיל במצוקה" ("הארץ", 28.7) מלא סתירות. הפתרון שהוא מציע לעלייה בצריכה הפרטית הוא לקצץ בצריכה הציבורית דווקא, קרי — בתקציב המדינה. הוא מנמק זאת באמת הידועה, שכל קיצוץ בצריכה הפרטית פוגע בראש ובראשונה במעוטי היכולת. אך הדבר אינו מפריע לטל לדרוש קיצוצים בתקציב המדינה, הפוגעים בדיוק באותן משפחות עובדים בעלות הכנסה נמוכה ובינונית, כלשון המאמר.

לא רק עקביות מפרית חסרה בקיצוצים כאלה בתקציב המדינה; חסר גם ההיגיון הכלכלי. האם טל באמת חושב שיש טעם לנסות ולקזז את ההוצאות העולות על הנסיעות לחו"ל, על ידי קיצוצים בהוצאות לחינוך ולבריאות? התוצאה היחידה של תרגילי קיצוץ אלה היא, שאלה הנוסעים לטיולים לחו"ל ימשיכו לנסוע, אך אלה שקודם יכלו להשתמש בשירותי מורה ורופא לפי צורכיהם לא יוכלו עוד להרשות זאת לעצמם. שינויים בביקושים מן הסוג הזה עוד לא הבריאו שום משק.

המחקרים האחרונים בעולם מראים מתאם גבוה ביותר בין הכנסות שוטפות לבין הצריכה הפרטית. אך כאשר טל ועמיתיו הכלכלנים באוצר, באוניברסיטאות, בבנק ישראל ובקיבוצות, חושבים על הכנסה הם רואים את... [illegible] עולה ביקוש שריבית גם היא הכנסה. אם הריבית היתה נכללת בהכנסה לדירים, לא היתה כל בעיה להסביר את העלייה בצריכה הפרטית כאשר ידוע היטב — ובמיוחד בבנק ישראל — שגם המלווים הפרטיים וגם בעלי הפקדונות הגדולים הרוויחו את כל המשכר השקלי התוק המעבר להם. אותן השכבות שהרוויחו באינפלציה מרוויחות כעת בתהליך של הורדת האינפלציה. ומכיון שהריבית אינה הכנסה אישית בשבילם — מסיבות השמורות איתם בלבד — הרי גם מס הכנסה לא מוטל עליה, וכל כולה היא רווח נקי.

הטלת הנטל על השכירים, כמו שעשתה התוכנית הכלכלית הנוכחית, לא תוריד את הצריכה הפרטית, היא תוריד את החיסכון הפרטי. הטלת הנטל על השכירים, ואין זה חשוב האם ישירות או דרך תקציב המדינה, לא רק אינה צודקת, אלא אף לא תבריא את המשק.

אסתר אלכסנדר
מבשרת ירושלים

רצח נשים — לצאת מהפאסיביות

כמו אחר זו נרצחו נשים לפני כחודש, הפעם ערביות. הנרצחת האחרונה נרצחה כשהיא כפותה בתוך האמבטיה שבביתה. יותר ויותר מסתבר שהאימרה "ביתו של אדם מבצרו" אינה תקפה לגבי חלק לא מבוטל מהנשים, שבשבורן ביתן הוא גם קברן על כל המשמעויות שיש לכך.

עניין הרצח הוזכר בידיעה קטנה בתחתית העמוד האחורי ב"הארץ". כל הרג או פגוע במאמר "השכונה" היה מקבל סיקור בעמוד הראשון. התייחסות אל הנושא כתופעה, ולא גם התייחסות סטטיסטית ישנה. תאיר את תופעת הנשים הנרצחות והמוכות באור האמיתי, כמו לה קשה המסוכנת בגוף החברה שלנו, הממשיכה לשאת בתוכה נגע זה בפאסיביות ולעתים אף פורשת את חסות החוק, באדלגיות לרצח ובעינויי נשים בסמנגנות מכוונים בחיי היום־יום שלנו.

הדסה רוזן
רמת גן

הבעת צער

בשיחה על נישואים בטקס משפטי, לקראת הכתובה בעניין זה, שהתפרסמה במוסף "הארץ", 25 ביולי, הבהרתי את רצוני לשמור על רצף המסורת היהודית — תוך הסתייגותי הברורה מהתערבות זו ממסד הדתי בחיי הציבור החילוני. התערבות שרק מגבירה התנגדות הדדית של שכבות נרחבות בציבור נגד הכפייה הדתית.

רוגז זה אולי מסביר את השימוש מצדי בביטוי עממי חריף באותה שיחה. אם אמנם נפלטה מפי מלה כזאת, אני מביעה את צערי על כך.

קיבוץ העוגן רבקה גולדברגר

קולנוע / רחל גורדין

ג'ורג'י (אלון אבוטבול — משמאל) והמבינו (יהודה בריאב) — תמונה אמינה מלבנון

מי הקורבן האמיתי

"שתי אצבעות מצידון", קולנוע פאר, ת"א

"שתי אצבעות מצידון/ אני יושב בריטאון/ כל היום סיור שמירות/ מסתכלים על מי לירות/ רואה ילדה יפה בכפר/ ובך אני נזכר." פזמון פופולרי, שכולם מפזמים ברחוב עוד לפני שהסרט יצא להקרנה פומבית. סרט שכולם אוהבים: אינטלקטואלים, אנשים פשוטים, גברים, נשים, נוער, וקולנוענים. בשלב מאוחר יותר בוודאי יימצא גם מי שיאמר דברים בגנותו. אך לפי שעה הכל מתלהבים, ובצדק. סרטו של אלי כהן "שתי אצבעות מצידון", העוסק בקורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, הוא גם סרט פעולה מותח, גם תיאור חברתי אותנטי, וגם הצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת.

כותבי התסריט אלי כהן, ד"ר ברוך נבו, וצבי קרצנר, בחרו להתמקד במלחמת לבנון דרך עיני החייל הפשוט. אין כאן אפוס של תנועת כוחות צבאיים והכרעות פוליטיות, אלא חייל אחד, ג'ורג'י, המרגיש שבכל הסיטואציה הזאת, שבה כולם שונאים את כולם — הוא היה הקורבן האמיתי. המ"מ הטירון, המגיע לשטח הישר מקורס קצינים, לומד את התורה מפי המ"מ הוותיק: "שום דבר לא ברור במדינה הזאת. שחור זה לבן ולבן זה שחור. רק שבשבילך הכל שחור". יחד עם החיילים בלבנון נחשף הצופה למסרים רגשיים מנוגדים, היוצרים מצב של רב־משמעות. שלא כמקובל בסרטים פוליטיים, אין כאן הזדהות חד־משמעית עם צד אחד. הצופה מזדהה עם כל אחת מן הדמויות המופיעות בסרט: עם המ"פ (שאול מרזוי) המעדיף לעשות עוול לתושב לבנוני ולא לסכן חיי חייל במבצע; עם המ"מ החדש (רוני פינקוביץ') שאינו מסוגל להינתק מן הערכים שהפנים ולפגוע באזרחים כדי להגן על חייליו ועל עצמו; עם סמל המחלקה הדרוזי (באשר ראבאס) המאורש לנערה דרוזית בלבנון ומסכן את עצמו כדי לבקר את משפחתה; עם הסמ"צ איסמעיל השיעי (חסן [illegible]) הנרדף שמא יאשימו אותו בשיתוף־פעולה עם הישראלים; עם הנערה הערבית (עינת חן) המחייבת לחייל ישראלי ומחביאה בביתה נשק העשוי להיות מכוון נגדו; עם ג'ורג'י (אלון אבוטבול) המשמיע בדיחות ביום, ומתבודד בלילה. התסריט אינו מפלה לטובה אף אחד מהם. כאשר ג'ורג'י, כביכול גיבור הסרט, עוזב את הצבא, נשארת המצלמה עם החיילים הנשארים.

אלי כהן מביים את הסרט בפשטות, כשהוא מבין לומר שבזיון לדבר: לבד מכמה פרטים זעירים שהם יותר... אין כאן זיופים. אף כי ההווה העלילתי בדוי, ניכר כי הסיטואציות שאובות מן המציאות, וכן גם שפת הדיבור. אתרי הצילום (הסרט צולם בלבנון, בחלקו — תוך כדי הנסיגה משם) וסגנון הצילום הכמו־תיעודי תורמים להרגשה שאתה נוכח בכל מקום בעת ההתרחשות. הבימאי משתמש במוסיקה (של בני נגרי) באופן לא בנאלי, כשהוא יוצר בעזרתה מתח שאינו מתפרק, מאחר שהשיאים המוסיקליים והשיאים הדרמטיים אינם מקבילים. גם הדיאלוג כתוב היטב. למשל, השאלה "זאת המיטה הפנויה?" נענית ב"כן, עכשיו היא פנויה", ללא הסברים מיותרים, כשהמלה "עכשיו" נושאת מטען רגשי חבוי.

המשחק, בדרך כלל, טוב, והדמויות אמיתיות. רוני פינקוביץ' אינו נראה לי כבחירה טובה לתפקיד המ"מ, הרמות בגילומו אמנות מדי. אך אלון אבוטבול, בתפקיד ג'ורג'י, מוכיח כי מגוון הדמויות שהוא מסוגל לגלם עשיר, וכי יש לו נוכחות קולנועית מיוחדת ושופעת חיוניות.

ההסתייגות היחידה שלי נובעת מן העובדה שזה סרט שאינו מרגיז אף אחד. ייתכן שבלחץ הנסיבות (הסרט הופק על ידי צה"ל) אי אפשר היה לומר אמירה חריפה ובוטה יותר על מלחמת לבנון. בסופו של דבר, הצופה יוצא מן הסרט בהרגשה טובה שאנחנו עם יפה ומוסרי, שמסוגל לעשות חשבון נפש, מעין "שיח לוחמים", אחרי זוועות המלחמה. אילו נסתיים הסרט בקונפליקט כלשהו, אילו התחיד אותו משהו מהרגשת הרב־משמעות הרגשית, מהרגשת האבסורד האין־ונונאות ואף־על־פי־כן הקיום של הדברים — אולי היה הסרט ממשיך "לעבוד" גם לאחר שהסתיים. בכל זאת זו הרגשה של סיפור מגוד. כאילו באצבעות הצפויה בסרט כבר יצטט [illegible] מלחמת לבנון. אחרי הכל, איזה עוד צבא בעולם היה מפיק ומפרסם סרט כזה? אפשר לקוות כי הצוות כהן־נבו־קרצנר ימצא את הדרך להמשיך ליצור. אולי הפעם משהו פתוח יותר ובעל אינטנסיביות חריפה יותר.

הארץ ממליץ

תל אביב

שתי אצבעות מצידון (פאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט מעולה, מותח, תיאור חברתי אותנטי והצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראיה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

יומנו של צב (לב 3) — גבר ואשה בגיל העמידה משתפים פעולה בגניבת שלושה צבים מגן החיות הלונדוני ושחרורם במרחבי הים. תסריט של פינטר, משחק טוב של בן קינגסלי וגלנדה ג'קסון, הבימוי של ג'ון אירווין, תוכנית לייצירת קומדיה בריטית צנועה על בדידות בעיר.

בר 51 (גורדון) — אהבה אסורה בין אח ואחות, מאפשרת לבימאי עמוס גוטמן להציג את שולי החברה התל־אביבית. דיאלוג אמין, משחק טוב, ובימוי רגיש.

הברונית מאפריקה (שחף) — היה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בזוהר לגדול עלה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שצילם ע"י סידני פולק כרומנסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרגיע את הלב.

שינגון של לילה — (רב חן) — במשך לילה אחד ברובע הסוהו בניו יורק [illegible] קומי שכולו [illegible] קומדיה שחורה, סוריאליסטית, בבימוי של מרטין סקורסזה.

נשיקת אשת העכביש (דיזנגוף 1) — ההומוסקסואל בגיל העמידה והמהפכן כלואים בתא אחד בבית־סוהר בדרום אמריקה. ביים הקטור בבנקו ("פיקסוטה"). וויליאם הארט זכה בפרס האוסקר על משחקו בסרט זה.

קרמה קיר 2 (רב חן) — תמריט הוליוודי עם משפטי הכמה מתוך בודהיזם, בסרט המשך של "קרמה קיר". תמונות נעימות ומהנה לילדים ולמבוגרים כאחד.

ירושלים

אוריום (סינמטק ת"א) — סרט קלאסי של קרל דרייר שנעשה בדנמרק ב־1955. עוסק בהתרחשות של גם נוצרי באמונה הפרוטסטנטית של האמונה. מתורגם לעברית.

קרמה קיר 2 (אדירון) — ראה רקל ורב חן ת"א.

נשיקת אשת העכביש (בניני האומה) — ראה דיזנגוף ת"א

שתי אצבעות מצידון (הבירה) — ראה פאר, ת"א

חיפה

שינגון של לילה (רב גת) — ראה גת ת"א.

קרמה קיר 2 (חן) — ראה רב חן ת"א.

פרק יומי

משלי כהיב

משנה יומית

אהלות ג, מ"י

דף יומי

מנ"י כ"י

הלכה יומית

רב הנ' בגשי קשת, ד"ז

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 10.8

התיאטרון הבימה:
השקיפות 20.30
פרוד זמבה 20.30
התיאטרון הקאמרי:
מיכאל קולהאס 20.30
קדיש — בצוותא: 20.30

חברת [illegible] בע"מ

ניתנת בזאת הודעה כי

האסיפה הכללית השנתית של החברה

תתכנס ביום חמישי 28.8.86 בשעה 15.00 ברח' המסגר 38, ת"א.

סדר היום: 1) אישור מאזן 2) בחירת רואה חשבון 3) שונות

בעלי המניות של החברה מוזמנים לאסיפה זו.

ההנהלה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי — מחוז, מחוז חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת ובדבר אישור ביטול שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיפים 117 ו־12 (א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר: שינוי תכנית מפורטת הנקרא "חבר בית מס' ג/753 — יעוד שטח למגורים בחלק מחלקה 344 בגוש 10607 קרית טבעון" — המהווה שינוי לתכנית מס' ג/405 — תכנית מאוחדת טבעון — שהודעה על הפקדתה ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים 1994, תשל"ד, עמ' 1082.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כן נמסרת בזה הודעה כי תכנית מס' ג/494 — שינוי יעוד ממגרש לבנין ציבורי בעל אופי מסחרי, טבעון — שהודעה על אישורה פורסמה בילקוט הפרסומים 942, תשכ"ב, עמ' 1666 — בטלה.

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי קריון

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

[illegible]

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי קריות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

[illegible]

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי בקעת בית שאן

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים בשירותי רופאים: בימי חול ערב עד למחרת ב־7 בבוקר בכתובת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541533
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 805153
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433300, 03־433309

— שירות רפואי לבית: שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "שקד" קוד מנוי 222

— עזרה ראשונה משפחה: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261112
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958

מרכז סיוע לנפגעות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי להימורים "מקלט":
א' רח' 11.00—13.00
ב' רח' 16.00—18.00
טל' 228031
רח' מאור 13 תל־אביב

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי שעות הפתיחה בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה:
רח' המגן 26, קומה ג', טל' מס' 04־523—566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00

שח"ר — שירות רפואי בית 24 שעות ביממה, כולל תאגות שיניים: ירושלים, מוקד יום — 660585, 669551 מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1786 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון כ"ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898 מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון כ"ד
יד ביד — אגוד קופות לילד ולהורים תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00
חיפה ונהריה — 229488 מ־11.00—20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב: רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים: בקור חולים — (נשים)
הדסה ע"כ — (ילדים, אורתופדית, עיניים, אא"ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: בריאות המלך ג'ורג' 28 283731
סביון אבן גבירול 83 246688
ירושלים: פרי פלוס בר אילן 2 822287
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288
חולון: אהרון הכהן 52 889153
בת ים: עצמאות בלפור 75 865583
ראשון: קופ"ח כללית המייסד 25 782537
נתניה: הרצל 24 22245
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 985271
הקריות: המגן מגבת מורדכין ק. מוצקין 715136
רחובות: מכל הרצל 134 451228
חדרה: קופ"ח כללית הטשרניקי 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אנונימי מעיקה. ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00
בנורדאו 66 ת"א, טל' 03־281228
חיפה: ימים א' וד' 16.00—19.00 רח' המשמר 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

03—482777 | 04—549121 | 02—528231—2

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

- 09.00 עד כאן — מידע ובידור
- 09.05 שעת כושר
- 09.15 בלי סודות
- 09.35 רון קישוט
- 10.25 הצונן איקווס
- 10.50 המסע והשבה — סיפורו של אלפרד האלאס
- 14.00 עד כאן — מידע ובידור
- 14.05 שעת כושר
- 14.15 מי מפחד מאופרה — הספר מסביליה
- 14.40 רכבות והפתעות
- 15.00 רחוב סומסום
- 15.30 העבודה של פרפר
- 16.00 שירים שאוהבים — עם להקת הבירה השבעית
- 17.00 ערב חדש

כללית

- 17.30 הלב — עפ"י דה־אמיצ'יס
- 18.30 (ע) קיצור החדשות
- 18.32 (ע) גינג'ר — סדרה לילדים
- 19.00 (ע) יומן השבוע
- 20.00 כותרות מבט
- 20.02 להיט בראש
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 שושלת — סדרה אמריקאית
- 22.20 סוף ציטוט — בעקבי ספרות
- 23.00 מלוא הבית — סדרה משעשעת
- 23.30 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

- 18.00 בית ספר לילדים, מצעד כשרונות צעירים
- 18.30 קונג פו (סדרה היסטורית)
- 19.00 חדשות בצרפתית
- 19.15 ריקודי עמים
- 19.30 חדשות בעברית
- 19.45 מאגנום 01 (סרט תיעודי)
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.30 צ'ארלי והבוהו (סדרה קומית)
- 21.10 סדרה על היקום
- 22.00 חדשות באנגלית
- 22.15 דאלאס

לבנון ערוץ 12

- 13.00 חדי והרפתקי (סרטים מצוירים)
- 13.30 בית חולים (סדרה)
- 14.00 מועדון 700
- 14.30 מעשיות משפחה (ערבית)
- 15.00 סרט (ערבית)
- 16.30 אי המטמון (ערבית מצויר)
- 17.00 הבית המעופף (מצויר)
- 17.30 התנבות עם ג'ון באוט
- 18.00 פאנקי (סדרה)
- 18.30 כפיות של כסף (קומי)
- 19.00 גובה (סדרת מדע הקומנטארי)
- 20.00 הבריאות הגדולות
- 21.00 סרט "הלילה שלמחרת" עם מילון ברנדו וריטה מורנו
- 22.30 מעשיות משפחה (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

- 06.02 צלילי בוקר
- 07.07 בוקר טוב
- 07.30 שעה מוסיקאלית — צ'ייקובסקי
- 09.30 קונצרט בוקר — א. באקס: "גימתה של פאבר"
- 12.05 אמנים באולפן — רבקה גולני — ויולה, באך־קודאי
- 13.00 קונצרט צהרים — הנדל
- 15.00 מילון מוסיקאלי
- 15.05 צלילי מסגנון
- 16.00 קונצרט מנחה — חלנקה
- 18.30 מוסיקה ליום ראשון — [illegible]
- 20.00 ערב טוב — במותנו: מהאגמה מס' 1 בסה מינור (י. ברנדייס)
- 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי — מירה זכאי — אלט/מייקל אליאסן — פסנתר. תכנית: שירים מאת מאהלר, שוברט, הנדן, ברג ושומרט
- 22.25 מילון מוסיקאלי
- 22.30 מסורות מוסיקאליות לארץ — מקהלת הכנסייה היוונית
- 23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

- 12.05 בעקבות הבשם
- 14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
- 14.45 תגיל בשק — ילקוט כלים
- 15.30 עולם הסרט
- 16.05 הירון — מאולפן היובל בצר יואנן ישראל
- 17.30 האוניברסיטה הפתוחה — לשנת הבריאות המנותחת בירושלים
- 18.06 מנחת ערב — הורי דתי ומסורת
- 18.50 פרקי היום בתנ"ך
- 19.05 מחשבת ישראל
- 19.30 שירתים לעולים
- 22.05 הניסיונות עם עצבים עצבים — עם המשוררת שלומית כהן
- 23.05 הוי ארצי מולדתי — שירים עבריים

רשת ב'

- 18.06 מסיבת עיתונאים
- 19.00 היום הזה
- 19.35 עם ישראל — עניינים יהודיים בעולם
- 20.05 אומר בשבוע — פרקי חגות ספרדיים
- 22.05 תזמורות כלי נשיפה — מגפי מות פרנץ ליסט — 100 שנה לפטירתו
- 25.05 צלצול שלישי — שבועון לאמנויות

רשת ג'

- 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
- 21.05 אורח עתיק — שירים שלא נס לחם
- 23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

- 06.30 מקומות עין
- 07.07 שבע אמש שבע
- 08.05 בוקר טוב ישראל
- 09.05 אילה בוקר
- 13.05 ספרים, רבותי ספרים
- 16.05 רדיו ספורט
- 17.00 ערב טוב ישראל
- 18.05 שעה קלה על כלכלה
- 18.40 משירי הלהקות הצבאיות
- 19.05 הזמנים לכולכם
- 20.05 מוסיקה נגד
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 אוניברסיטה משודרת — מההגבה לצה"ל
- 22.05 על הרבש ועל הבישתן
- 23.05 שיחת חצות — עם המשפטן ד"ר מרדכי קרמניצר
- 00.05 ציפורי לילה משוחחות — עם שלמה ארצי

שידור קבוע

רשת א'

- 07.30 חי שירים — פזמונים ישנים
- 08.05 תנגה — עם בני הגזל
- 09.05 השיר לא תם
- 09.30 מבפנ
- 10.30 רדיו קל
- 11.10 שירים עבריים
- 11.30 השאלה הרשת לכל

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.00 האול בכבודים
- 09.05 ביקורביות
- 10.10 כל צבעי הרשת
- 12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים
- 13.00 כותרי היום
- 14.00 יש עניין
- 15.05 רגעי קסם
- 16.05 תוכנת הערך — שירים
- 17.10 יומן כלכלה
- 17.30 על מספרים ונשים

רשת ג'

- 06.05 בוחרה לאשר
- 07.05 שיר בבוקר־בבוקר
- 09.05 בה לי — להתמודד עם התקליטיה
- 10.05 אתה זה מנודיק — מקרבנים
- 11.05 יום יום יום
- 13.05 מגען חזור — שירים עבריים
- 14.05 בנון גב
- 16.05 הבנה יומית

גלי צה"ל

- 06.05 אוניברסיטה משודרת
- 06.30 מקומות עין — מידע ומוסיקה
- 07.07 שבע אמש שבע
- 08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
- 09.05 אילה בוקר
- 10.05 הפסקת עשר
- 11.05 גבון לעכשיו
- 13.05 מצעד הפזמונים היומי
- 14.05 דרדהיומי
- 15.05 פסק זמן

קולנוע

תל־אביב

אורלי — רכבת אל הוחש 5.00, 7.15, 9.30
אלנבי — חלף עם הרוח 4.30 — 8.15
אסתר — שובו של מקגינן 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — אבודים באמריקה 11.15
בן יהודה — השגשן הגדול 5.00, 7.30, 9.30
גת — הצבע ארגמן 3.15, 6.15, 9.15
דיזנגוף 1 — נשיקת אשת העכביש 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2 — 3 רוקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3 — זאב צעיר 11.00, 13.30, 4.45, 7.20, 9.45
היכל — אנבע משולשת 5.00, 7.30, 9.30 בבורה ארצית
הוייב אין — הגשם היחור 8.00, קוברה 10.00, סקס 12.00
חן — זהרות הבית מתפרק 5.00, 7.30, 9.30
רב חן: חן 1 — בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.25, 5.50, 7.50, 9.50, 11.00, 12.30
חן 2 — שגשן של לילה 3.30, 7.45, 9.50, כרך וקריירת הקסמים 2.20, 4.25, 11.00
חן 3 — סיפורה של אבנם 7.40, 9.50, קרמה קיר 3.50, 11.00, כרך וקריירת הקסמים 6.00
חן 4 — מרגלים שבאלה 10.00, 6.00, 7.55, כסוי בגן קסם 11.00, 12.15, 4.10
חן 5 — החשפה מתורפה באיווסה 5.50, 7.50, 9.50, רפול הגיל המעופף 2.30, 4.30, 11.00
לימור — רק בין חברים
מקסים — גילס הולברטון הבור הבר 11.00 בבוקר, שיכרון החושים 7.15, 9.30
פריס הבורה הישראלית — מי מפחד מהשנון מטל 10.00
סינמה 1 — המשימה האחרונה 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 2 — רק בין חברים 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — הזנ"ך 7.00, תג שמח מיסטר לורנס 10.00
פאר — שתי אצבעות מצידון 5.00, 7.30, 9.30 בבורה ארצית
פריז — כוורת 2.00, 4.00, 12.00, 7.15, 9.30
צפון — שלושה רוקים ותינוק 4.30
שחף — ויכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — לא מאוחר לאהוב 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המוזיאון) רמת אביב — כוחם הגוף 7.15, 9.30
תל־אביב — תקלה מושלמת 5.00, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — הכינונן קוזר 4.30, תרגיל לרופאים מנוזלים 7.00, הכבוד של פריצי 9.30

נס ציונה

מנשה — פילוחיות המזל 7.00, 9.15

ירושלים

אוריון — בן לוקה בת 11.00 בבוקר, זאב צעיר 4.30, 7.30, 9.30
אורגל — סלבדור 7.00, 9.30, חברי הדוקטן אליוט 4.00, 6.00, 10.30
אורנע — בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.30, 9.30
מאיר — אגדות גילס הולברטון 11.00 בבוקר, זהרות הבית מתפרק 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל — מפריץ אלמוני 4.30, 7.30, 9.30
עדן — השגשן הגדול 4.30, 7.30, 9.30
סמדר — הכבוד של פריצי 4.30, 7.30, 9.30
רון — אנבע משולשת 4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — בי"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — השגשן הגדול 5.00, 7.30, 9.30
היכל 3 — זהרות הבית מתפרק 5.00, 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — בעקבות אוצר הנילוס 7.30, 9.30
חדר — שודת המקולה 8.15, 10.00
חן — בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.30, 9.30, סינדרלה הכלבלב הכחול 11.50, 5.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — הצבע ארגמן 6.00, 9.00
ארזים — הקרב על הוהר 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — בי"ס לשוטרים מתקדמים 5.00, 7.30, 9.40
חדר — השגשן הגדול 5.00, 7.30, 9.30
רב גן — רמת גן
בן 1 — שגשן של לילה 7.30, 9.50, רפול המעופף 11.00, 12.30, 3.00, 5.00
גן 2 — החשפה מתורפה באיווסה 7.30, 9.50, מתזרים באהבה 11.00, 12.30, 3.00, 5.00
גן 3 — סיפורה של אבנם 7.30, 9.50, קרמה קיר 11.00, 3.00, 5.10
גן 4 — מרגלים שבאלה 9.50, קרמה קיר 7.30
שבעה — אלכם וולה אהבה 7.30, 9.30

נתניה

שרון — שלושה רוקים ותינוק 8.00, 10.00, תקלה מושלמת 6.00

כפר סבא

חן — שלושה רוקים ותינוק 7.00, 9.15
עמל — קוברה 7.30, 9.30

באר שבע

חן — השגשן הגדול 4.30, 7.30, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — שלושה רוקים ותינוק 4.30, 7.00, 9.15
אודיון — הצבע ארגמן 10.30
אור 1 — הצבע ארגמן 10.30
אור 3 — קרמה קיר 4.30, 10.30, 7.00, 9.30
אורלי — בתר בי 7.00, 9.15
אמפיתאטרון — מנזל ושמר גינבה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — שובו של מקגינן 4.30, 7.00, 9.15
חן — נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
עצמון — חוניך וחניך 4.30, 7.00, 9.15, גילס הולברטון 11.00, 3.00
עטמי — גילבי 4.00, דיכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
קרן אור המרחש — יחסים אסורים 4.30, 7.00, 9.15
רון — השגשן הגדול 4.30, 7.00, 9.00
רב גת 1 — הצבע 6.00, 9.00
רב גת 2 — שגשן של לילה 7.00, 9.15

חדרה

תורה — אלכם וולה אהבה 7.15, 9.30
חן — בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

חוד — קוברה 7.15, 9.15, הדקן 11.00 בבוקר
היכל — השגשן הגדול 5.00, 7.30, 9.30
תפארת — כוחם הגוף 7.30, 9.30
סלון הגאל — אבודות באמריקה 6.00, 9.30

חולון

מרכז קרית שרת — סיפורה של מרי 7.30, 9.30
מגדל — שובו של מקגינן 7.15, 9.30, כרך וקריירת הקסמים 5.00
ארמון — קרמה קיר 2 5.00, 7.15, 9.30
סבוי — השגשן הגדול 5.00, 7.30, 9.30
רימה — הקרב על הוהר 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק — סיפורה של מרי 7.30, 9.30, כוכב על הגסלול 11.30, 4.30

עפולה

מגדל רון — בעקבות אוצר הנילוס 9.00

רעננה

אורות — קוברה 5.00, 7.30, 9.30

עכו

אודיטוריום — רכבת אל הוחש 7.30, 9.30

בת־ים

אודיטוריום — הקרב על הוהר 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — השגשן הגדול 5.00, 7.30, 9.30